

Stavanger
kommune

Årsrapport klima og miljø

2025

Forord

Stavanger kommunes gjeldende [klima- og miljøplan](#) for perioden 2018 til 2030 ble vedtatt i november 2018. Årsrapporten for klima og miljø gir en grundig situasjonsbeskrivelse av utvikling og tilstand innenfor klima- og miljøområdet i Stavanger kommune. Den rapporterer også på fremdriften mot målene i klima- og miljøplanen.

Gjeldende handlingsplan for klima og miljø ble oppdatert i 2022, og er tilgjengelig på <https://www.stavanger.kommune.no/klimagassutslipp>.

Våren 2025 startet arbeidet med revidering av både klima- og miljøplanen og tilhørende handlingsplan. Gjeldende klima- og miljøplan skal etter planen omgjøres til en klima- og miljøstrategi som også inkluderer en strategi for klimatilpasning. Både strategien og handlingsplanen var oppe til førstegangsbehandling i utvalg for miljø og utbygging og kommunalutvalget før sommeren 2026 og behandlingen kan følges på en egen [planside](#).

Innhold

Forord	2
Innhold	3
Figurliste	5
Tabelliste	6
1 Innledning	7
2 Nasjonale og lokale klima- og miljømål	8
Norges klimamål	8
Status - Norges klimagassregnskap	8
Norges miljømål	10
De viktigste klima- og miljømålene for Stavanger	11
Stavanger kommunes klimamål	12
Status - Stavangers klimagassregnskap	12
Utslipp og opptak fra skog og annen arealbruk	15
Ytre faktorer som spiller inn på måloppnåelse	16
3 Transport	18
Transportmål	18
Status	18
Delt mobilitet	19
Pågående FOU-prosjekter	19
Reisevaner	19
Veitrafikk – klimagassutslipp	21
Veitrafikk - trafikkmengde	22
Sykkel	24
Gange	27
Personbil	28
Kollektiv	29
Sjøfart	30
4 Bygg og anlegg	32
Mål- Bygg og anlegg	32
Status bygg og anlegg – mål for hele Stavanger	32
Status- kommunens egne bygg og anlegg	34
Status – bygge- og anleggsplasser	39
5 Forbruk, gjenbruk, gjenvinning og avfallsbehandling	40
Mål	40
Status	40

6	Landbruk.....	43
	Landbruksmål.....	43
	Status – landbruk og klima.....	44
	Status - landbruk og naturmangfold.....	46
	Status – avrenning, avfall og kjemikaliebruk i landbruket.....	46
	Status – lokal mat og økologisk dyrking.....	47
7	Luftkvalitet.....	49
	Mål.....	49
	Status Luftkvalitet.....	49
8	Vannmiljø.....	53
9	Forurensset sjøbunn og forurensset grunn.....	57
	Mål – forurensset grunn og sjøbunn.....	57
	Status - forurensset sjøbunn.....	57
	Status – forurensset grunn.....	57
10	Plast på avveie.....	59
	Mål -Plast på avveie.....	59
	Status – Plast på avveie.....	59
11	Radon.....	60
	Radonmål.....	60
	Status - Radon.....	60
12	Anskaffelser og kommunen som miljø- og klimapådriver.....	61
	Mål.....	61
	Status – klima og miljøpådriver.....	61
	Status - anskaffelser.....	65
13	Tilgrensende områder og arbeid.....	67
	Grøntområder og naturmangfold.....	67
	Støy.....	67
	Havbruk.....	69
	Vedlegg. Statusoppdatering fra Rogaland fylkeskommune på noen relevante momenter for klima i Stavanger.....	73

Figurliste

Figur 1 Totale klimagassutslipp i Norge fordelt på ulike sektorer.....	9
Figur 2 Norges resultatområder for de nasjonale klima- og miljømålene	10
Figur 3: Utslipp i Stavanger kommune iht. klimabudsjettets avgrensning.	13
Figur 4 Utslippsfordeling Stavanger kommune i 2024, iht. klimabudsjettets avgrensning	14
Figur 5 Årlig opptak og utslipp fra ulike arealbrukskategorier for Stavanger i periodene 2011-2015 og 2016- 2020.....	16
Figur 6 Diagrammet viser utslipp eller opptak i tonn CO ₂ -ekv. i perioden.	16
Figur 7 Mobilitetspyramiden	18
Figur 8 Reisemiddelfordeling for Stavanger	20
Figur 9 Utslippsutvikling for veitrafikk fra 2015 til 2024	21
Figur 10 Registrerte personkjøretøy i Stavanger, etter drivstofftype	22
Figur 11 Utviklingen i tilgang til sykkel i perioden 2019 til 2025.....	26
Figur 12 Busspassasjerer i byområdet Stavanger.....	29
Figur 13 Direkte klimagassutslipp fra sjøfart i Stavangers farvann	30
Figur 14 Klimagassutslipp fra oppvarming	32
Figur 15 Klimaregnskap (tonn CO ₂ /år). Klimaregnskap for energiforbruk i kommunale bygg – differensiert etter energikilde, 2015 - 2025	39
Figur 16 Mengde husholdningsavfall per person, årlig	40
Figur 17 Sorteringsgrad husholdningsavfall, årlig	41
Figur 18 Innkjøpt vann fra IVAR.....	53
Figur 19 Gjennomsnittlig vannforbruk per person.....	54
Figur 20 Områder med fyllitt innenfor Stavanger kommune.....	58
Figur 21 Risikovurderingene er knyttet til miljøpåvirkning og dyrevelferd hos oppdrettslaks og miljøeffekter i produksjonsområde 2, Ryfylke	70
Figur 22 Modellert respons (prosentvis økning) i planteplanktonproduksjon i 2024 på grunn av utslipp av løste næringssalter fra oppdrett for produksjonsområde 2 (PO2), Ryfylke	71

Tabelliste

Tabell 1 Direkte klimagassutslipp 2015-2024, Stavanger.....	14
Tabell 2 Prosent reisende med kollektiv, sykkel og gange i Stavanger	21
Tabell 3 Utslipp fra veitrafikk Stavanger 2015-2024	21
Tabell 4 Elbilandel og innblanding av biodrivstoff på nasjonalt nivå, energiprosent	22
Tabell 5 Endring i biltrafikkmengde Nord-Jæren, lette kjøretøy.....	23
Tabell 6 Bompasseringer Nord-Jæren	23
Tabell 7 Utvikling i trafikkmengde (alle kjøretøy) ved et utvalg målepunkt i Stavanger	24
Tabell 8 Sykkelindeks for Nord-Jæren, bymiljøpakken	24
Tabell 9 Årsdøgntrafikk ved sykkeltellere i Stavanger.....	25
Tabell 10 Bruk av sykkel to eller flere ganger i uken, prosent	26
Tabell 11 Antall turer med bysykler, innenfor Stavanger kommune	27
Tabell 12 Utvikling i gange i ulike aldersgruppe.....	27
Tabell 13 Beintøft-deltakelse, Stavanger 2017-2025	28
Tabell 14 Utvikling i kjøretøyparken og dens sammensetning 2015-2025, Stavanger	28
Tabell 15 Andelen husholdninger som ikke eier eller disponerer egen bil	29
Tabell 16 Antall cruiseanløp i Stavanger med miljørabatt og påslag	31
Tabell 17 Bruk av natur- og biogass i Stavanger oppgitt i GWh - solgt fra Lyse	33
Tabell 18 Utvikling i antall plusskunder og installert effekt i Stavanger kommune	33
Tabell 19 El-forbruk i Stavanger	34
Tabell 20 Levert energi 2025. 2024-tall i parentes.....	35
Tabell 21 Energiopptak fra fornybare energikilder	36
Tabell 22 Temperaturkorrigert energiforbruk i kommunale bygg – kWh/m ² , 2015-2025	37
Tabell 23 Oversikt over dokumentasjoner for nybygg (kommunale), 2025	38
Tabell 24 Antall husholdninger med hjemmekompostering, uten brun dunk.....	42
Tabell 25 Antall bestillinger av henting av farlig avfall på hentavfall.no	42
Tabell 26 Gassforbruk fra Lyses gassnett i landbruksnæringen (GWh)	44
Tabell 27 Nydyrking av areal	45
Tabell 28 Omdisponering av jordbruksareal til andre formål	45
Tabell 29 Antall bedrifter med bevaringsverdige husdyrraser i Stavanger.....	46
Tabell 30 Antall dyr av bevaringsverdige husdyrraser i Stavanger	46
Tabell 31 Oppsamling og resirkulering av gjødselvann i veksthus i Stavanger kommune.....	47
Tabell 32 Økologisk produksjon og bedrifter	48
Tabell 33 Luftkvalitetskriteriene og Stavanger kommunens oppnåelse de fem siste årene	50
Tabell 34 Antall døgn over 50 µg/m ³ for de største svevestøvpartiklene (PM ₁₀)	51
Tabell 35 Helsesjefens varsling til befolkningen om helsefare	51
Tabell 36 Antall ovner byttet ut etter støtte fra Stavanger kommune	51
Tabell 37 Antall utbetalinger for støtteordning piggdekkpant	52
Tabell 38 Piggfriandel i byområde Stavanger/Sandnes, i prosent	52
Tabell 39 Overløp i Stavanger	54
Tabell 40 Økologisk tilstand	55
Tabell 41 Konsentrasjon av algetoksiner i Hålandsvatnet	55
Tabell 42 Andel miljøsertifiserte leverandører	65
Tabell 43 Utviklingen i andelen innkjøpte enheter som inneholdt miljømerkede vare/varer	65
Tabell 44 Andelen miljømerkede varer sett i forhold til kjøp	66
Tabell 45 Utredning av tiltaksbehov.....	67
Tabell 46 Oversikt over tiltakene som er planlagt i perioden 2024-2029.....	68

1 Innledning

I november 2018 ble Klima- og miljøplan 2018-2030 vedtatt. Dette er de viktigste målene i planen:

- å redusere klimagassutslippene med 80 prosent innen 2030, sammenlignet med 2015, og å være en fossilfri kommune innen 2040
- å gjøre det trygt å spise fisk og sjømat fra alle sjøområder i Stavanger innen 2030
- at luften er ren for alle innbyggere
- å bevare livsbetingelsene for plante- og dyreliv, og øke det biologiske mangfoldet.
- å redusere avfallsmengden

Klima- og miljøplanen er en viktig strategi for kommunens arbeid for en bærekraftig utvikling og støtter opp under kommuneplanens målsettinger. Klima- og miljøplanens handlingsdel og tilgrensede handlingsplaner inneholder en rekke konkrete tiltak som skal bidra til måloppnåelse. Årsrapportene for klima og miljø og klimabudsjettet er verktøy for å følge utviklingen.

Arbeidet med samfunnsoppdraget Mission Cities (klimanøytrale byer), og en forpliktende klimakontrakt, skal i enda større grad konkretisere nødvendige handlinger og investeringsbehov.

2 Nasjonale og lokale klima- og miljømål

Norges klimamål

Norge har følgende [mål for reduksjon av klimagassutslipp](#):

2030-mål:

- Norge skal redusere utslippene av klimagasser med minst 55 prosent i 2030 sammenlignet med nivået i 1990. Regjeringen ønsker å oppfylle målet sammen med EU. Forpliktelsen under Parisavtalen er også hjemlet i klimaloven.

2050-mål:

- Norge har lovfestet et mål om å bli et lavutslippssamfunn i 2050. Målet er at klimagassutslippene i 2050 reduseres i størrelsesorden 90 til 95 prosent sammenlignet med utslippsnivået i 1990, og at det ved vurdering av måloppnåelse skal tas hensyn til effekten av norsk deltakelse i det europeiske klimakvotesystemet for virksomheter.

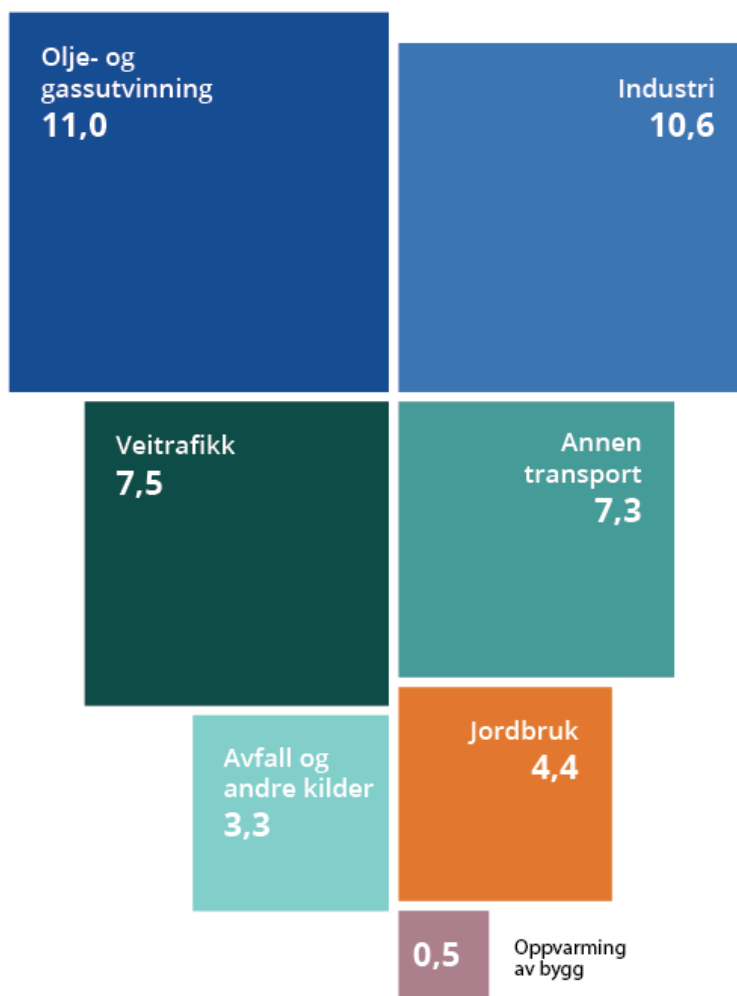
Norge hadde tidligere mål om å være klimanøytralt fra og med 2030. Målet skulle oppnås gjennom EUs kvotesystem; internasjonalt samarbeid om utslippsreduksjoner. Målet var ikke meldt inn under Parisavtalen eller tatt inn i norsk klimalovgivning. Målet ble [opphevet](#) i februar 2026.

Status - Norges klimagassregnskap

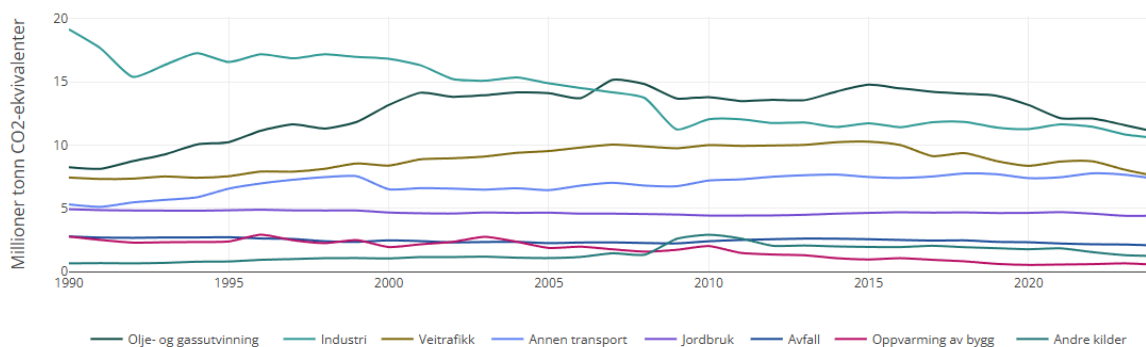
Utslippene av klimagasser i Norge var 44,6 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i 2024. Figur 1 viser sektorfordelingen av utslippene og utviklingen over tid. Siden 1990 har utslippene av klimagasser i Norge gått ned med 13 prosent. CO₂-utslippene har økt, mens utslippene av andre klimagasser er redusert.

Norges totale klimagassutslipp i 2024

Millioner tonn CO₂-ekvivalenter 44,6

Kilde: Miljødirektoratet og Statistisk sentralbyrå 2025

Kilde: Statistisk sentralbyrå (SSB) og Miljødirektoratet

Figur 1 Totale klimagassutslipp i Norge fordelt på ulike sektorer (kilde: SSB og [Miljødirektoratet](#))

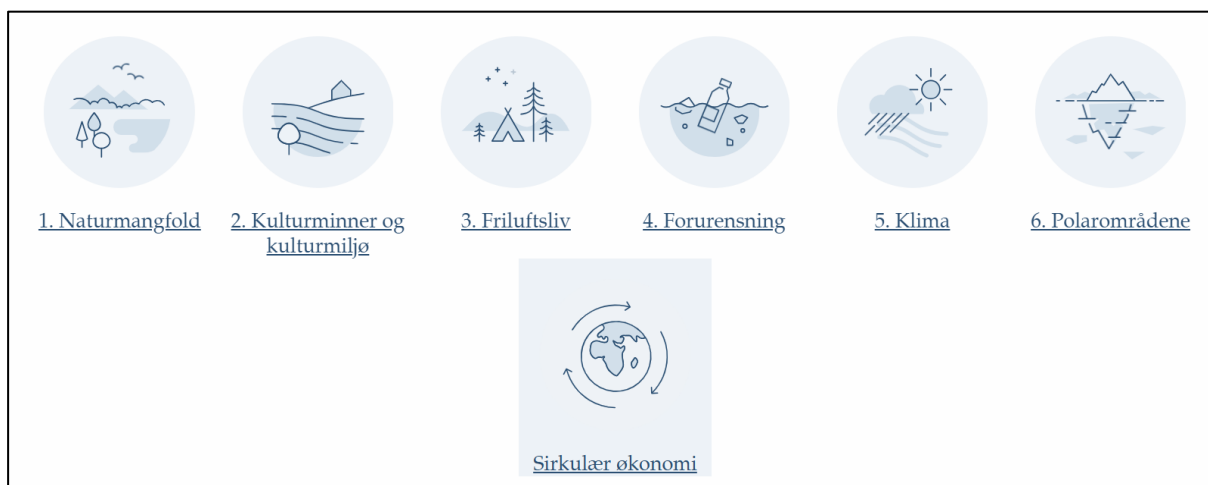
Norges miljømål

Klima og miljø må ses i sammenheng. Tiltak som innføres for å kutte utslipp, er viktig for å begrense klimaendringer og tap av natur, men må ikke gå på bekostning av viktige naturverdier eller hindre Norges etterlevelse av naturavtalen.

Naturavtalen, som ble inngått desember 2022, er en avtale mellom de 196 medlemslandene i konvensjonen om biologisk mangfold. Den skal følges opp nasjonalt og vil være et viktig verktøy for å stanse tapet av natur globalt. Norge har skrevet under avtalen og har blant annet forpliktet seg til å verne 30 prosent av all natur på land innen 2030. I tillegg skal 30 prosent av havområdene, innsjøene og elvene vernes eller bevares, og 30 prosent av all natur som er delvis ødelagt, skal være restaurert innen 2030.

Hvert land skal følge opp avtalen med en nasjonal handlingsplan. Regjeringen la høsten 2024 fram sin plan - [Meld. St. 35 \(2023–2024\) Bærekraftig bruk og bevaring av natur. Norsk handlingsplan for naturmangfold](#), også kalt Naturmeldingen.

Klima- og miljødepartementet har fastsatt [23 nasjonale mål](#) for klima og miljø. Disse omfatter, som vist i Figur 2, områdene naturmangfold, kulturminner og kulturmiljø, friluftsliv, forurensning, klima og polarområdene. Målene forteller om hva Norge ønsker å oppnå på hvert område og hva som er ønsket tilstand. Utviklingen måles ved hjelp av [77 miljøindikatorer](#), nå også inkludert indikatorer innen sirkulær økonomi. I tillegg er det opprettet 123 egne indikatorer for tilstanden i havet. Disse [havindikatorene](#) skal bidra til kunnskap om miljøtilstanden og god forvaltning av havet.

Figur 2 Norges resultatområder for de nasjonale klima- og miljømålene (kilde: [Miljødirektoratet](#))

De viktigste klima- og miljømålene for Stavanger

De viktigste målene vi skal nå, jf. Klima- og miljøplan 2018-2030, er

- redusere klimagassutslippene med 80 prosent innen 2030, sammenlignet med 2015, og være en fossilfri kommune innen 2040
- gjøre det trygt å spise fisk og sjømat fra alle sjøområder i Stavanger innen 2030
- unngå perioder med dårlig luftkvalitet
- bevare livsbetingelsene for plante- og dyreliv, og øke det biologiske mangfoldet
- redusere avfallsmengde/øke ombruk

For å få dette til skal kommunen ifølge klima- og miljøplanen blant annet¹

- gjøre det lettere å gå, sykle, ta buss og tog, og kjøre utslippsfritt hvis man må kjøre bil
- få på plass oppvarmingsløsninger uten klimagassutslipp i kommunens egne bygg, og samarbeide med andre eiere av bygg og med energileverandører for å få til det samme i hele Stavanger
- gjøre tiltak på sjøbunnen der det er mest forurensning
- gi støtte til husholdninger som kjøper ny vedovn med renere forbrenning, og kreve inn avgift for kjøring med piggdekk
- beskytte og bevare områder med viktige naturkvaliteter, og legge til rette for et levedyktig artsmangfold også i byområdet
- bruke plan- og bygningsloven mer aktivt for å fremme miljøtiltak i regulerings- og områdeplaner, og private byggesaker.

Kommunen vil bidra til god forvaltning av råstoffer, materialer og energi i tråd med prinsippet «sirkulær økonomi».

Kommunen skal ikke kjøpe klimakvoter i andre deler av verden for å nå målene om å minske de direkte lokale klimagassutslippene i Stavanger.

¹ Fra vedtatt [Klima- og miljøplan 2018-2030](#)

Stavanger kommunes klimamål

Klimamålet for Stavanger kommune jf. Klima- og miljøplan 2018-2030, er:

Hovedmål:

- å redusere klimagassutslippene med 80% innen 2030, sammenlignet med 2015, og være en fossilfri kommune innen 2040
- Stavanger kommunens mål og forpliktelser i klimanøytrale byer (EUs Mission Cities) legger til grunn mål om klimanøytralitet i 2030, altså en balanse mellom det vi slipper ut av klimagasser og det naturen selv kan ta opp eller binde

Delmål:

- å redusere de direkte lokale klimagassutslippene fra transportsektoren med 80 % innen 2030 og med 100 % innen 2040
- I 2040 skal kommunen være fossilfri - dvs. ikke bruke fossile energikilder til transport eller oppvarming av bygg
- at utslipp av klimagasser fra bygg og bygge- og anleggsplasser er redusert med 80 % innen 2030, og med 100 % innen 2040

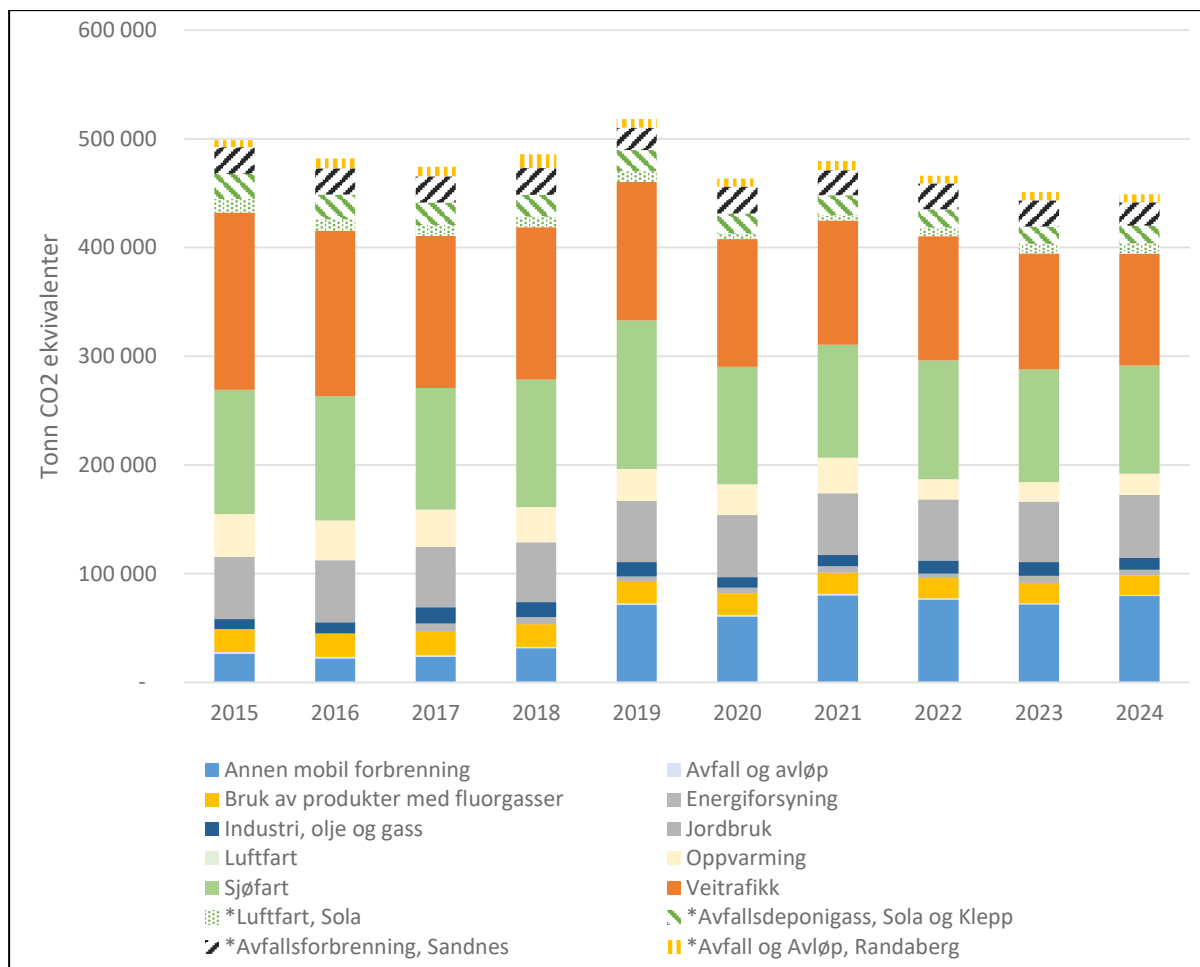
Stavangers klimamål for direkte klimagassutslipp er definert i kommunens klima og miljøplan. Målet for utslipp fra bygge- og anleggsplasser ble gjennom en [storbyerklæring](#) i 2021 styrket til:

- Fra 2021 er alle kommunale bygge- og anleggsplasser fossilfrie, og innen 2025 utslippsfrie
- Innen 2030 skal hele bygge- og anleggsvirksomheten i byene være utslippsfri.

I 2026 skal forslag til ny klima- og miljøstrategi for Stavanger kommune på legges fram for politisk behandling før offentlig høring. Her foreslås justering av kommunens klimamål.

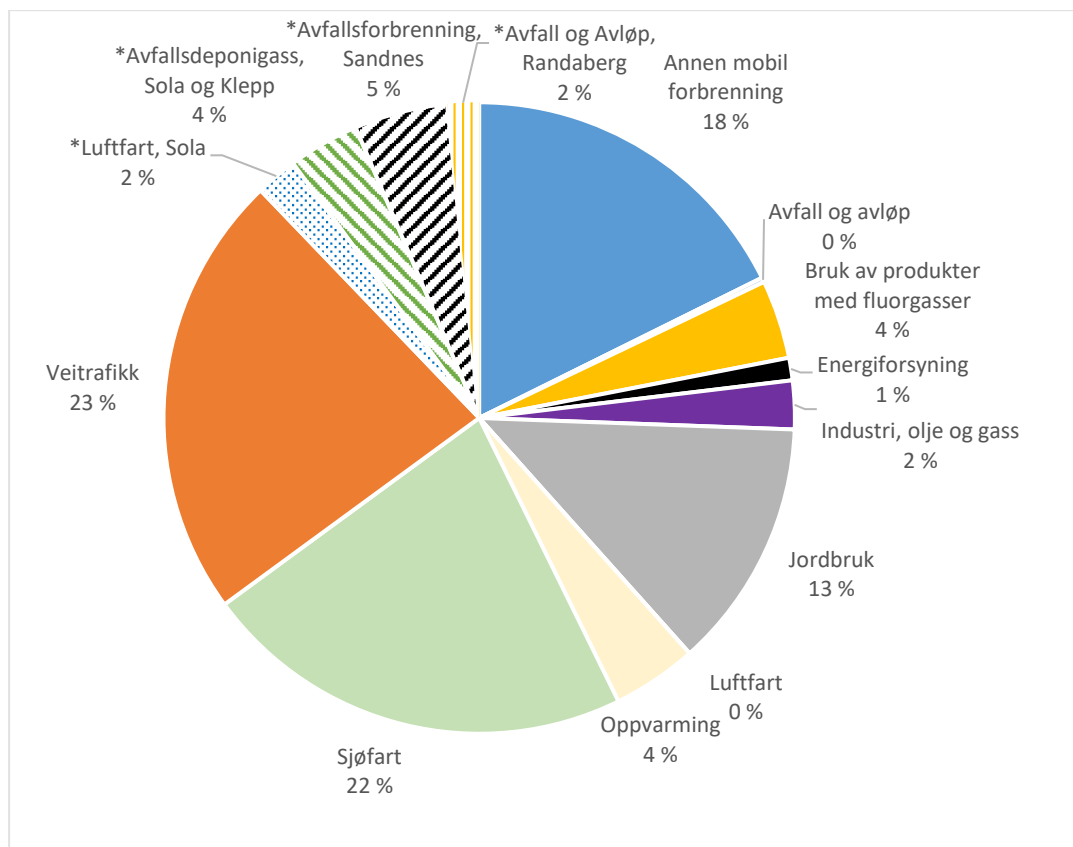
Status - Stavangers klimagassregnskap

Utviklingen i klimagassutslipp fra 2015 til 2024 er vist i Figur 3. Siste året med publiserte data fra Miljødirektoratet er 2024. Klimagassregnskapet viser at utslippene i Stavanger kommune var på 449 000 tonn CO₂-ekvivalenter (CO₂-ekv.) i 2024. Dette er en reduksjon på 0,5 prosent i forhold til året før. I forhold til 2015 er utslippene redusert 10 prosent. Dataene er fra [Miljødirektoratets utslippsregnskap for kommuner](#), men har blitt justert ved at Stavanger kommunes bidrag til utslipp fra fellesanlegg i nabokommunene er lagt til. Dette gjelder for Stavanger lufthavn, Sele avfallsdeponianlegg, Sentralrenseanlegg Nord-Jæren og Forus Energigjenvinning. Dette er i tråd med politiske vedtak, [sak 162/20 Klimabudsjett](#) i utvalg for miljø og utbygging 18.11.2020.

Figur 3: Utslipp i Stavanger kommune iht. klimabudsjettets avgrensning. Denne avgrensningen innebærer at Stavangers andel av utslipp fra felles punktutslipp i nabokommuner er inkludert – vist som skraverte felt øverst på søylene (kilde: Miljødirektoratet og Stavanger kommune, klima og miljø)

Figur 4 viser sektorfordelingen av utslipp i 2024. Veitrafikk og sjøfart er fortsatt de største utslippssektorene.

Figur 4 Utslippsfordeling Stavanger kommune i 2024, iht. klimabudsjettets avgrensning. Denne avgrensningen innebærer at Stavangers andel av utslipp fra felles punktutslipp i nabokommuner er inkludert – vist som skraverte «kakestykker» (kilde: Miljødirektoratet og Stavanger kommune, klima og miljø)

Tabell 1 gir en oversikt over utvikling i utslipp fra 2015 til 2024. Utslippene har hatt en nedgang på 10 prosent fra 2015 til 2024. For å være i rute for å nå reduksjonsmålet (lineær nedgang mot målet) burde utslippene vært kuttet med 48 prosent fra 2015 til 2024.

Tabell 1 Direkte klimagassutslipp 2015-2024, Stavanger. Grønn farge viser sektorer med reduserte utslipp (kilde: Miljødirektoratet og Stavanger kommune, klima og miljø)

Kategori	2015	2024	Differanse i tonn	%-endring 2015-2024	%-andel inkl. fellesanlegg i andre kommuner 2024
Annen mobil forbrenning	26 529	79 355	52 825	199	17,7
Avfall og avløp	1 442	1 055	-386	-27	0,2
Bruk av produkter med fluorgasser	21 027	18 110	-2 917	-14	4,0
Energiforsyning	77	5 164	5 086	6586	1,2
Industri, olje og gass	9 300	11 174	1 873	20	2,5
Jordbruk	56 883	57 516	633	1	12,8
Luftfart	1	1	0	78	0,0
Oppvarming	39 469	19 481	-19 987	-51	4,3
Sjøfart	114 423	99 744	-14 679	-13	22,2
Veitrafikk	163 180	102 724	-60 456	-37	22,9
*Luftfart, Sola	12 167	9 586	-2 582	-21	2,1

*Avfallsdeponigass, Sola og Klepp	23 302	16 357	-6 944	-30	3,6
*Avfallsforbrenning, Sandnes	24 550	21 437	-3 113	-13	4,8
*Avfall og Avløp, Randaberg	6 542	7 299	757	12	1,6
Totalt, ekskl. fellesanleggene utenfor kommunegrensa	432 331	394 324	-38 007	-9	87,8
Totalt, inkl. fellesanleggene utenfor kommunegrensa	498 893	449 002	-49 890	-10	100,0

Sektoren med størst prosentvis nedgang i utslipp fra 2015 er oppvarming med en reduksjon på 51 prosent. En viktig årsak til dette er forbud mot oljefyr fra 2020 og en nedgang i bruk av naturgass i Stavanger til oppvarming. Utslipp fra veitrafikk er redusert med hele 37 prosent fra 2015 til 2024. Elektrifisering av bilparken og økt innblanding av biodrivstoff er viktige årsaker til dette. Sjøfartsutslippene er redusert med 13 prosent fra 2015 til 2024. Disse tre sektorene omtales i senere kapitler i årsrapporten.

Utslipp fra bruk av fluorgasser er inkludert i regnskapet for første gang, med data for hele tidsserien. Sektoren inkluderer utslipp fra bruk av HFK i kjøling, klimaanlegg og annen bruk og bruk av SF₆ som isolasjonsmedium i elektrisk høyspenningsutstyr og til medisinsk bruk. Utslippene har gått ned 14 prosent fra 2015 til 2024, noe som trolig skyldes en overgang til alternativer med lavere utslipp.

Sammenlignet med 2015 er det fremdeles en markant økning i utslipp fra annen mobil forbrenning. Sektoren omfatter utslipp fra bruk av avgiftsfri diesel og bensin til ikke-veigående motorredskaper; som traktorer, anleggsmaskiner og snøscootere. Miljødirektoratet har informert om at økningen i utslipp fra og med 2019 skyldes salg av avgiftsfri diesel hos en videreforhandler i fylket, og forbruket/utslippene fordeles i Miljødirektoratets kommunefordelte klimagassregnskap til hele fylket ved bruk av salgsadresser og befolkningstall. Dette samsvarer nødvendigvis ikke med faktisk utslippssted.

En mer detaljert beskrivelse av utslippsutviklingen innenfor veitrafikk og oppvarming gis i påfølgende kapitler i denne rapporten.

Utslipp og opptak fra skog og annen arealbruk

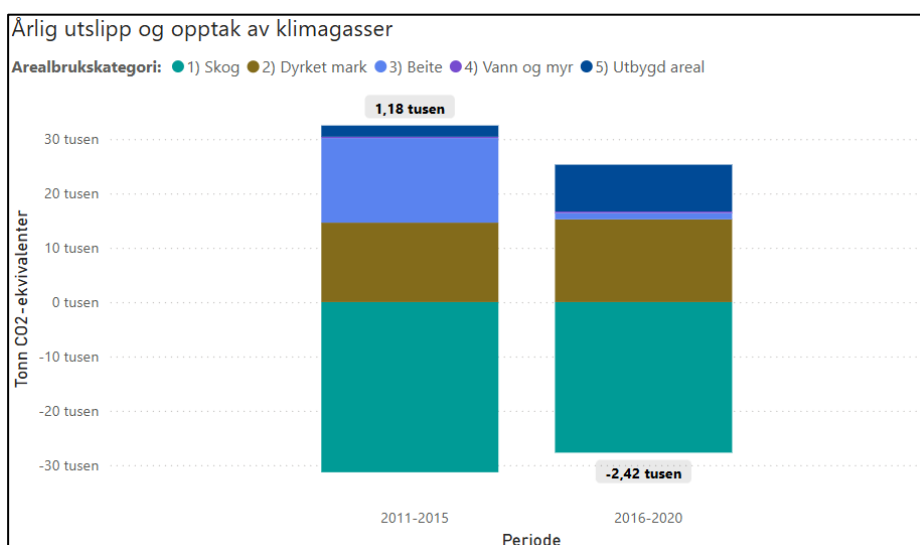
Miljødirektoratets regnskap for kommuner over utslipp og opptak for sektoren «[skog og annen arealbruk](#)» viser både opptak og utslipp av klimagasser som følge av menneskeskapt aktivitet. Regnskapet er utarbeidet av NIBIO på vegne av Miljødirektoratet. Regnskapet lages hvert femte år og ble oppdatert i 2024 med data for perioden 2016 til 2020.

Som vist i Figur 5, hadde skogen i Stavanger i perioden et opptak på 27 700 tonn CO₂-ekv. (mot 31 300 tonn i 2011- 2015), mens de andre arealkategoriene har utslipp, noe som gjør at netto opptak/utslipp for Stavanger i perioden 2016 til 2020 totalt kun utgjorde et opptak på 2 424 tonn CO₂-ekv. (mot et utslipp på 1 188 tonn i perioden 2011-2015).

Periode	2011-2015		2016-2020	
Arealbrukskategori	Tonn CO ₂ -ekvivalenter per år	per hektar (gj.snitt)	Tonn CO ₂ -ekvivalenter per år	per hektar (gj.snitt)
1) Skog	-31 314,19	-3,78	-27 706,43	-3,40
2) Dyrket mark	14 619,62	3,79	15 225,22	4,06
3) Beite	15 563,93	2,04	1 168,86	0,15
4) Vann og myr	239,29	0,22	279,35	0,25
5) Utbyggt areal	2 069,28	0,41	8 608,99	1,62

Figur 5 Årlig opptak (negative tall, grønn bakgrunn) og utslipp (positive tall, rød bakgrunn) fra ulike arealbrukskategorier for Stavanger i periodene 2011-2015 og 2016- 2020. Utslippene fra beitemark kan tilskrives overgang fra skog til beite (kilde: [Miljødirektoratet](#))

Den stående skogen og karbonrike arealer som myr har en høy karbonbeholdning, men det er altså *endringene* i denne beholdningen som er relevant med tanke på utslippseffekt. Forholdet mellom opptak og beholdning i skogen varierer med faktorer som tid og treslag.

Figur 6 Diagrammet viser utslipp (positiv søyle) eller opptak (negativ søyle) i tonn CO₂-ekv. i perioden. Tall over/under søylen viser netto årlig opptak/utslipp (kilde: [Miljødirektoratet](#))

Som vist i Figur 6, hadde Stavanger et netto *utslipp* fra arealbrukssektoren på 1 180 tonn CO₂-ekv. i perioden 2011-2015. I perioden 2016-2020 hadde kommunen et netto *opptak* på 2 420 tonn CO₂-ekv.

Tallene er gjennomsnitt for perioden. Utslipp fra skog- og arealbrukssektoren gjør «hopp» ved nedbygging av natur, i tillegg til at tapt opptak legges til over tid. Men også driftsmessige forhold i jord- og skogbruket påvirker utslipp fra sektoren, som for eksempel hogst av skog og oppdyrking av karbonrike areal som skog og myr. De økte utslippene fra sektoren beitemark i perioden 2011-2015 tilskrives overgang til beite på arealer som tidligere var skog. Se flere detaljer på nettsiden [Utslipp og opptak fra skog og arealbruk - miljødirektoratet.no](#).

Ytre faktorer som spiller inn på måloppnåelse

Kommunen er avhengige av andre offentlige aktører for å kunne nå målet om 80 prosent klimagassreduksjon. I 2025 utarbeidet klimaforskningssenteret Cicero en rapport med veikart for

utslippsreduksjoner i Stavanger. Som vedlegg til sak [33/2026](#) Høringsutkast Klima- og miljøstrategi 2026-2040 til kommunalutvalget 2.6.2026, gis en oversikt over oversikt over hvilke tiltak i veikartet kommunen selv kan gjennomføre, og hvilke tiltak som forutsetter statlige eller regionale virkemidler.

Gjennomgangen viser at statlige tiltak og virkemidler og nasjonal politikkutforming er sentralt for å nå våre lokale klimamål. Blant annet drifter Statens vegvesen fergesambandet Mortavika – Arsvågen. Dette sambandet står for omtrent 25 prosent av sjøfartsutslippene i Stavanger kommune. Sambandet vil avvikles når veiforbindelsen Rogfast åpner i 2033, og det er derfor usikkert om det vil innføres en midlertidig løsning, som flytende biogass, før nedleggelsen. Nasjonalt nivå har også viktige virkemiddelapparat, som omsetningskrav til biodrivstoff i ulike sektorer. Dette bestemmes nasjonalt. Det samme gjelder også eventuell opptrapping. Statlig nivå kan innføre lovhjemmel for kommuner for innføring av miljøsoner/utslippsfrie soner for veitrafikk.

Rogaland fylkeskommune spiller også en nøkkelrolle for utslippsreduksjoner i kommunen. En statusoppdatering på deres klimaarbeid ligger som vedlegg til denne årsrapporten. Som omtalt i vedlegget, er en presset økonomisk situasjon en risiko for gjennomføring av klimatiltak i fylket. Rutekutt for kollektivtransport har allerede vært diskutert, og fylkeskommunen står i en utfordrende økonomisk situasjon når andre busskontrakter skal fornyes de nærmeste årene. Dersom kostnadsøkningene framover blir store, og den statlige finansieringen av fylkeskommunal kollektivtrafikk ikke er tilstrekkelig, vil ulike tiltak kunne måtte vurderes på nytt.

3 Transport

Transportmål

Hovedmål

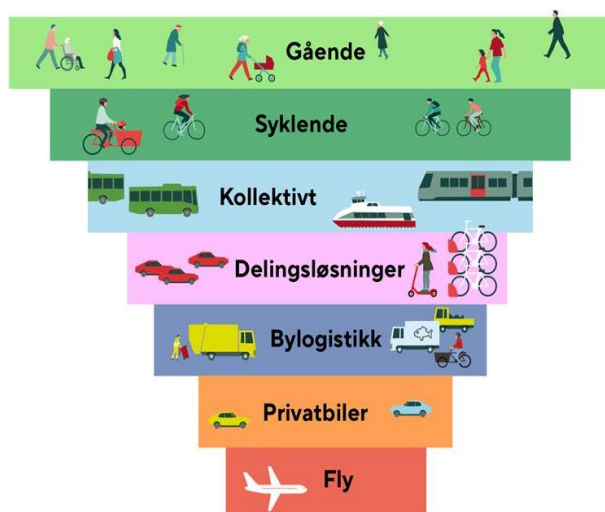
- I 2030 er de direkte klimagassutslippene fra transportsektoren redusert med 80 % i forhold til 2015, og i 2040 med 100 %.

Delmålene:

- 70 % av persontransporten tas med sykkel, gange og kollektivtransport i 2030
- Næringstransport og bylogistikk er effektivisert
- De negative virkningene fra lange reiser til og fra Stavanger reduseres
- Klimagassutslipp fra lette kjøretøy er redusert med 80 % innen 2030 og med 100 % innen 2040
- Klimagassutslipp fra tunge kjøretøy er redusert med 20 % innen 2030 og med 100 % innen 2040
- Havnedrift, hurtigbåter og ferger er fossilfrie innen 2030

Status

Kommunens [transport- og mobilitetsstrategi](#) med delstrategier, ble vedtatt som en del av kommuneplanens arealdel i juni 2023. Strategien legger mobilitetspyramiden, vist i Figur 7, og aktiv transport til grunn for tilrettelegging og utvikling. Strategiens mål er at det er enkelt å ferdes miljøvennlig i Stavanger både for personer, ved frakt av varer og ved utføring av tjenester. Den legger til grunn en lavere bilførerandel enn 30 prosent og at klimagassutslipp fra kjøretøy skal være redusert med 100 prosent i 2040.

Figur 7 Mobilitetspyramiden viser hvilken prioritet de ulike trafikantgruppene skal ha (kilde: Stavanger kommune)

I rullering av kommuneplanen ligger transport- og mobilitetsstrategien fast. Bystyret vedtok [Trafikksikkerhetsplan for 2025-2028](#). [Gåstrategien](#) ble er fulgt opp med en egen fireårig [handlingsplan](#). Bystyret ga i desember 2025 sin tilslutning til [Bymiljøpakkens handlingsprogram 2026-2028](#). Det har vært arbeidet med å identifisere tiltak i arbeidet med ny [Klima og miljøstrategi 2026-2040](#)

Delt mobilitet

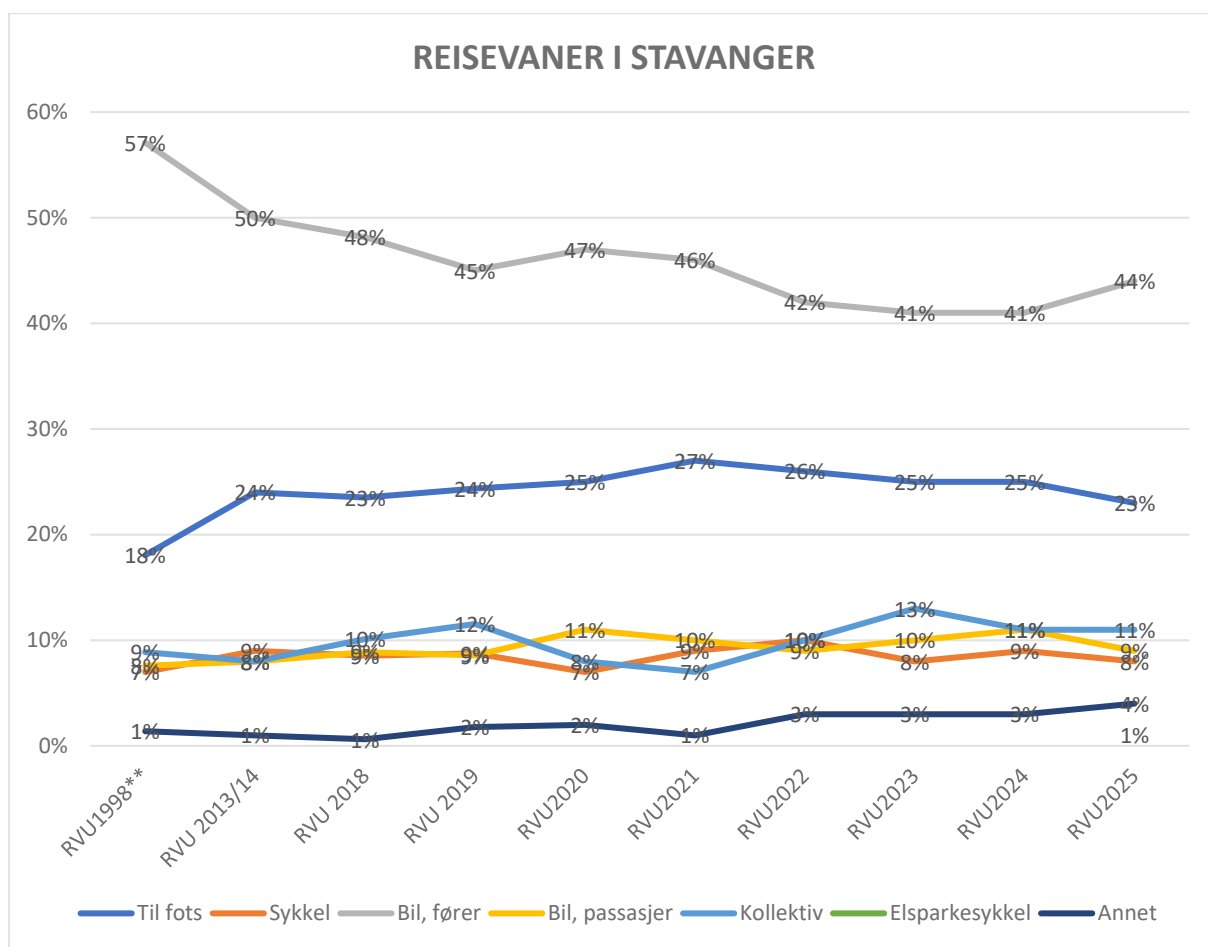
Stavanger kommune arbeider aktivt for å legge til rette for delt mobilitet, som bysykkelordninger, elsparkesykler og bildeling. Målet er å gjøre det enklere for innbyggerne å klare seg uten egen bil eller bil nummer 2, samtidig som de får tilgang til fleksible transportløsninger gjennom ulike former for delte mobilitetstjenester.

Pågående FOU-prosjekter

- [SHARE-North Squared](#) (2022-2027). Interreg Norsjøprogrammet. Planlegging og tilrettelegging for delt mobilitet i boligprosjekter, mobilitetspunkt. Samarbeid med Kolumbus, utbyggingen på Jåtun og Heime.
- [Smartis 2.0](#) (2023-2026). Regionalt forskningsfond. Bærekraftige mobilitetspakker for et grønt skifte blant yngre eldre på Nord-Jæren
- [CyWalk](#) (2024-?). Norges forskningsråd m.fl. Registreringsløsning for ulykker til fots, med sykkel, elsparkesykkel og andre former for mikromobilitet.
- Byflyt. [Nasjonal samarbeidsarena for vare- og nyttetransport](#) (2025-2029).
- [CodeZERO](#). (2026). CIVITAS initiativ under HorizonEurope-programmet. Sustainable and zero-emission last-mile delivery and return solutions for ecommerce. Stavanger gjentar Oslos pilot med IKEA.
- [Varelogistikk i Vestkorridoren](#) KS Storbyforskningsprosjekt. [Førnebu Hub](#) regi Bærum kommune. *Ferdig høst 2026*
- KS Storbyrettet forskning: Mål og indikatorer i byvekstavtalen (2025-2026) *Rapport er levert vår 2026*

Reisevaner

[Den nasjonale reisevaneundersøkelsen](#) (RVU) med tilleggsutvalg i storbyområdene viser utvikling i reisemiddelfordeling i Stavanger, siste år med publiserte data er 2025. Utviklingen er vist i Figur 8.

Figur 8 Reisemiddelfordeling for Stavanger. 1998 omfatter kun hverdager. Data før 2020 er ekskl. Finnøy og Rennesøy. Fra 2025 benyttes nytt forenklet undersøkelsesskjema (kilde: Regional og nasjonal reisevaneundersøkelse)

Bilbruken blant bosatte i Stavanger har gått jevnt nedover over tid. Imidlertid har nedgangen de siste årene stoppet opp, og viser nå en økning. I 2025 er bilandelen 44 prosent. Det tas forbehold om at noe av økningen kan tilskrives at det er foretatt endringer i undersøkelsesopplegg fra og med 2025², men som gjengitt i avsnitt nedenfor viser trafikkregistreringene også at det har vært en biltrafikkvekst. Det er med andre ord langt fra kommunens mål om en bilandel på maks 30 prosent. Bilandelen i Stavanger og på Nord-Jæren er dessuten høy sammenlignet med Bergen, Trondheim og Oslo, og tilhørende byveksttaleområde.

I 2025 var kollektivandelen 11 prosent. Dette er på nivå med 2024. Stavanger hadde tiltak med gratis kollektiv i 2023 fra juli og ut året som kan forklare at kollektivandelen i 2023 var 13 prosent.

Andelen av persontransporten som tas med sykkel, gange, og kollektivtransport var i 2025 42 prosent. Det er tre prosentpoengs reduksjon i forhold til 2024 og 4 prosentpoeng i forhold til de foregående årene jf. Tabell 2. I 2024 gikk *bil, passasjer* noe ned. Gangandelen var også lavere. *Sykkel*

² Spørreskjemaet er bearbeidet og kortet ned slik at det skal bli raskere å svare og enklere å svare på nett og nye plattformer. Dette har bidratt positivt til svarprosenten på undersøkelsen. Undersøkelsesopplegget er også endret ved at den nå omfatter personer 15 år og eldre, ikke 13 år og eldre som tidligere.

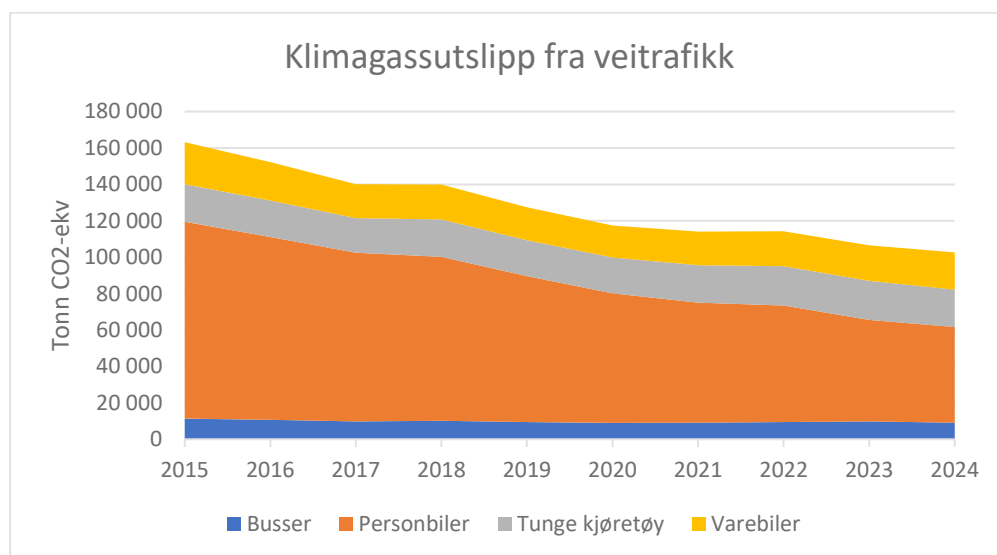
og *bil, passasjer* er omtrent på samme nivå som de foregående årene med henholdsvis en andel på 8 og 11 prosent.

Tabell 2 Prosent reisende med kollektiv, sykkel og gange i Stavanger. Data før 2020 er ekskl. Finnøy og Rennesøy. Fra 2025 benyttes nytt forenklet undersøkelsesskjema (kilde: Nasjonal reisevaneundersøkelse)

	2013/2014	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Prosent reisende med kollektiv, sykkel og gange	41 %	42%	45 %	40 %	43%	46 %	46 %	45%	42%

Veitrafikk - klimagassutslipp

Veitrafikk står for utslipp av omtrent 103 000 tonn CO₂-ekv. i 2024, og er den største utslippssektoren i Stavanger. Utslippene fra veitrafikk i Stavanger er redusert med 37 prosent fra 2015 til 2024, jf. Figur 9 og Tabell 3.

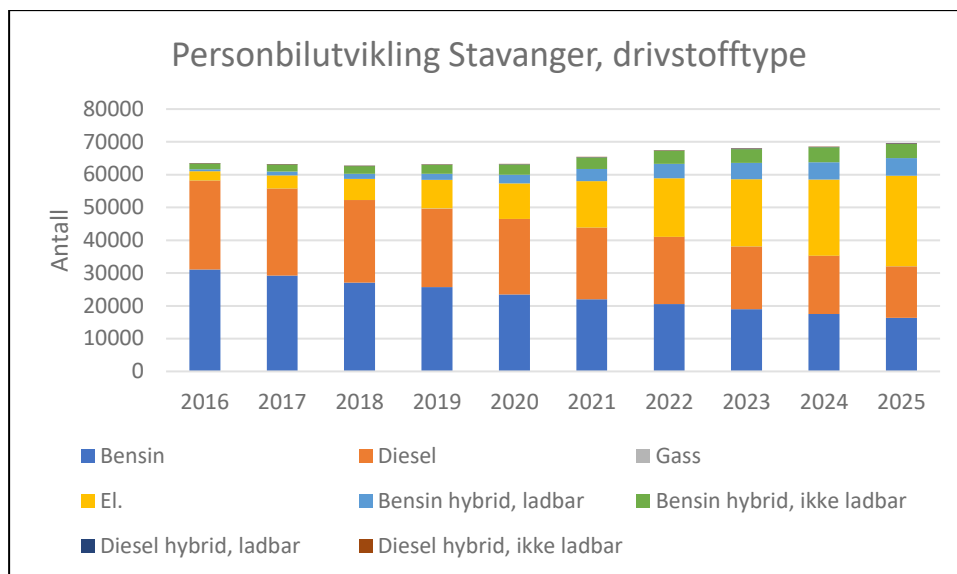
Figur 9 Utslippsutvikling for veitrafikk fra 2015 til 2024 (kilde: [Miljødirektoratet](#))

Tabell 3 Utslipp fra veitrafikk Stavanger 2015-2024 (kilde: [Miljødirektoratet](#))

	2015	2024	%-endring 2015 til 2024	%-fordeling veitrafikkutslipp
Busser	11315	9142	-19	9
Personbiler	108149	52468	-51	51
Tunge kjøretøy	20573	20583	0	20
Varebiler	23143	20532	-11	20
Totalt	163180	102724	-37	

De viktigste årsaker til at utslippene fra veitrafikk går ned fra 2015 til 2024 er en økende andel av elektriske kjøretøy i bilparken, og økning i innblanding av biodrivstoff i bensin og diesel, fra 4 prosent i 2015 til 14 prosent i 2024. Utviklingen er vist i Tabell 4.

Det har vært stor nedgangen i utslipp fra personbiler fra 2015 til 2023, hvor utslippene er redusert med 51 prosent i perioden. For denne kjøretøykategorien har andelen elbiler hatt stor vekst.

Figur 10 Registrerte personkjøretøy i Stavanger, etter drivstofftype (Kilde: [SSB](#))

Som vist i Figur 10 er det en økning i antall personbiler i Stavanger. Fra 2024 til 2025 har det vært størst økning for el-biler.

Tabell 4 Elbilandel og innblanding av biodrivstoff på nasjonalt nivå, energiprosent (kilde: [SVV](#) og [Miljødirektoratet](#))

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
%-andel elektriske personbiler registrert i Stavanger	3,6	4,7	6,6	10,6	14,4	17,4	22,1	26,7	30,4	34,4	39,6
%-andel elektriske varebiler registrert i Stavanger	0,6	0,8	1,0	2,0	2,8	3,4	4,8	6,6	9,3	11,2	14,9
Gjennomsnittlig bioinnblanding i bensin og diesel	4 %	9 %	15 %	11 %	14 %	12 %	12 %	11 %	13 %	14 %	Ikke publisert

Veitrafikk - trafikkmengde

Byvekstavtalene har mål om nullvekst i persontransport med bil: «I byområdene skal klimagassutslipp, kø, luftforurensning og støy reduseres gjennom effektiv arealbruk og ved at veksten i persontransporten tas med kollektivtransport, sykling og gange.» Trafikkutviklingen for persontransport med bil, målt med byindeks og reisevaneundersøkelser, ligger til grunn for vurderingen av måloppnåelsen i avtalene.

Staten vegvesen foretar en beregning av vegtrafikkindeks, byindeks, for byområdene. Beregningsgrunnlag, metode, usikkerhet og utviklingen publiseres i en rapport for hvert byområde jf. [Byindeks Nord-Jæren](#). Det gis også en digital oversikt for Byområdene jf. [Se utviklingen i indikatorene | Statens vegvesen](#). Nullvekstmålet omfatter personbiltrafikk utenom gjennomgangstrafikk, og skal måles ved at trafikkutviklingen vurderes på et treårs glidende snitt, jamfør brev fra Samferdselsdepartementet til de fire største byområdene datert 11.12.2019. Måloppnåelsen gjelder likevel avtaleperioden sett under ett. Det skal være netto nullvekst i perioden.

Utvikling viser at for vårt byområde var det en reduksjon i biltrafikk fram til 2021. Årene etter har det vært vekst. Fra 2024 til 2025 var veksten på 2,4 prosent. Estimert ligger biltrafikken på Nord-Jæren nå 2,5 prosent over referanseåret 2017. Utviklingen for årene 2017 til 2024 er vist i Tabell 5.

Tabell 5 Endring i biltrafikkmengde Nord-Jæren, lette kjøretøy (kilde: [Statens vegvesen, byindeks](#))

	2017- 2018	2018- 2019	2019- 2020	2020- 2021	2021- 2022	2022- 2023	2023- 2024	2024- 2025	2017- 2025
Estimert endring i trafikkmengde på Nord-Jæren (lette kjøretøy)	-2,0 %	-2,6 %	-5,1 %	3,4 %	3,3 %	2,8%	1,3 %	2,4 %	2,5 %

Tabell 6 Bompasseringer Nord-Jæren (kilde: [Ferde](#))

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	%-endring 2024-2025
Bompasseringer Nord-Jæren, ÅDT	207 866	187 218	189 928	198 761	199 987	201 911	206 361	2,2 %

Data for bompasseringer på Nord-Jæren viser også økning i trafikk fra 2024 til 2025, jf. Tabell 6. Resultatene fra byindeksen og fra bompasseringsdata er ikke direkte sammenlignbare. Målepunktene er ulikt geografisk plassert, og bompasseringsdataene omfatter blant annet også tunge kjøretøy og gjennomgangstrafikk.

Reisevaneundersøkelsen viser en økning i andel bilreiser blant bosatte i Stavanger. Utviklingen i biltrafikk på veiene i Stavanger tar utgangspunkt i registreringer fra automatiske tellepunkt som inngår som grunnlag for å vurdere regionens måloppnåelse i Bymiljøpakken; byindeks for Nord-Jæren.

Tabell 7 viser data for utvikling i trafikkmengde (alle kjøretøy) på konkrete tellepunkt i Stavanger. Den viser at endringen i trafikkmengde på disse punktene fra 2017 til 2025 er på minus 5,7 prosent.

Mye av reduksjonen på disse tellepunktene skyldes endret trafikkmønster som følge av at Eiganestunellen og Hundvågstunellen åpnet i 2020. Størst reduksjon har det vært ved registreingspunktet på Randabergveien, Bybrua og Storhaugtunellen. Disse punktene hadde også reduksjon i samlet biltrafikk fra 2024 til 2025. Randabergveien hadde størst reduksjon med 7,1 prosent.

Det er også tellepunkt med vekst i biltrafikk fra 2024 til 2025. Punktet ved henholdsvis Hillevågstunellen, Møllebukta og det ene punktet i ved Sundeekrossen hadde høyest vekst på rundt 4 prosent. Registeringspunktene Auglend (E39) og Siddishallen (Madlaveien) har hatt vekst i hele perioden 2017-2024.

Tabell 7 Utvikling i trafikkmengde (alle kjøretøy) ved et utvalg målepunkt i Stavanger (kilde: [Trafikkdata](#))

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	%- endring 2017- 2024	%- endring 2023- 2024
Auglend (E39)	62 803	61 681	60 151	58 015	52 540	65 181	66 111	66 308	66 849	6,4 %	0,8 %
Bybrua sør	16 963	16 361	15 523	10 645	7 835	8 066	8 392	8 391	8 178	-51,8 %	-2,6 %
Finnestad (E39)	16 021	16 012	15 482	15 826	16 856	17 601	18 482	18 781	19 105	19,2 %	1,7 %
Hillevåg/Skjæring	14 252	13 775	13 524	13 233	13 291	13 183	13 344	13 449	13 644	-4,3 %	1,4 %
Hillevågstunnelen	14 678	13 856	13 203	12 185	11 701	12 023	12 412	12 700	13 277	-9,5 %	4,3 %
Kannik	35 134	33 262	34 134	27 227	28 986	31 751	31 756	32 581	33 209	-5,5 %	1,9 %
Møllebukta	12 636	12 605	12 587	12 353	11 948	11 972	11 811	11 816	12 322	-2,5 %	4,1 %
Randabergveien	9 825	9 439	7 930	6 093	7 300	6 693	5 161	4 845	4 522	-54,0 %	-7,1 %
Siddishallen	21 968	21 694	21 211	20 729	21 212	21 652	23 299	23 723	23 861	8,6 %	0,6 %
Storhaugtunnelen	12 565	11 987	11 548	10 860	9 574	9 148	9 330	8 716	8 693	-30,8 %	-0,3 %
Sundekrossen (fv)	9 570	9 398	9 826	8 717	8 580	8 660	8 508	8 519	8 870	-7,3 %	4,0 %
Sundekrossen (rv)	13 466	13 333	13 373	12 164	11 720	12 170	12 632	12 748	12 967	-3,7 %	1,7 %
Totalsum	239 881	233 403	228 292	208 047	201 543	218 100	221 238	222 577	225 497	-6,0 %	1,3 %

Sykkel

Tellepunkt for sykkel

Som for bil foretar Staten vegvesen en beregning av vegtrafikkindeks for sykkeltrafikk i byområdene, jf. [Trafikkutvikling | Statens vegvesen](#). Indeksene baserer seg på estimert endring i antall syklende i prosent fra et år til det neste med grunnlag i sykkeltrafikk ved et utvalg tellepunkt som representerer byområdet.

Beregningen for Nord-Jæren viser at sykkeltrafikken har vært lavere de siste årene siden referanseåret 2019. Beregningen for 2025 viser en positiv vekst i sykkeltrafikken. I 2023 var indeksen - 7,7 prosent sammenlignet med 2019 og i 2024 viste indeksen - 0,1 prosent. I 2025 viser indeksen en positiv utvikling på 7,8 prosent i forhold til 2019. Bergningsgrunnlag, metode, usikkerhet og utviklingen publiseres i en samlet rapport for byområdene jf. [sykkelindeks](#). Registreringer kan påvirkes av både framkommelighet som følge av byggearbeider og forbedringer av strekninger på sykkelnettet. Det er begrenset antall tellepunkt og usikkerheten er derfor stor. Flere registreringspunkt vil gi en mer robust indikator. Bymiljøpakkens faggruppe for sykkel har det siste året jobbet med å identifisere steder for nye tellepunkt.

Tabell 8 Sykkelindeks for Nord-Jæren, bymiljøpakken (kilde: [Statens vegvesen](#))

	2019-2020	2019-2021	2019-2022	2019-2023	2019-2024	2019-2025
Estimert endring i sykkeltrafikk på Nord-jæren	-2,0 %	-15,4 %	-6,2 %	-7,7 %	-0,1 %	7,8 %

For utvikling av sykkeltrafikken på veiene i Stavanger tas det utgangspunkt i registreringer i automatiske tellepunkt som inngår som grunnlag i sykkelindeksen for å vurdere regionens måloppnåelse i Bymiljøpakken. Statens vegvesen publiserer trafikkdata fra tellepunkter i Stavanger. Registreringene er også tilgjengeliggjort i Stavanger-statistikken jf. [Følg med på trafikkutviklingen | Stavangerstatistikken](#)

I Tabell 9 vises resultatene for sykkeltellere i Stavanger. Tall som vises i grått, har lav dekningsgrad; det vil si at målingene ikke har god nok datakvalitet til å inngå i gjennomsnittet. Gjennomsnittlig årsdøgntrafikk ved tellepunkt for sykkel i Stavanger viser en positiv vekst i sykkeltrafikk på de fleste tellepunktene. Trafikkregistreringer ved tellepunkt er punktregistreringer. Vedlikehold på Bybrua har gjort at gang- og sykkelveiene på Bybrua har vært stengt 2023 og 2024. Dette forklarer endringer i tellepunktene på Bybrua de siste årene. Byggearbeider på Gandsfjordruta har også påvirket sykkeltrafikken. For Sykkeltamveien åpnet nye delstrek i 2023, 2024 og 2025 og dette er en viktig

grunn for vekst av syklisten på Sykkeltamveien de siste årene. Som følge av bygging av Fylkeshuset er Kannikbrua stengt og dette påvirker registreringen i Kannik.

Tabell 9 Årsdøgntrafikk ved sykkelteflere i Stavanger. Resultater med usikre resultater er vist nedtonet i grått (kilde: Statens vegvesen)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Endring 2024-2025
Sykkeltamveien Asser Jåtten bru		305	286	368	507	705	814	15,5 %
Siddishallen	665	699	659	695	620	659	666	1,1 %
Sykkeltamveien Forus nord						650	648	
Randabergveien			677	632	607	611	655	7,2 %
Bybrua øst	364	185	256	300	211	424	281	
Kannik	431	346	297	360	343	424	251	
Hillevåg		505	370	388	335	382	433	13,4 %
Revheimsveien	358	383	332	335	309	317	330	4,1 %
Svartholen		329	228	316	297	317	330	4,1 %
Lassa		414	341	349	317	293	323	13,2 %
Vassbotn	334	276	250	328	375	263	141	
Bjergsted		187	182	238	226	255	301	18,4 %
Bybrua vest	273	302	239	242	423	249	210	

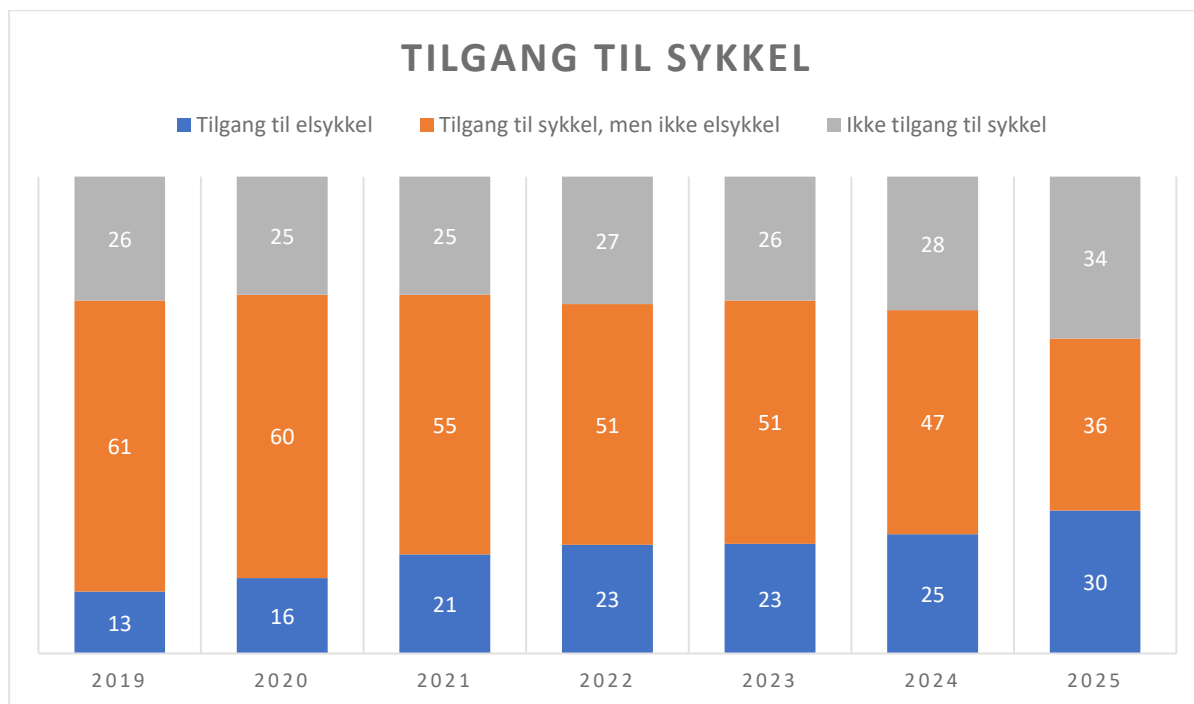
Sykkel i reisevaneundersøkelsen

Som gjengitt i Figur 8, viser nasjonal reisevaneundersøkelse med tilleggssutvalg for vårt byområde stabilitet i sykkelbruk. Sykkelandelen i 2025 var på 8 prosent. Forskjellen for de tre siste årene skyldes avrundinger opp og ned.

Figur 11 viser at det er en fortsatt økning i andelen som har tilgang til elsykkel fra 25 prosent i 2024 til 30 prosent i 2025. Dette viser igjen på reisevanene. Blant de med tilgang til elsykkel foretas hele 16 prosent av reisene med sykkel. Det er 34 prosent som ikke har tilgang til sykkel i Stavanger. Dette er en økning i forhold til tidligere år.

Jobbreiser blant bosatte i Stavanger utgjør i overkant av 20 prosent av reisene gjort med sykkel. I 2025 benyttet 17 prosent av Stavangers befolkning sykkel til/fra arbeid. Dette er høyt, men andelen er lavere enn i 2024, da 20 prosent benyttet sykkel til jobb. For byområdet sett under ett, er andelen 15 prosent. Blant de i Stavanger med tilgang til elsykkel er andelen 34 prosent og for byområdet er den 29 prosent. Det er generelt en litt lavere andel enn for 2024 og det tas forbehold om brudd i dataserien som følge av justering av undersøkelsesopplegg fra 2024 til 2025.

Likevel viser Stavanger og regionens innsats for å få flere til å sykle til og fra jobb igjen. For andre formål er sykkelbruken lavere. Det gjør det viktig å rette innsatsen mot å oppnå ringvirkninger til andre formål i hverdagen.

Figur 11 Utviklingen i tilgang til sykkel i perioden 2019 til 2025 (kilde: Reisevaneundersøkelsen, portal Opinion)

Undersøkelse om sykkelbruk

Siden 2013 har kommunen hatt [syv undersøkelser om sykkelbruk i Stavanger](#). Brukerundersøkelsen er spisset mot innbyggere over 18 år som er i jobb/skole. Undersøkelsen ble sist gjennomført i 2025 og resultatene vil bli publisert i løpet av juni 2026. Undersøkelsen viser en stor økning i bruk av el-sykler over tid. Det er 7 prosent økning i bruk av el-sykkel til jobb eller skole sammenlignet med 2023.

Over tid viser resultatene fra undersøkelsen en økning i bruk av sykkel to eller flere ganger i uken, både i sommer- og vinterhalvåret. I 2023 gikk bruken noe tilbake. Resultatene viser at 21 prosent brukte sykkelen flere ganger i uken på vinterstid og 34 prosent på sommertid, jf. Tabell 10.

Tabell 10 Bruk av sykkel to eller flere ganger i uken, prosent (kilde: [Stavanger kommune](#))

	2013	2015	2017	2019	2021	2023	2025
Vinterhalvåret	13	19	22	24	23	20	21
Sommerhalvåret	30	33	34	35	35	32	34

Populære bysykler

Bysyklene er en deleordning for elektriske sykler, der syklene kan hentes ut og settes tilbake i faste stativ plassert på sentrale steder. Bysykkelen ble etablert i Stavanger i 2014 av Forus Næringspark, men overtatt av Kolumbus i 2019. Siden 2017 har både antall utplasseringssteder og bruken økt kraftig. Tabell 11 viser økning i antall turer i Stavanger med toppåret på 445 544 turer i 2023. Nedgangen til 384 171 turer i 2024 kan forklares med at Stavanger kommune hadde gratis kollektiv i 2023 fra juli og ut året. Dette inkluderte bruk av bysykler. 91,2 prosent av bysykkelturene i 2025 er turer som både startet og ble avsluttet i Stavanger kommune. Nedgangen i 2025 skyldes i stor grad at så nær som alle syklene ble tatt ut av drift for en større service og sikkerhetsgjennomgang.

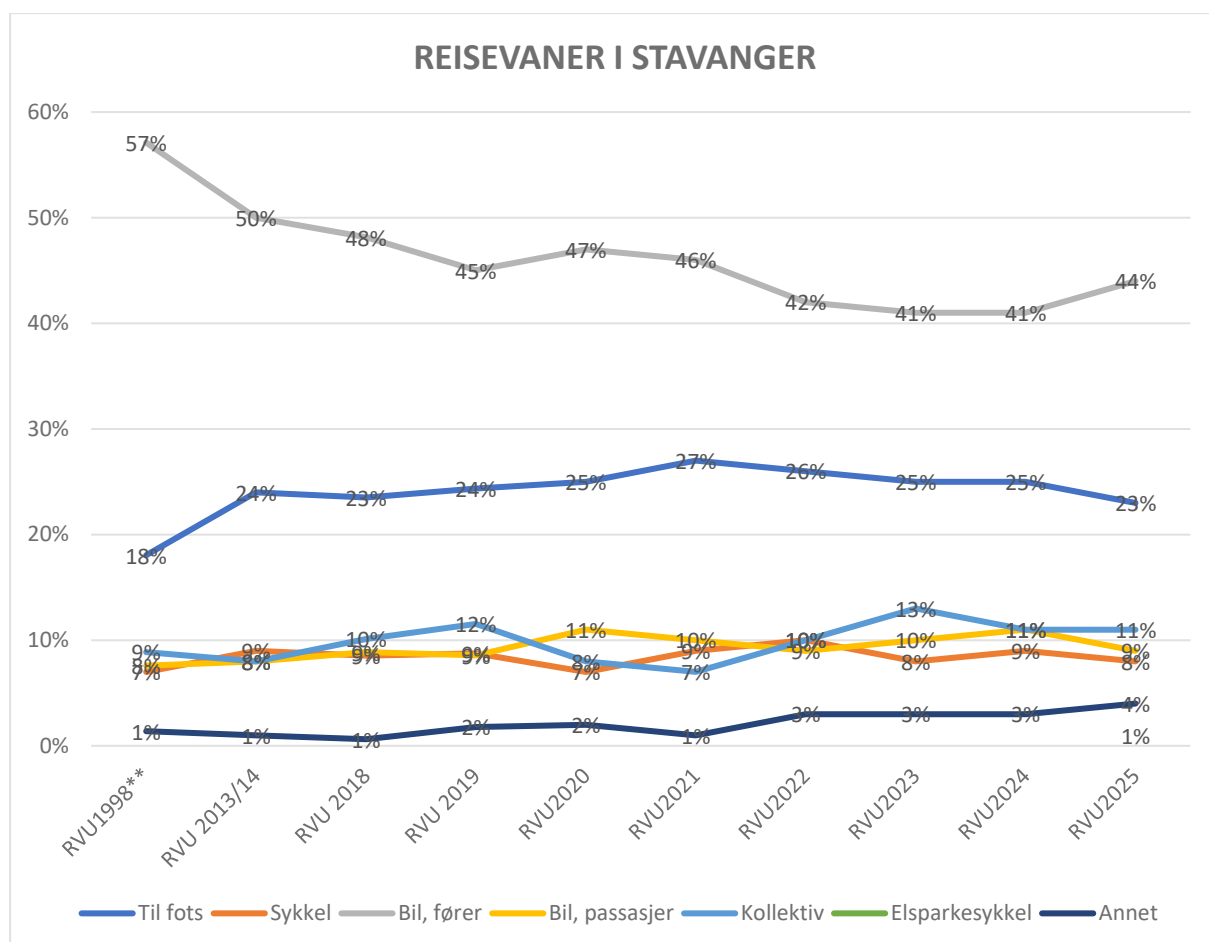
Tabell 11 Antall turer med bysykler, innenfor Stavanger kommune (kilde: Kolumbus)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Totalt antall turer	140 700	248 051	391 537	445 544	384 171	309 822

Den generelle veksten skyldes også vekst i tilbudet. I februar 2020 ble nye, mer robuste sykler lansert. I løpet av 2021 ble ytterligere 750 sykler plassert ut i hele Rogaland, 320 av disse i Stavanger kommune. Antall ladepunkter økte fra 578 ladepunkter i 2024 til 712 ladepunkter i 2025. Bysyklene er finansiert av Byvekstavtalen, Klimasatsmidler, kommunene og Kolumbus.

Gange

Som gjengitt i

Figur 8, viser nasjonal reisevaneundersøkelse med tilleggssvalg for vårt byområde, at bosatte i Stavanger foretar rundt en av fire turer til fots. For befolkningen i Stavanger er gangandelen høyest til fritidsformål med en andel på 35 prosent. Tilsvarende for befolkningen i byområdet er 31 prosent. Både for Stavanger og for Nord-Jæren er gangandelen lavere enn i 2024. Noe av endringen kan skyldes tidligere nevnte endring i spørreskjema. For handle-/service-reiser er gangandelen blant

befolkningen i Stavanger 25 prosent, dvs. høyere enn gjennomsnittet for alle reiser. Tilsvarende for befolkningen i byområdet er 18 prosent. Også her er gangandelene lavere enn i 2024. For reiser til/fra jobb er gangandelen 15 prosent, 4 prosentpoeng høyere enn i 2024. For befolkningen på Nord-Jæren er gangandelen til/fra jobb 11 prosent.

Det er de yngste som går mest. Som vist i Tabell 12 er gangandelen 30 prosent i den yngste aldersgruppen 13-24 år. Gruppen 55 + har lavest gangandel på 21 prosent. Som følge av en endring i undersøkelsen fra 2025 er det kun personer på 15 år og eldre som inngår i undersøkelsen framover.

Tabell 12 Utvikling i gange i ulike aldersgruppe (kilde: Reisevaneundersøkelsen, portal Opinion)

	13-24 år/15-24 år**	25-54 år	55 år eller eldre	Alle
2025	30 %	22 %	21 %	23 %
2024	29 %	26 %	21 %	25 %
2023	35 %*	24 %*	21 %	25 %
2022	27 %	27 %	19 %*	26 %
2021	30 %	28 %*	23 %	27 %
2020	30 %	24 %*	24 %	25 %
2019	30 %	22 %	24 %	24 %

*signifikant endring fra året før

** endring i undersøkelsen

Beintøft

Stavanger kommune inviterer alle barneskoler til [Beintøft](#), en Gå til skole-konkurranse for 1. - 7. klasse. Beintøft arrangeres av Miljøagentene. Hensikten med konkurransen er å få ungene til å gå/sykle til skolen i stedet for å bli kjørt. Dette er bedre for klima og miljø, trafikksikkerheten rundt skolene og ungenes helse. Beintøft starter i begynnelsen av september og varer i fire uker. I tillegg til nasjonale klassepremier fra Miljøagentene, har Stavanger kommune lokale premier med kåring av den beste skolen og de beste klassene på hvert trinn. Tabell 13 viser en oversikt over Beintøft-deltakelsen i Stavanger de siste årene.

Tabell 13 Beintøft-deltakelse, Stavanger 2017-2025 (kilde: Miljøagentene)

Deltakelse	2017*	2018*	2019*	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antall elever	2 825	3 310	2 310	3 823	4 205	4 213	4 112	3 229	3 511
Antall klasser	110	135	107	157	190	183	174	138	158
Antall skoler	10	12	15	16	13	15	18	14	16

* ekskl. Finnøy og Rennesøy

Personbil

Tabell 14 viser utvikling i kjøretøyparken relatert til befolkningen fra 2015 til 2025. Det har vært en reduksjon i bilhold per 1000 personer i Stavanger fra 2017 til 2020. Deretter har bilholdet økt. I 2023 var det en vekst i befolkning som følge av at flere meldte flytting til Stavanger i forbindelse med tiltaket gratis kollektivtransport. Det har også vært økt innvandring de siste årene. Dette kan forklare

en relativ reduksjon i bilhold i 2023 og 2024³. Som statistikken fra Statens vegvesen viser, har det vært en sterk vekst i elektriske personbiler i perioden.

Tabell 14 Utvikling i kjøretøyparken og dens sammensetning 2015-2025, Stavanger (kilde: Stavanger kommune, SVV og SSB)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antall personbiler per 1 000 personer over 18 år (kilde: SSB)	579	580	575	566	563	561	577	589	579	577	579
%-andel elektriske personbiler (kilde: SVV)	3,6	4,7	6,6	10,6	14,4	17,4	22,1	26,7	30,4	34,4	39,6
%-andel elbiler i kommunen sin egen virksomhet (kilde: Stavanger kommune)*			18,7	31,7	34,8	48,0	53,0	59,6	67,6	70,2	70,8

* ekskl. Finnøy og Rennesøy i 2017, 2018 og 2019

Økning i andel elektriske personbiler og ladepunkt

Bilholdet i Stavanger har holdt seg stabilt de siste årene. Som vist i Tabell 14, har elbilandelen for personbiler i Stavanger, målt i forhold til totalbestanden, fortsatt å øke, og utgjør nå 39,6 prosent (kilde: SVV). Andelen elbiler av nybilsalget har økt fra 93,7 prosent i 2024 til 95,9 prosent i 2025 (kilde: SVV). I juni 2026 var antallet offentlig tilgjengelige ladepunkter i Stavanger 609. Dette er en svak økning fra 606 i 2025 (kilde: Nobil).

Utvikling i kommunens egen bilpark

Stavanger kommune har siden 2013 hatt et vedtak om at alle kommunens nye biler som hovedregel skal være nullutslippsbiler. Regjeringen har i tillegg innført krav til nullutslipp i offentlige anskaffelser av personbiler fra 2022, lette varebiler fra 2023 og bybusser fra 2025. Som vist i Tabell 14, var andel elbiler i kommunens egen virksomhet 70,8 prosent i 2025.

Bildeleordninger

Stavanger kommune disponerer 33 parkeringsplasser for bildeling inkludert lademulighet, fordelt på 16 plasser i fire ulike parkeringshus og 17 plasser på gateplan. Stavanger kommune startet i 2025 arbeidet med å gjennomføre en treårig prøveordning med mulighet for inntil to års forlengelse, hvor kommunen samtidig vil vurdere behovet for en egen forskrift for bildeling.

Gjennom en konkurranse i starten av 2026 har kvalifiserte operatører kunnet søke om tillatelse til å bruke disse 33 plassene, i tråd med praksis i andre byer. Kommunen mottok én søknad som etterspurte 18 av de 33 plassene, med opsjon på oppskalering ved økt etterspørsel. Denne operatøren har fått tildelt plassene og setter ut biler fortløpende.

Samme operatør har gjennom sin eksisterende bildelingsplattform/markeds plass 300 biler tilgjengelig i Stavanger. Av disse er rundt 260 privateide biler med varierende tilgjengelighet. Rundt 40 biler har såkalt "garantert tilgjengelighet" hvor man kan leie bilene nøkkelfritt.

Man ser også en utvikling i bildelingsalternativer i regionen, blant annet på Forus og Sola.

³ Det er foretatt noen justeringer hos SSB. Tidsserien er derfor oppdatert i 2025

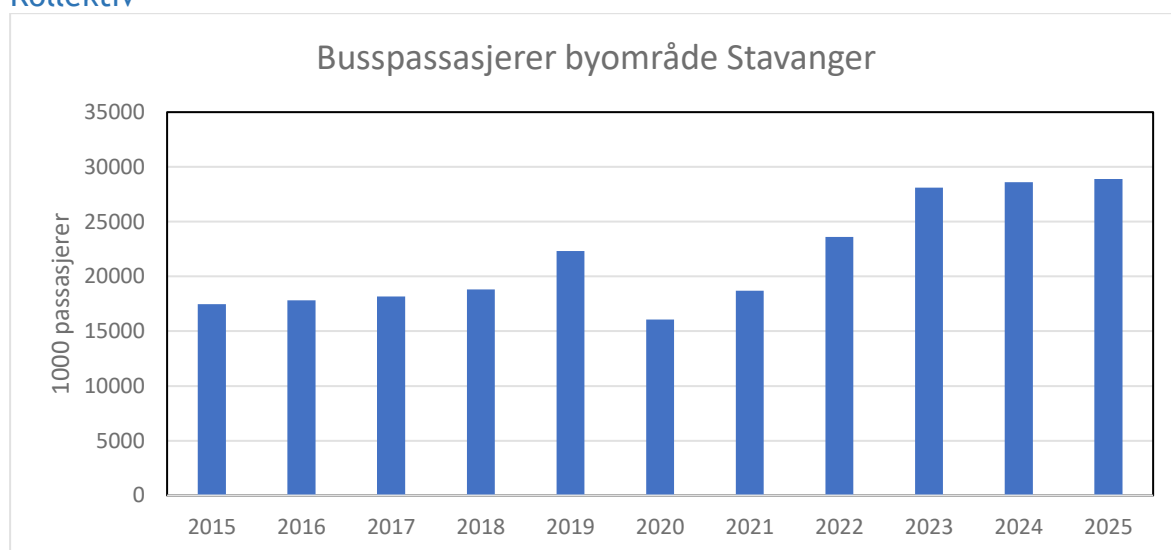
Andelen husholdninger som ikke eier egen bil

Som vist i Tabell 15, var andelen husholdninger som ikke eier eller disponerer egen bil, i 2025 på 19 prosent. Andelen som ikke eier eller disponerer bil er høyere i Stavanger enn for Nord-Jæren, der andelen er 16 prosent, men betydelig lavere enn i de andre storbyene. F.eks. er andel i Bergen som ikke eier eller disponerer bil nå 28 prosent.

Tabell 15 Andelen husholdninger som ikke eier eller disponerer egen bil (kilde: Den nasjonale reisevaneundersøkelsen)

	2013/2014	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
%-andel som ikke eier egen bil	12	16	15	15	14	18	18	16	19

Kollektiv

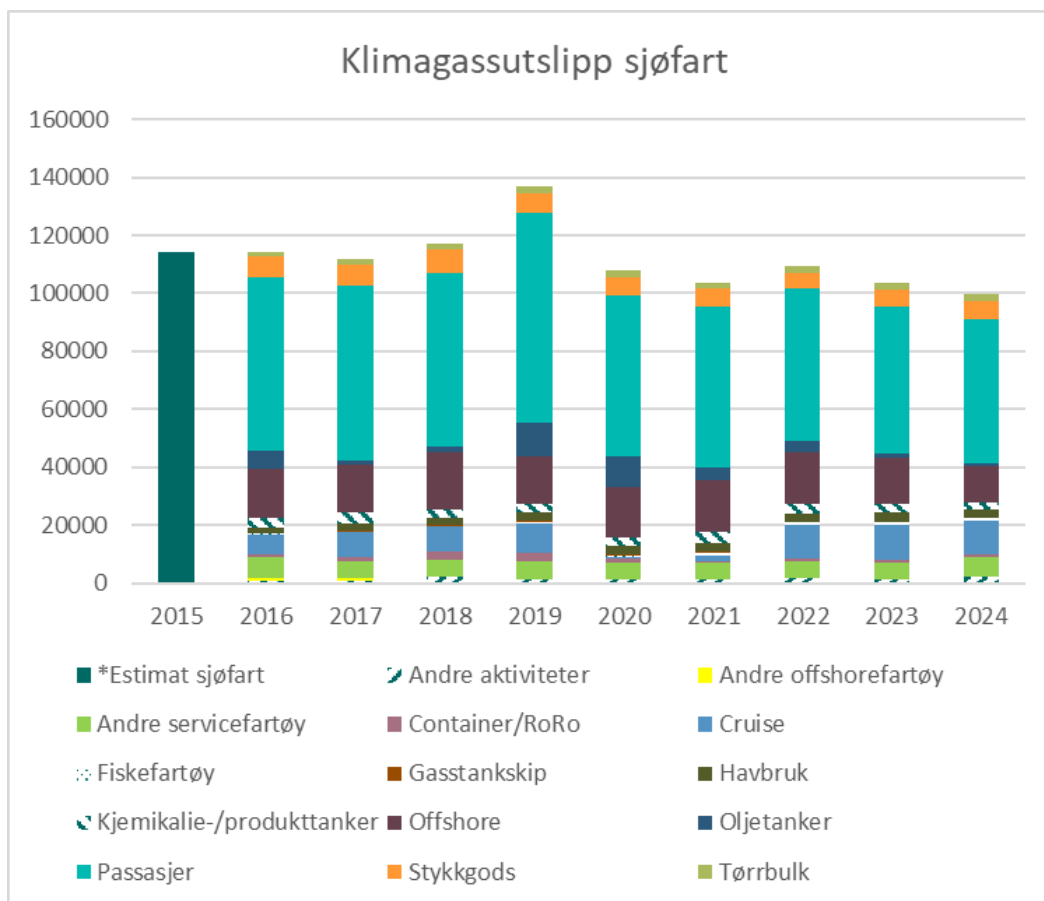
Figur 12 Busspassasjerer i byområdet Stavanger (dvs. ekskl. Finnøy og Rennesøy) (SSB)

Figur 12 viser antall busspassasjerer i byområdet (dvs. ekskl. Finnøy og Rennesøy). Det har vært en jevn økning i passasjertall for byområdet Stavanger fra 2015 til 2019. Fra 2019 til 2020 var det en reduksjon på 28 prosent, som ses i sammenheng av koronapandemien.

Nasjonal reisevaneundersøkelse med tilleggsutvalg for vårt byområde viser at kollektivandelen i Stavanger var 10 prosent i 2022, 13 prosent i 2023 og 11 prosent i 2024 og 2025 jf. Figur 8. Kollektivandelen er lavere i 2025 enn i 2023 da kollektivtransport var gratis for kommunens innbyggere, men høyere enn 2019, før pandemien. Kollektivandelen er høyere i Stavanger enn for Nord-Jæren. Kollektivandelen gikk ned på Nord-Jæren fra 11 til 9 prosent fra toppåret i 2023 til 2025. Kollektivandelen i Stavanger er betydelig lavere i Stavanger enn de andre storbyene. Kollektivandelen i Bergen og Trondheim var i 2025 henholdsvis 18 og 15 prosent.

Sjøfart

Sjøtransport sto for utslipp av 99 700 tonn CO₂-ekv. i 2024. Dette tilsvarer 25 prosent av klimagassutslippene i Stavanger. Figur 13 viser hvordan utviklingen for utslipp har vært fra 2015-2024.

Figur 13 Direkte klimagassutslipp fra sjøfart i Stavangers farvann (kilde: Miljødirektoratet)

Utslippene er redusert med 13 prosent fra 2015 til 2024. Stavangers kommunegrense til sjøs går tolv nautiske mil ut fra grunnlinja, og omfatter derfor også utslipp fra sjøfart som ikke ligger til kai. Dette er en av årsakene til svingningene i utslipp fra ulike skipskategorier, eksempelvis fra oljerelaterte fartøy som i varierende grad oppholder seg i våre sjøområder mellom oppdrag.

Miljørabatt for de reneste cruiseskipene

[Environmental Port Index](#) (EPI) er et unikt rapporteringsverktøy utviklet i samarbeid med DNV og en rekke eksperter innen shippingindustrien. Målet er å øke driftseffektiviteten til både redere og havneoperatører, samtidig som de reduserer deres påvirkning på miljøet. EPI er en internasjonal løsning, støttet av globale maritime eksperter og en robust IT-infrastruktur som er i stand til å støtte havner rundt om i verden.

Fra 2019 ble EPI organisert som et aksjeselskap, EPI AS, eid av tolv norske cruisehavner, der de største eierne er Bergen, Stavanger og Aurland. Ved oppstart i 2019 var EPI i bruk av fire havner: Stavanger, Trondheim, Bergen, og Oslo. Ved inngangen til 2026 har tjenesten utvidet sitt virke til 46 destinasjoner i Norge, på Island, Færøyene, og Orknøyene (antall destinasjoner ved inngangen av 2025: 37).

EPI hjelper havneoperatører med å utvikle strategier for å redusere miljøpåvirkningen fra skipstrafikk. Havneoperatører kan for eksempel bruke EPI-scoren til å identifisere hvilke skipstyper som har størst miljøpåvirkning og målrettet gi disse skipene insentiver for å redusere utslippene. EPI samler detaljert informasjon om blant annet skipenes utslipp, teknologisk utrustning, bruk av rensesystemer, drivstoff og bruk av landstrøm. EPI kartlegger også skipenes alder, dvs. antall skip

over/under 20 år og beregnet gjennomsnittsalder. Tabell 16 viser utvikling i antall cruiseanløp med miljørabatt og påslag.

Tabell 16 Antall cruiseanløp i Stavanger med miljørabatt og påslag (kilde: SRH)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antall cruiseanløp	234	6	36	227	195	227	243
Anløp med påslag	116 (50 %)	2 (33 %)	6 (17 %)	79 (35 %)	81 (42 %)	72 (32 %)	61 (25 %)
Anløp med rabatt	20 (9 %)	4 (67 %)	30 (83 %)	134 (59 %)	114 (58 %)	154 (68 %)	181 (75 %)

4 Bygg og anlegg

Mål- Bygg og anlegg

Hovedmål

- Direkte utslipp av klimagasser fra bygg og bygge- og anleggsplasser er redusert med 80 % innen 2030, ut fra 2015-nivå, og med 100 % innen 2040.

Mål for hele byen:

Innen 2030 er de direkte klimagassutslippene fra stasjonær energi redusert med 80 %

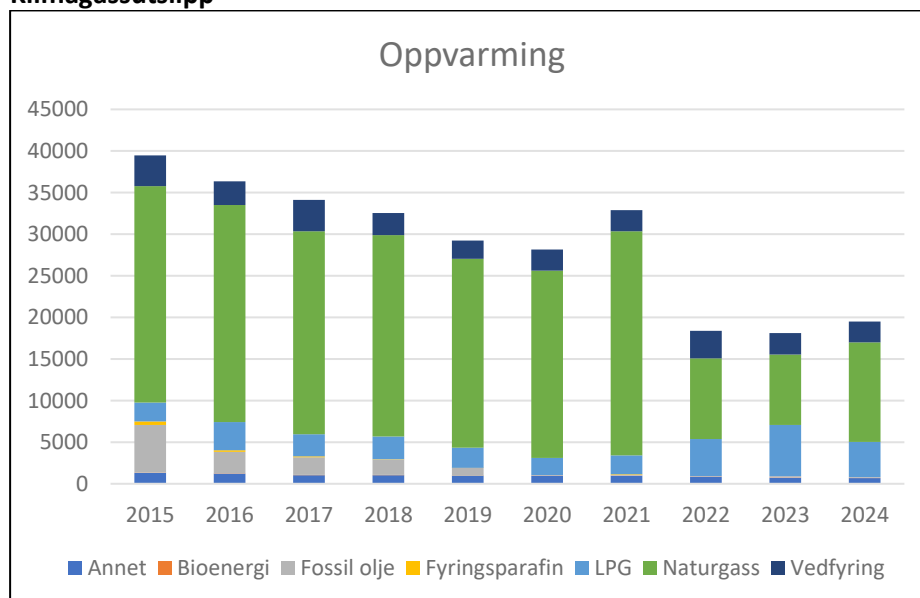
- Komplette oversikt over energikilder og forbruksmønstre i Stavanger blir laget, i samarbeid mellom Stavanger kommune og energileverandører
- Naturgass som oppvarmingskilde i byområdet er faset ut innen 2030
- Utnyttelsen av lokale fornybare energiresurser øker
- Innen 2030 er alle bygge- og anleggsplasser utslippsfrie.

Mål for kommunens bygg og anlegg

- Nybygg og totalrehabiliterte bygg får gradvis lavere klimagassutslipp. Utviklingen går fra passivhus, via nullenergibygge og plusshus til nullutslippsbygg i 2030.
- Større kommunale rehabiliteringsprosjekter skal oppnå minst passivhusnivå så fremt det er teknisk og økonomisk hensiktsmessig sett i et livssyklusperspektiv
- Alle fossilbaserte energikilder er faset ut i kommunale bygg innen 2020
- Innen 2021 er alle kommunale bygge- og anleggsplasser fossilfrie, og innen 2025 utslippsfrie

Status bygg og anlegg – mål for hele Stavanger

Klimagassutslipp

Figur 14 Klimagassutslipp fra oppvarming (kilde: [Miljødirektoratet](#))

Utslipp fra oppvarming var 19 500 tonn CO₂-ekv. i 2024, vist i Figur 14. Sektoren står for rundt 4 prosent av utslippene i Stavanger. Utslippene har hatt en nedgang fra 2015 til 2024 på 51 prosent.

Lyse har Norges største landbaserte gassnett i vår region, hvor gass transporteres fra Kårstø til kunder i Ryfylke og på Jæren. Nettet leverer gass blant annet til oppvarming av næringsbygg og veksthusnæringen. Dette er grunnen til at naturgass har en høy andel av utslippene fra oppvarming i vår region. Fra 2021 til 2022 var det en stor nedgang i utslipp, som følge av redusert forbruk av naturgass. Mange aktører byttet fra naturgass til LPG i 2022 på grunn av økte naturgasspriser.

Utslipp fra bruk av fossil olje til oppvarming er tilnærmet null i 2020. Dette må ses i sammenheng med forskrift om forbud mot bruk av mineralolje til oppvarming av bygninger som trådte i kraft 1.1.2020.

Til informasjon omfatter utslipp fra vedfyring klimagassene metan (CH₄) og lystgass (N₂O). CO₂-utslipp fra vedfyring regnes som netto nullutslipp, siden treet har tatt opp tilsvarende mengde karbon i vekstfasen.

Natur- og biogass

Tabell 17 viser en oversikt over bruken av naturgass og biogass i Stavanger. Det var en stor nedgang i salg av naturgass i 2022. Flere gartnere og prosesskunder gikk over på egne løsninger, som propan, da gassprisene var svært høye i 2021 og 2022.

Tabell 17 Bruk av natur- og biogass i Stavanger oppgitt i GWh - solgt fra Lyse (kilde: Lyse Neo AS)

	2019 (GWh)	2020 (GWh)	2021 (GWh)	2022 (GWh)	2023 (GWh)	2024 (GWh)	2025 (GWh)
Stasjonært salg							
Biogass	21,4	22,3	18,5	21,8	15,3	20,5	27,5
Naturgass	202,8	187,5	208,3	110,4	107,8	138,5	99,2
Totalt	224,2	209,8	226,8	132,2	123,1	159,0	126,7
Drivstoff							
Biogass	3,0	2,9	3,1	2,8	2,1	0,8	0,6

Solenergi

Oversikt over antall plusskunder og installert effekt av solenergi hos Lnett i Stavanger kommune fra 2020 er vist i Tabell 18. Plusskunder er koblet til nettet og leverer overskuddsproduksjon tilbake til nettet.

Tabell 18 Utvikling i antall plusskunder og installert effekt i Stavanger kommune (kilde: Lnett)

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	%-endring 2024-2025
Antall plusskunder, Lyse	135	161	275	513	570	608	7 %
Installert effekt (kWp) solenergi	1 322	1 679	5 203	11 845	16 885	20 381	21 %

Strømforbruk

El-forbruket i Stavanger kommune som helhet blitt redusert med 1 prosent fra 2024 til 2025. Ifølge informasjon fra L-nett kan økningen innen husholdninger i tidsperioden 2022 til 2025 skyldes økningen i antall elbileiere i kommunen, og hjemmelading av disse kjøretøyene.

Tabell 19 El-forbruk i Stavanger (kilde: NVE [energibruk i kommuner](#))

	2022 (MWh)	2023 (MWh)	2024 (MWh)	2025 (MWh)
Husholdning	844 683	883 104	901 493	901 165
Primærnæring	82 857	96 628	105 173	102 369
Service	243 596	238 479	238 516	228 704
Tjenesteyting	551 922	555 254	561 659	556 056
Total	1 723 057	1 773 465	1 806 841	1 788 293

Status- kommunens egne bygg og anlegg

Stavanger kommune kjøper fem energiprodukter til egne bygg;

- For kjøp av elektrisitet er det løpende avtale med Entelios i perioden 2022-2025. Kraftleverandøren handler kraft på vegne av Stavanger kommune. Parallelt med at kommunen arbeider aktivt med å holde elektrisitetsforbruket nede, har avtalen resultert et positivt finansielt resultat i kontraktperioden. Stavanger kommune har i avtalen som gikk ut i 2025 en porteføljestyling med prissikring av gitte volum med nøytralposisjon på 60 prosent prissikring, og aktiv forvaltning på resterende. Kraftavtalen har opprinnelsesgaranti for å sikre at kraften kommer fra fornybare energikilder. Fornybarandelen er derfor satt til 100 prosent. Høsten 2025 har det vært gjennomført en ny anbudskonkurranse for elektrisk kraft. Det er nå gjort et skille mellom fysisk leveranse av kraft basert på markedspris på kraften til spotpris og finansiell handel med aktiv forvaltning på kraftbørsen. Ved utgangen av 2025 er det intensjon om å signere ny kraftavtale for fysisk handel.
- Fjernvarme kjøpes fra Lyse til totalt elleve eiendommer. Her en det inngått løpende avtaler; bedrift pluss. Dette er en prismodell med pristak, der prisen for varmen er sammensatt av en basispris pluss spotprisen på strøm. Ved utgangen av 2025 stod pristaket til 120 øre/kWh, en nedgang på 5 øre sammenlignet med 2024. Lyse har for de største kundeforholdene innført effektledd på energiuttaket samtidig som basisprisene er justert noe ned. Effektledd er gjeldende i perioden oktober til mars, tilsvarende som for strøm på de større anleggene. I praksis har dette mindre betydning for brukere med jevne laster. Fjernvarmen utnytter overskuddsvarme fra avfallsforbrenning på Forus. Spisslast er drevet på biogass. I 2025 er det lagt tilkobling til fjernvarmenettet fra Skretting sitt anlegg i Hillevåg, der overskuddsvarme fra produksjonene kan mates inn på fjernvarmenettet når dette er hensiktsmessig. Skretting sin varmeproduksjon kommer i hovedsak fra forbrenning av havreskall som er et avfallsprodukt som nå gjenvinnes til termisk energi. Videre pågår det utbygging av fjernvarmetraseen mot Bjergsted. I den sammenheng har Stavanger kommune inngått en intensjonsavtale om å koble seg til fjernvarmenettet for kommunens bygg der dette er hensiktsmessig når byggene skal inn i en større renovering.
- Biogass kjøpes fra Lyse til totalt 16 eiendommer. I 2019 gikk Stavanger over fra naturgass- til biogassleveranse og klimagassregnskapet er forbedret på grunn av denne endringen. Etter at pristaket på naturgass ble tatt bort i 2022 er biogass blitt et mer konkurransedyktig produkt i motsetning til naturgass der biogassen også er fritatt for CO₂-avgift. To gassanlegg ble avvirket i 2025 og erstattet med varmepumpeanlegg med elektrisitet som spisslagt. Anleggene hadde et lite gassforbruk med høye faste drift- og vedlikeholdskostnader og er erstattet med mer hensiktsmessig energiforsyning.

- Stavanger kommune fikk våren 2025 mulighet til å konvertere til biogass på gassleveransen til energisentralen på Stavanger Forum-området. Dette var det siste anlegget som har hengt igjen på naturgass etter at de resterende anleggene ble lagt over til biogass i 2019. Energien går til flere kommersielle kunder på området, og på grunn av en høyere pris enn naturgass den gangen ble dette anlegget holdt tilbake. Som nevnt ovenfor endret Lyse sin prismodell på naturgass i 2022 og biogass ble et mer konkurransedyktig produkt, men med begrenset tilgang. Da volumet ble tilgjengelig for salg, ble det inngått biogassavtale på hele volumet for 2025 og videre fremover. Biogass har en litt høyere pris, men er fritatt CO₂-avgift på 29 øre pr kWh i 2025. Overgang til biogass utgjør i 2025 en reduksjon på 100 tonn CO₂ -ekv.
- Fjernkjøling kjøpes fra Lyse til Lervig sykehjem, Lervigskvartalet og Kulturskolen i Bjergsted. Her er det inngått løpende avtaler; Kjøling bedrift pluss som er en prismodell sammensatt av en basispris pluss spotprisen på strøm. Kjøling i Lervigsområdet ble i 2022 lagt om til frikjøling fra Gandsfjorden. For Kulturskolen i Bjergsted er kjølingen produsert av varmepumper som henter energi fra varmeoverskudd fra Stavanger konserthus. Det er foreløpig ikke avklart hvordan kjøling skal produseres i området når fjernvarme skal erstatte varmepumpen på konserthusområdet. Utover dette kjøpes det ikke kjøling til kommunale bygg, men det er leveranse av fjernkjøling til Tou Scene der Stavanger kommune ikke er kunde, men eier av bygget.

Levert energi og energiforbruk i kommunale bygg

Stavanger kommune arbeider aktivt med å overvåke og holde energibruken i bygningsmassen så lav som mulig. Forbruket påvirkes i stor grad av bygningens standard som påvirker varmetapet og hvor energieffektive de tekniske anleggene er. Lokal produksjon av energi påvirker behovet for å kjøpe inn energi for å dekke behovene. Videre er klimagassutslippet fra energibruk i bygninger påvirket av hvor mye energi som må leveres til bygget for å dekke behovet. Levert energi ses på som den energien man må kjøpe/tilføre bygget for å oppnå ytelsen. Jo større egenproduksjon, jo mindre behov for å kjøpe inn energi. Levert energi er gjengitt i Tabell 20. I bygg der energiforbruket er basert på direkte elektrisk oppvarming og uten solceller eller varmepumper, er levert energi og energiforbruket til å drifte bygningen tilnærmet likt. Strøm er dominerende energikilde og det er fremdeles et stort arbeid med å få ned elektrisitetsforbruket og vurdere overgang til alternative energikilder, dette både for å fristille elektrisk kraft til andre formål, men også for å utnytte muligheter for lokal energiproduksjon der dette er mulig og tilgjengelig.

Fra og med 2025 er all energi som leveres til kommunale bygg fra fornybare energikilder.

Tabell 20 Levert energi 2025. 2024-tall i parentes (kilde: Stavanger kommune, eiendom)

Energikilde	Forbruk i kWh	Andel av totalforbruket	Fornybarandel
Elektrisitet	77 899 223 (81 918 322)	89 % (89,5)	100 %
Fjernvarme	5 570 837 (5 191 877)	6,3 % (5,7)	100 %
Fjernkjøling	86 402 (61 630)	0,1 % (0,1)	100 %
Biogass	3 466 075 (4 418 862)	4,5 % (4,3)	100 %
Naturgass	512 192 (432 733)	0,0 % (0,5)	0 %
Totalt	87 534 729 (92 023 424)		

Gjennom tiltak som solceller og varmepumper som produserer energi på egen tomt vil behovet for levert energi gå ned. Dette er gjengitt i Tabell 21. Bygget har fremdeles det samme energibehovet, men behovet for å kjøpe inn elektrisitet, varme, kjøling eller annen kilde går ned. For 2025 utgjør dette 8 GWh eller 8 millioner kWh. Til sammenligning strømforbruket til alle kommunens barnehager. Det er et vesentlig hopp i bidrag fra solceller fra flere av kommunens nybyggprosjekter samt energioptak fra varmepumper som henter energien sin fra uteluften eller energibrønner.

Tabell 21 Energiopptak fra fornybare energikilder (kilde: Stavanger kommune, eiendom)

Energikilde, kWh	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Avløpsvarme	1 467 545	1 176 150	1 086 889	1 082 252	1 046 297	1 067 000
Geovarme	3 033 402	3 335 341	4 194 272	4 303 923	4 210 169	5 821 617
Solfangere	21 580	20 053	16 960	22 987	14 211	29 932
Solceller	43 375	45 197	72 046	172 236	830 000	1 121 824
Sum	4 565 902	4 576 741	5 370 167	5 581 398	6 102 701	8 040 373

Lønnsomhet i energiøkonomiseringstiltak

For et gitt eksempel fra en av kommunens skoler viser energiregnskapet at det hentes opp nærmere 400 000 kWh fra energibrønner. Varmepumpen bruker rundt 100 000 kWh for å hente opp denne energien. Ved å trekke fra strømforbruket til varmpumpen fra energiopptaket bli netto gevinst 300 000 kWh. Denne energimengden utgjør en vesentlig del av skolens energiforbruk som ellers måtte blitt kjøpt fra nett. Denne energien kan forenklet ses på som den energien som skaper økonomisk lønnsomhet i å investere i varmepumpeanlegg. Tilsvarende for et solenergianlegg vil den produserte energien ses opp mot lønnsomheten ved å produsere denne selv kontra å kjøpe inn energien.

I vurderinger av tiltak er det spesielt viktig å se på lønnsomheten av ulike tiltak over levetiden. En investering i varmepumpeløsning eller solceller har en nedskrivningstid av lånte midler og en forventet levetid og produksjonsvolum. Gjennom nåverdiberegning gjøres det analyse på hvor mye det vil koste over levetiden å produsere en kWh. På den måten kan valg av løsning være basert på levetidskostandene og ikke bare på lønnsomheten i et kortsiktig perspektiv. I vurderingene skal bærekraft, gjenbruk og andre forpliktelser mot eksempelvis fjernvarmeutbygging i kommunen være med som en del av beslutningsgrunnlaget.

I 2025 har det blitt arbeidet med å tydeliggjøre hvordan kommunen arbeidet med å gjøre lønnsomhetsvurderinger i energiøkonomiseringsprosjekter for å øke kvaliteten på beslutningsgrunnlaget. I det videre arbeid skal resultatene fra dette arbeidet benyttes for å tilnærme seg problemstillingen med å utnytte lokal energiproduksjon i områder der det er tilgjengelig kollektive varme- og kjøleløsninger.

Kommunale bygg knyttet til sentral energiovervåking

Stavanger kommune driver energiovervåking og optimalisering av byggtekniske systemer i alle kommunale formålsbygg og innleiebygg der Stavanger kommune er kunde på energiproduktene som kjøpes. Dette er en portefølje med datainnsamling som kontinuerlig er i bevegelse, der nye målepunkter bli lagt til og avvikling av målepunkter bli tatt ut av porteføljen.

Energiovervåkingen er i hovedsak bygget opp med daglig datainnsamling av alle elektrisitetsmålere. Gårsdagens energidata hentes fra elhub.no⁴ hver morgen og lastes inn i energioppfølging- og analyseverktøy Gurusoft Report. For gass, fjernvarme og fjernkjøling hentes data kontinuerlig fra målerne, og er tilgjengelig fortløpende. Opplysningen på datasettene er på timesnivå eller høyere.

⁴elhub.no er en nasjonal database for informasjonsutveksling knyttet til elektrisitetsmålere. Databasen benyttes av nettselskaper og kraftleverandører for avregning, utveksling av kundeopplysninger og energidata. Alle abonnenter på elektrisk kraft har tilgang til elhub gjennom et sluttbrukergrensesnitt. Forbruksdata gjøres tilgjengelig for tredjeparter for benyttelse i for eksempel energioppfølgingssystemer.

Utover målere for kjøpt energi har kommunen en rekke internmålersystemer for å følge opp energibruken og avdekke feil i energiuttaket. Et eksempel er energimålere på varmepumpeanlegg, for å overvåke at varmepumpene leverer den energien de skal ut fra kravspesifikasjonen. Tilsvarende overvåkes energiproduksjonen fra solcelleanleggene for å sikre at disse leverer som forutsatt.

Det er ikke alle bygg det er mulig å få til en komplett energiovervåkning på. Et eksempel er omsorgsboliger. For mange av disse er det kun energiforbruket til fellesarealer kommunen kan overvåke. Resten av forbruket er knyttet til de private boenhetene med egne, private målere mot nettselskapet.

Spesifikt energibruk i bygninger, kWh/m²

Spesifikt forbruk per m² gir et bilde på hvor mye energi bygningsmassen bruker der arealet er hensyntatt. Fordelen med å benytte spesifikt forbruk over tid er at endringer i arealer bli ivaretatt.

Temperaturkorrigering av energiforbruket

Temperaturkorrigering av forbruket gir et mer korrekt bilde av forbruket der utetemperaturen benyttes til å korrigere forbruket. Dette gjøres ved å korrigere den delen av forbruket som er knyttet til oppvarming. Korrigeringen gjøres opp mot en referanse der forbruket korrigeres opp eller ned alt etter som utetemperaturen i beregningssåret er over eller under referansen. Det kan være enkelte bygg innenfor rapporteringsåret som ikke skal tas med i statistikken, eksempelvis bygg uten drift som følge av renovering. Metoden for hvordan man korrigerer forbruket er under stadig utvikling. Tabell 22 viser temperaturkorrigert energiforbruk i kommunale bygg for perioden 2015 til 2024.

Tabell 22 Temperaturkorrigert energiforbruk i kommunale bygg – kWh/m², 2015-2025 (kilde: Stavanger kommune, eiendom). 2015 er referanseår i forhold til målsetninger satt i klima- og miljøplanen.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Skolebygg	146	130	128	114	119	116	120	115	116	105	112
Sykehjem	237	212	206	155	180	179	183	182	178	175	172
Idrettshaller	148	149	150	128	154	129	149	151	156	175	176
Kultur- og fritidsbygg	206	184	180	158	165	153	170	170	164	125	126
Barnehager	174	160	157	137	143	137	140	134	129	134	134
Administrasjonsbygg	212	191	178	188	179	166	160	166	185	195	199

EPD

EPD (Environmental Product Declaration) er et kortfattet dokument som oppsummerer miljøprofilen til en komponent, et ferdig produkt eller en tjeneste på en standardisert og objektiv måte. En EPD lages på grunnlag av en livsløpsanalyse (LCA) etter ISO 14040-14044. De standardiserte metodene skal sikre at miljøinformasjon innen samme produktkategori lar seg sammenlikne fra produkt til produkt, uavhengig av region eller land. Hensikten er at kunden skal kunne sammenligne miljøprofil og foreta en vurdering og et valg basert på miljødeklarasjonen (kilde: epd-norge.no). EPD-dokumentasjon er et av flere virkemidler for å kvalitetssikre materialvalg til kommunale byggeprosjekter og utskiftninger i eksisterende bygningsmasse.

Tabell 23 viser en oversikt over bruk av EPD for materialvalg, bruk av massivtre, utarbeidet klimagassregnskap, måling av energibruk og hvilke energikilder som er valgt i kommunens ferdigstilte byggeprosjekter i 2025 (nybygg). Lervigskvartalet er en kompleks bygningsmasse der flere av kvartalets bygg funksjoner er integrert i hverandre. Dette vanskeliggjør rapportering av energibruket fordelt på formålet for sammenligning med andre bygg. Kvartalet vil derfor bli rapportert som en

enhet for energileveransene, mens alle delsystemer vil bli fulgt opp gjennom delmålingssystemer for å optimalisere driften. I bygningsmassen er det også benyttet utstrakt bruk av tre, også i bærende konstruksjoner.

Tabell 23 Oversikt over dokumentasjoner for nybygg (kommunale), 2025 (kilde: Stavanger kommune, byggeprosjekter)

Prosjekt	EPD-miljøkrav for materialvalg	Bruk av tre	Klimagassregnskap	Måling av byggets energibruk	Energikilde		
					Grunnlast	Spisslast	Solenergi
Lervigskvartalet	Breeam Very good	x	x	x	Fjernvarme	Fjernvarme	Solceller
Finnøy helse- og omsorgssenter, byggetrinn1	nei	nei	Etter trinn 3	x	Biogass	Gasskjel fra trinn 3	nei

Klimaregnskap for energibruken i den kommunale bygningsmassen, differensiert etter type formålsbygg og energikilde

Faktorer for beregning av CO₂-utslipp

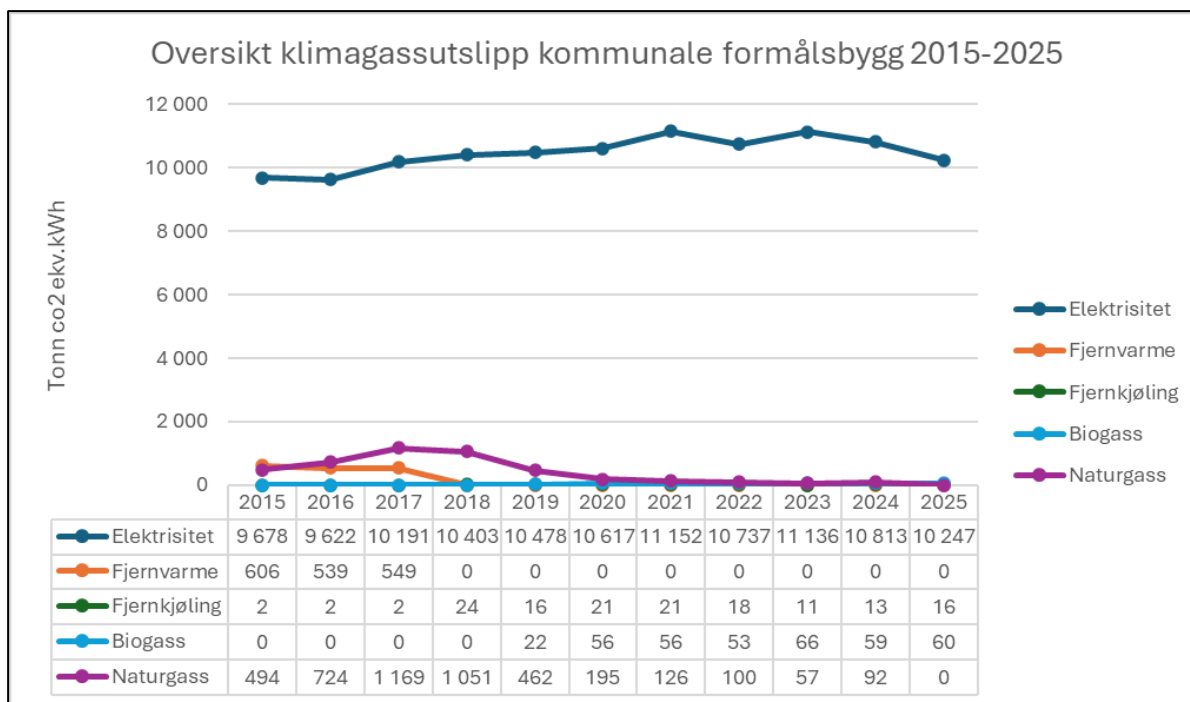
I nasjonal statistikk for klimagassutslipp fra elektrisitet produsert fra vannkraft benyttes det 0 g/CO₂-ekv. som faktor. Intern i kommunen benyttes en formel for beregning av utslippsfaktor som tar hensyn til at Norge skal nå et utslippsfritt samfunn i 2050. Formelen tar utgangspunkt i en referanse og har sluttår 2050 der utslippsfaktoren gradvis går nedover mot 2050. Dette for å fremme alternative energikilder i valg av energiløsninger til bygningsoppvarming. Formel er utviklet av ZEB-senteret⁵. Fjernvarme og biogass som leveres til Stavanger kommune er klimanøytral. For biogass benyttes en CO₂-faktor på 15g/kWh og fjernkjøling 185g/kWh.

For fjernkjøling vil, alt etter type kjøleløsning, faktoren kunne variere. Eksempelvis vil løsning med frikjøling fra sjøen ha et helt annet utslippsbilde enn kjølemaskiner utelukkende drevet på strøm. Dette vil bli hensyntatt i fremtidige rapporteringer ved behov for justeringer.

Figur 15 viser samlet klimagassutslipp fra kommunens formålsbygg fordelt på energikildene som benyttes i de kommunale byggene.

Klimagassutslippet vil variere fra år til år og er avhengig av flere faktorer. Utendørstemperaturen påvirker forbruket og klimagassregnskapet vil bli tilsvarende påvirket. Særlig vil energiproduktene som benyttes som spisslast på kalde dager slå veldig forskjellig ut alt etter utetemperatur. Elektrisitet er dominerende faktor.

⁵ [Om ZEB-senteret](#)

Figur 15 Klimaregnskap (tonn CO₂/år). Klimaregnskap for energiforbruk i kommunale bygg – differensiert etter energikilde, 2015 - 2025 (kilde: Stavanger kommune, eiendom)

Siden nærmere 100 prosent av energibruken kommer fra fornybare energikilder, vil klimagassutslippet fra energibruk i kommunens egne bygninger stort sett være påvirket av utetemperaturen. Det er for kommunale bygg isolert sett derfor ingen klimagevinst å gå over til alternative fornybare energikilder i nasjonal statistikk. Samtidig er det viktig å tenke langsiktig ved både å redusere forbruket ytterligere og konvertere til alternative fornybare løsninger. Dette kan frigi energi til andre formål som på bynivå kan redusere klimagassutslippene og tilrettelegge for å kunne utnytte systemer som kan produsere energi på eget bygg eller tomt. Økt realisering av solenergi vil eksempelvis vil få en indirekte virkning på klimagassutslippet da frigitt elektrisitet kan benyttes i andre sektorer.

Status – bygge- og anleggsplasser

Det ble i 2021 innført krav om at alle kommunens bygge- og anleggsprosjekter skulle være fossilfrie. I 2024 ble det innført krav til at alle utlyste konkurranser minst skal bruke utslippsfrie byggeplasser som tildelingskriterium.

I 2025 var 18 prosent av byggeplassene utslippsfrie, 73 prosent var fossilfrie, mens 9 prosent var fossile. Dette er en økning fra 2024, hvor 7 prosent av kommunens byggeplasser ble registrert som utslippsfrie, 82 prosent var fossilfrie mens 11 prosent var fossile. I enkelte prosjekter med f.eks. gravefri løsning (strømping av rør) går utstyr kun på fossilt drivstoff. I tillegg er det enkelte prosjekter, f.eks. arbeider i sjø, hvor det ikke er mulig å bruke utslippsfrie løsninger. Trenden er positiv inn i 2026.

5 Forbruk, gjenbruk, gjenvinning og avfallsbehandling

Mål

Hovedmål:

- Ressursene blir gjenbrukt, gjenvunnet eller destruert med minst mulig miljøbelastning, og avfallsmengdene blir holdt så lave som mulig.

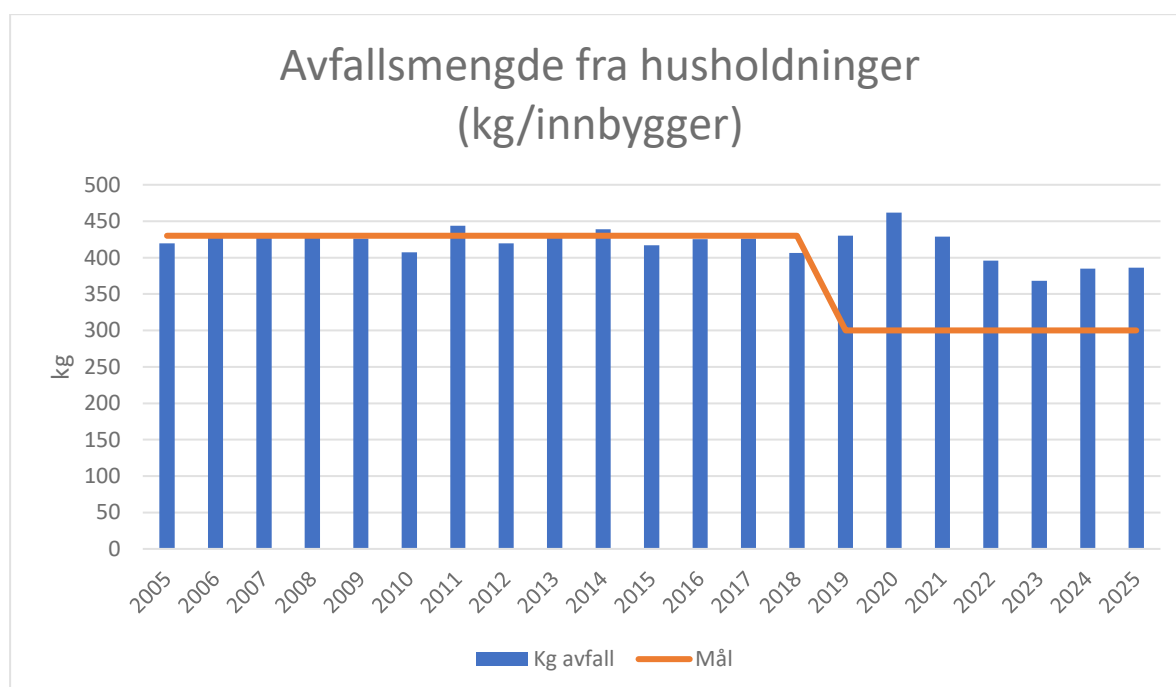
Delmål:

- Ressurser blir holdt i kretsløp så lenge som mulig
- Økt ombruk av bruksgjenstander, mer reparasjon
- Mindre matsvinn i husholdningene
- Minst 75% av alt husholdningsavfall er utsortert til materialgjenvinning
- Rett håndtering av farlig avfall og EE-avfall

Status

Mengde husholdningsavfall per person

Under behandling av Klima- og miljøplan 2018-2030 ble det vedtatt å endre måltallet for antall kilo husholdningsavfall per innbygger fra 430 kilo til 300. Når dette målet skal oppnås er ikke vedtatt.

Figur 16 Mengde husholdningsavfall per person, årlig (kilde: IVAR IKS)

Som vist i Figur 1, gikk avfallsmengden ørlite opp, fra 385 kg/innbygger i 2024 til 386 kg/innbygger i 2025. Dette er likevel blant de laveste resultatene siden registrering av mengde avfall startet i 2002.

Målrettet innsats for avfallsforebygging og ombruk er forutsetning for ytterligere å forbedre resultatet.

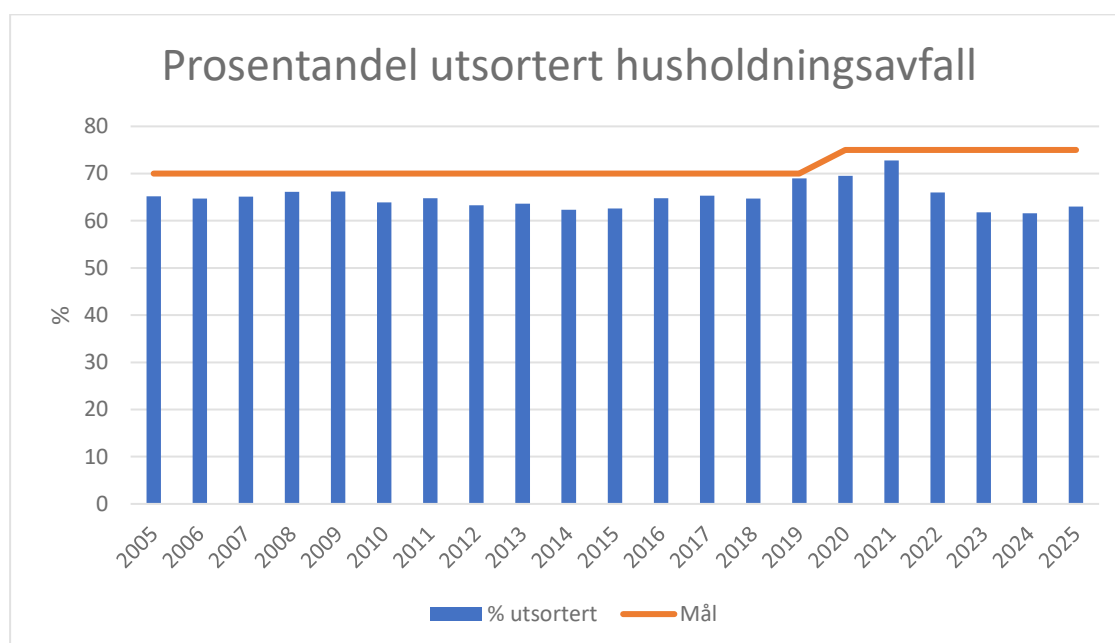
Flergangsservice

Ordningen med utleie av holdbart flergangsservice startet for fullt i slutten av juni 2024, med Arbeidstreningssenteret og Innbyggertorget på Finnøy som utførende samarbeidspartnere. De som bestiller, betaler kun en liten sum for oppvasken, som blir tatt av utleier. I 2025 leide Arbeidstreningssenteret ut nesten 40 000 serviseenheter til totalt 113 kunder (2024⁶: ~3 400 enheter). Det var både privatpersoner, bedrifter og kommunale virksomheter. På Finnøy ble det leid ut rett i overkant av 4 500 enheter ved 23 ulike anledninger (2024⁶: 2 500 enheter).

Sortering og gjenvinning av husholdningsavfall

Avfallsstatistikken for 2025 viser at sorteringsgraden er har gått noe opp, fra 61,6 prosent i 2024 til 63 prosent i 2025. Gjenoppbyggingen av IVAR settersorteringsanlegg pågår, med driftsstart september 2026. Mål om sorterings- og materialgjenvinningsgrad forutsetter at dette anlegget er i full drift. I "sorteringsgrad" er både kildesortert avfall til materialgjenvinning og kildesortert avfall til energigjenvinning inkludert.

Som vist i Figur 17, gikk avfall til materialgjenvinning litt opp, fra 51 prosent i 2023 til 52 prosent i 2025.

Figur 17 Sorteringsgrad husholdningsavfall, årlig (kilde: IVAR IKS)

Antall husholdninger med hjemmekompostering (uten brun dunk)

Tabell 24 viser utviklingen i antall husholdninger som har hjemmekompostering i stedet for brun dunk. I tillegg er det en rekke husholdninger som har hjemmekompostering (kompost-/bokashibeholdere) som et supplement til brun dunk.

⁶Ordningen kom ikke i full drift før i slutten av juni 2024. Antall deler i 2024 er med andre ord ikke direkte sammenlignbart med 2025, men økningen viser uansett en positiv utvikling.

I 2025 hadde Ullandhaug Økologiske gård (UØG) 11 kompostkurs der innbyggere i IVAR-kommunene deltar. UØG arrangerer kursene og kommunene gir tilskudd til kurs.

I løpet av 2025 fikk 38 husstander støtte fra kommunen til innkjøp av kompostbeholdere, med tilskudd på opptil kr 1000,- per stk. 13 kaldkompostbinger er levert til husstander. Disse husstandene er blitt sponset med kr. 400,- per stk.

Tabell 24 Antall husholdninger med hjemmekompostering, uten brun dunk (fra 2023 uten matavfallsbeholder) (kilde: Stavanger kommune, klima og miljø, renovasjon)

	2016	2017	2018	2019*	2020*	2021*	2022*	2023*	2024*	2025**
Antall husholdninger	435	362	449	550	550	560	579	690	840	658

*Rennesøy og Finnøy omfattes av tallene f.om 2019 **Nedgang pga rydding i abonnementsregister

Antall bestillinger for henting av farlig avfall på "hentavfall.no"

Stavanger kommune organiserer innsamling av grovavfall, tekstiler, hageavfall, glassemballasje og farlig avfall via hentavfall.no. Tabell 25 viser at antallet hentinger av farlig avfall har økt årlig fra 2014. I tillegg kommer hentinger fra borettslag og sameier med felles renovasjonsløsning. Også disse har økt i antall.

Tabell 25 Antall bestillinger av henting av farlig avfall på hentavfall.no (kilde: Stavanger kommune, renovasjon)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ant. hentinger farlig avfall	651	902	870	1060	1199	1258	1677	1727	1794	1892	2043	2208

Forebygge forsøpling

Kameraovervåking av nedgravde containere og returpunkt for glass bidrar til å redusere forsøpling, men effekten har avtatt siste år. I 2025 ble åtte kameraer flyttet rundt på følgende steder: Varden, Verksgata, Pedersgata ved Sabi, p-plass Eiganes gravlund, ABC-gata, Verksgata 54, Grensesteinsgata, Arbeidergata og Pedersbakken. Kameraene er mobile, og plasseres der det er størst problem med hensatt avfall. Kontrakten med overvåkingsfirmaet ble sagt opp 31.12.2025.

Ombruk

Av den totale mengde avfall fra Stavanger gikk ca. 1 prosent til ombruk i 2025 (mot 1,5 prosent i 2024). Tallet er hentet fra Avfallsstatistikk for IVAR kommunene 2025. Avfallet som går til ombruk, omsettes i IVAR sitt ombrukssenter R:Elsk. IVAR driver senteret på oppdrag av eierkommunene.

Kommunens storkjøkken

Kommunens storkjøkken leverer mat til syv sykehjem samt flere dagsenter, bofellesskap og barnehager.

Storkjøkkenet bruker nå ikke noe engangsservise/-emballasje i den vanlige driften ved barnehager, eller ved levering av møtemat.

Storkjøkkenet utviklet en egen app for registrering av matsvinn fra skolematen. Denne er nå gjort om til bruk for kjøkkenet, her registreres matsvinnet til kjøkkenet. Den kom i drift i februar 2026. Matsvinnet av ferdigprodusert mat til sykehjemmene for 2025 endte på 12 prosent for hovedrett, 6 prosent for dessert og 5 prosent for tilrettelagt kost.

6 Landbruk

Landbruksmål

[Temaplan for klima og miljø i landbruket](#) ble vedtatt våren 2021 med følgende mål:

Landbruksmål klima

Mål:

- Kutte utslipp av klimagasser

Delmål:

- Direkte utslipp av klimagasser fra jordbruket sin maskinpark og stasjonær oppvarming er redusert med 80 % innen 2030 og med 100 % innen 2040.
- Minst 25 % av husdyrgjødsel til biogassproduksjon innen 2030
- Reduksjon i klimagassutslipp med biologisk opphav
- Bevare jord og landbruksareal som viktige karbonlagre og bevare/øke karbonlagringa i disse
- Stoppe nedbygging av matjord og andre viktige karbonlagre
- Stoppe nydyrking og nedbygging av myr

Landbruksmål naturmangfold

Mål:

- Ta vare på og styrke naturmangfaldet i landbruksområda, og i vatn og våtmark

Delmål:

- Bevare og auke naturmangfaldet i landbruksområda
- Bevare dei genetiske ressursane i landbruket

Landbruksmål avrenning, avfall og kjemikaliebruk

Mål:

- Redusere ureining og skadeverknader frå landbruksavrenning, avfall og kjemikaliebruk

Delmål:

- Oppnå og oppretthalde god eller svært god tilstand for alt vatn i kommunen

Landbruksmål kretsløp

Mål:

- Halde verdiane i kretsløpet så lenge som mogeleg, og foredle ressursar og biprodukt som i dag ikkje vert nytta

Delmål:

- Redusert svinn i produsentledd, storkjøkken og hushaldninger
- Alt næringsavfall og alt farlig avfall fra landbruket til godkjent mottak
- Redusert ureiningsfare frå kjemikalier og avfall i landbruket

Landbruksmål lokal mat og økologisk dyrking

Mål:

- Styrke kontakten mellom produsent og forbrukar ved satsing på lokal mat, andelslandbruk og økologisk dyrking

Delmål:

- Minst 15 gardar/gartneri med økologisk produksjon og 5 andelslandbruk innan 2030
- Minst 15 % andel økologisk mat i kommunen sine egne verksemder innan 2030
- Meir kunnskap om matproduksjon og auka etterspørsel etter lokalprodusert mat gjennom direkte kontakt mellom forbrukar og produsent

Status – landbruk og klima

Forbruk av naturgass i jordbrukssektoren

Tabell 26 viser utvikling av naturgassforbruk innen landbruksnæringen.

Tabell 26 Gassforbruk fra Lyses gassnett i landbruksnæringen (GWh), kilde: Lyse Neo

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Naturgass GWh	66,4	64,1	64,0	67,5	72,7	8,9	8,4	23,1	10,1
Biogass GWh						0,3	0,2	0,3	0,1

Flere gartnere og prosesskunder gikk over på egne løsninger, eksempelvis propan, da gassprisene var svært høye i 2021 og 2022.

Volum husdyrgjødsel levert til biogassanlegg

Det er per dags dato ikke produksjon av biogass fra husdyrgjødsel. Det arbeides med biogassprosjekter på Grødaland, Mosterøy og Finnøy.

Finnøy har fått innvilget sin søknad om støtte fra Enova, og Lyse har gått inn som hovedinvestor i planlagt anlegg. Byggestart er forventet i 2026. I løpet av 2024 kom det et nytt initiativ på Mosterøy som har fått tildelt ENOVA-støtte. Planlagt anlegg er på næringsområde på Vaulen. Planlagt byggestart er i 2026. Planen på Grødaland (Bio Jæren) har også fått tildelt ENOVA-støtte. Forventet byggestart er i 2026.

Status per nå at det er planlagt flere biogassanlegg enn det er substrater (husdyrgjødsel) til å betjene. Det vil derfor vise seg hvilke anlegg som faktisk vil bli bygget.

Det største hinder for investeringsbeslutninger for biogassanlegg er at det per i dag ikke finnes noen god økonomisk bærekraftig måte for bruken av den faste delen av bioresten som inneholder mye fosfor både fra husdyrgjødsel og fra andre substrater som brukes for å øke energiutbytte. Det er for mye fosfor fra husdyr i forhold til tilgjengelig spredeareal i Rogaland ifra før. Problemet med fosforoverskuddet blir større jo mer tillat mengde fosfor per dekar jordbruksareal blir strammet inn under innfasing av den nye gjødselbruksforskriften. Det kreves regulatoriske grep for å løse denne problematikken. For å komme videre med dette har Biogassnettverk Rogaland i lag med mange av biogassinitiativene sendt et brev om dette til Landbruks- og matdepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet.

Det er også kommet et initiativ om å lage biokull fra bl.a. hønsegjødsel på Rennesøy (Ryfylke Pyrolyse).

Nydyrking

Nydyrking betyr at innmarksbeite eller skog eller andre typer areal blir gjort om til fulldyrka eller overflatedyrka areal. I overflatedyrka jord er stein og andre ujevnheter i overflaten jevnet ut og areal kan slås maskinelt. Fulldyrka jord er så dyp at den kan pløyes og det er lite stein i jorda i hele pløyedybden. Dyrka jord er ofte grøftet for å få god drenering.

I årene til og med 2020 kom det inn mange søknader om nydyrking for å komme i forkant av forbud av nydyrking av myr. Etter at forbudet kom i 2020, kom det inn færre søknader. Det kom inn noen søknader i 2021, men disse ble ikke ferdigbehandlet av kommunen innen 2021 og er derfor ikke med i statistikken for 2021. Søknadene fra 2021 ble ferdigbehandlet i 2022 og det kom en del nye og større søknader i 2022, derfor er det en betydelig økning i 2022, jf. Tabell 27. Det er ikke gitt løyve til nydyrking av myr etter 2020.

Tidlig i 2025 kom ny gjødselbruksforskrift som kommer til å redusere mengde fosfor som kan tilføres per dekar betydelig. Mange bruk vil etter hvert få for lite spredeareal. Dette har ført til at mange ønsker å dyrke mer areal for å få mer spredeareal for husdyrgjødsel.

Tabell 27 Nydyrking av areal (kilde: KOSTRA)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Omsøkt dekar	29	197	67	68	39	25	0	140	22	72	221
Godkjent dekar	29	100	46	68	39	18	0	131	22	67	194

Omdisponering av jordbruksareal

Tabell 28 viser en oversikt over dekar omdisponert jordbruksareal til andre formål. Nesten all omdisponering av dyrka jord og all omdisponering av dyrkbar jord i 2024 skyldes omdisponering i samband med detaljreguleringer i hovedsak til samferdsel. Bare 5,1 dekar dyrket jord ble omdisponert etter jordloven i enkeltsaker. I 2025 skyldes all omdisponering av dyrka og dyrkbar jord omdisponering i plan med unntak av 0,5 dekar i en enkeltsak.

Tabell 28 Omdisponering av jordbruksareal til andre formål (kilde: KOSTRA)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Omdisponering dyrka jord (dekar)	263	109	27	142	23	30	108	38,5	31,4	76,8	5,5
Omdisponering dyrkbar jord (dekar)	19	104	29	97	0	62	78	31,6	0	33,2	5,1
Omdisponering i alt (dekar)	282	213	56	239	23	92	186	70,1	31,4	110	10,6

Antall bønder som fikk klimarådgiving

I et nasjonalt samarbeid mellom mange landbruksaktører ble det utviklet klimakalkulatorer som gir bonden oversikt over klimagassutslipp i gårdsdriften og potensialet for reduksjon og karbonbinding i jord. I 2025 var det seks landbruksforetak i kommunen som søkte om tilskudd til gjennomført klimarådgiving. Kommunen har oppfordret bøndene til å få klimarådgiving i 2025 via nyhetsbrev.

Status Torvfri kommune

Stavanger kommune har vedtatt mål om klimanøytralitet innen 2030, hvor reduksjon i bruk av torv er et sentralt tiltak, ettersom både uttak og bruk av torv medfører CO₂-utslipp. Kommunen arbeider aktivt og langsiktig med å fase inn torvfrie alternativer, særlig i forbindelse med sesongbeplantning. Målet om torvfri planteproduksjon ligger fast, og arbeidet med utprøving, evaluering og gradvis implementering av nye løsninger pågår fortsatt.

Ved Stavanger botaniske hage benyttes det ikke torv i driften, noe som er et viktig bidrag til måloppnåelsen. Kommunen har også videreført arbeidet med å teste og ta i bruk alternative jordblandinger, som kompostjord og biokull, jord med biokull, mikroorganismer og mykorrhiza, samt lokale jordtyper kombinert med jordforbedringsmidler. Ved planting av trær og busker benyttes også mykorrhiza og humus for å styrke jordlivet og plantehelsen.

I tråd med bærekraftige prinsipper vektlegges fortsatt bruk av lokale leverandører av biokull for å redusere miljøpåvirkning knyttet til transport.

Status - landbruk og naturmangfold

Bevaringsverdige husdyrraser

Bevaringsverdige husdyrraser er tradisjonelle norske husdyrraser som det er lite bruk av i dagens produksjonslandbruk. Det er relativt få dyr igjen av disse rasene. Det er viktig å bevare disse rasene fordi de er spesielt godt tilpasset lokale forhold i ulike regioner i Norge, og de inneholder genetisk materiale som kan være av stor betydning i videre avl også av de svært produktive moderne rasene.

Bøndene kan søke om tilskudd til dyr av disse rasene i søknad om produksjonstilskudd. Tilskuddet kommer fra Staten og er en del av det årlige jordbruksoppgjøret. Over tid har interessen for de gamle rasene blitt større, og flere bønder har tatt de gamle rasene i bruk. Tabell 29 og Tabell 30 viser utviklingen i Stavanger fra og med 2017.

Tabell 29 Antall bedrifter med bevaringsverdige husdyrraser i Stavanger (kilde: Stavanger kommune, søknad om produksjonstilskudd)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hest	1	1	1	1	2	2	2	2	1
Sau	7	8	8	11	12	14	15	16	16
Storfe	2	2	2	3	3	7	7	6	7
Totalsum	10	11	11	15	17	23	24	25	24

Tabell 30 Antall dyr av bevaringsverdige husdyrraser i Stavanger (kilde: Stavanger kommune, søknad om produksjonstilskudd)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hest	1	1	1	1	3	2	8	3	2
Sau	164	226	245	268	381	394	456	475	665
Storfe	4	5	6	28	33	69	74	72	82
Totalsum	169	232	252	297	417	465	538	550	749

Status – avrenning, avfall og kjemikaliebruk i landbruket

Veksthus med installerte anlegg for resirkulering av vann

I veksthusnæringen blir det brukt store volum med gjødselvann som blir tilført plantene. Alt gjødselvannet blir ikke brukt av plantene. Dersom det ikke er etablert håndteringssystemer, vil overskuddsvannet renne med næringsstoffene som plantene ikke hadde tatt opp, inn i grunnen og derfra videre i grunnvannet til nærmeste vassdrag.

I moderne veksthus er det installert renner som plantene plantes på. Disse rennene har et svak fall, og gjødselvann som plantene ikke har brukt blir samlet i rør på den lavere enden av rennene. Det blir da mulig å samle opp gjødselvannet og enten resirkulere det, dvs. bruke det om igjen i veksthuset eller blande det med husdyrgjødsel og spre det på markene.

For å kunne resirkulere gjødselvannet, og bruke det igjen i veksthuset, må det desinfiseres. Slike desinfiseringsanlegg er svært kostbare, og lønner seg bare for store produsenter. For mindre produsenter er investeringskostnaden for et steriliseringsanlegg og omprogrammering av gjødselblanderen for kostbart. For mindre produsenter er det derfor aktuell å bruke oppsamlet gjødselvann sammen med gjødsel på markene. Men dette krever stor kapasitet for oppsamling av vann, som også er dyrt og krever plass. Derfor er det i noen tilfelle best å lede alt eller en del av denne avrenningen til et godkjent avløpsanlegg som går ut i sjøen der sjøen har god vannutskifting og er klassifisert som en god resipient. Tabell 31 viser metode for oppsamling og resirkulering av gjødselvann i 2018 og 2021-2025 for veksthus i Stavanger.

Tabell 31 Oppsamling og resirkulering av gjødselvann i veksthus i Stavanger kommune (kilde: kartlegging i regi av Statsforvalteren i Rogaland i 2018, tall fom 2021: Stavanger kommune, landbrukskontoret)

		2018	2021	2022	2023	2024	2025
Oppsamling	ja	2	11	14	15	16	16
	delvis	2	3	3	3	3	3
	nei	34	26	21	21	20	20
	nei, men har renner	7	4	4	3	3	3
Rensing/desinfeksjon	nei	3	9	12	12	11	11
	ja	1	5	5	5	6	6

Veksthusprodusenter kan søke om SMIL-tilskudd (spesielle miljøtiltak i landbruket) til anlegg for oppsamling og resirkulering av avrenning fra veksthus. Det er en god del produsenter som har installert slike anlegg med SMIL-tilskudd de siste åra. De kan også søke om tilskudd fra Innovasjon Norge. I 2024 har en veksthusbedrift ferdigstilt resirkuleringsanlegg med SMIL-tilskudd. En annen veksthusbedrift søkte om SMIL-tilskudd til resirkuleringsanlegg. Ingen anlegg ferdigstilt i 2025, og det ble ikke søkt om tilskudd til nye anlegg.

Landbruksplast

I 2022 startet kommunen et prøveprosjekt for innsamling og resirkulering av landbruksplast med støtte fra statlige Klimasatsmidler. Kommunen kjøpte inn plastpresser som etter loddtrekning ble utplassert på ti gårder i kommunedelene Finnøy og Rennesøy. Gjennom 2022/23 har kommunen også dekket henting av platen (utført av Renovasjonen Næring AS) og levering av platen til IVAR. Stikkprøver har vist at platen generelt er ren for sand og grus og holder god kvalitet. Fram til mars 2023 ble nærmere 20 tonn plast fra de ti gårdene samlet inn. Prosjektet er nå avsluttet. De fleste gårdbrukere som var med i prosjektet var svært tilfreds med plastpressene og ønsket å beholde disse. Ren landbruksplast kan leveres kostnadsfritt til miljøstasjonene (Judaberg, Hausken) og avfallsanlegg tilknyttet Grønt punkt. Ved bruk av plastpresse kan platen holdes renere, volumet reduseres betydelig og transportkostnadene reduseres som følge av redusert volum. En del bønder leier kontainer og et avfallsfirma henter platen kostnadsfri, sorterer etter plasttype og sender til gjenvinning. For å kunne sortere og kvalitetssikre ønsker dette firmaet at platen ikke er presset. Westco, et annet avfallsfirma, foretrekker presset plast.

Statsforvalteren leder en faggruppe for landbruksplast. Stavanger kommune er med i faggruppa i lag med ulike aktører som Bondelaget, Felleskjøpet, avfallsvirksomheter tilknyttet Grønn punkt mfl. Siden 2023 har det blitt arrangert en årlig fagdag.

Status – lokal mat og økologisk dyrking

Økologisk dyrking **Feil! Ugyldig selvreferanse for bokmerke.** viser en oversikt over økologisk produksjon og bedrifter. I 2017 og 2018 var det en bedrift som drev med økologiske ammekyr. Bedriften la ned produksjonen i 2019. Denne bedriften hadde mest økologisk areal, og kommunens totale økologisk drevne areal ble redusert betydelig da denne bedriften sluttet. I 2018 la en bedrift med verpehøns om til økologisk drift. I 2023 og 2024 gikk denne bedriften tilbake til konvensjonelle verpehøns og i 2025 ble samme bedrift økologisk igjen. Utover dette har det vært lite endring i økologisk jordbruksproduksjon i kommunen.

Tabell 32 Økologisk produksjon og bedrifter (kilde: Stavanger kommune)

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ammeku	dyr	6	8	7	0	0	0	0	0	0
	antall bedrifter	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Sau	dyr	55	54	63	62	36	64	54	63	58
	antall bedrifter	2	3	2	2	2	1	2	2	2
Verpehøns	dyr	15	7 540	7 603	7 540	7 500	7 500	0	0	7450
	antall bedrifter	1	2	2	2	1	1	0	0	1
Korn	dekar	4	3	0	0	0	0	0	0	0
	antall bedrifter	1	1	0	0	0	0	0	0	0
Grønnsaker	dekar	8	7	6	8	8	8	8	7	12
	antall bedrifter	2	2	2	3	3	3	3	3	3
Grovfôr	dekar	150	101	59	58	58	58	59	96	92
	antall bedrifter	3	3	2	2	2	2	2	2	2
Innmarksbeite	dekar	51	56	39	39	39	39	39	69	69
	antall bedrifter	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Potet	dekar	4	5	6	3	2	2	2	2	1
	antall bedrifter	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Frukt og bær	dekar	4	4	5	5	5	5	4	6	5
	antall bedrifter	2	2	2	2	2	2	1	2	3
Antall bedrifter totalt		3	4	4	4	4	3	3	3	4
Antall dekar totalt		221	176	115	113	112	112	112	184	179

Andelsgårder

Stavanger kommunes første andelslandsbruk starter opp i 2022, Byauk på Storhaug. I 2023 inngikk Byauk en avtale med Ullandhaug økologiske gård om å disponere et areal på gården til andelsdyrking, i tillegg til det eksisterende. I 2025 har driften av Byauk på Ullandhaug vært vellykka. Et veksthus til økologisk produksjon er bygget. Det er startet opp en dialog med kommunen om produksjon andre steder i park/friområde med dispensasjon etter politisk bestilling.

Andel økologisk mat i kommunale virksomheter

I 2025 handlet kommunen matvarer for totalt ca. kr 97,1 mill. Kr 653 822 av disse er markert som økologisk i varebeskrivelsen eller er kategorisert som økologisk med UNSPSC-kode. Dette utgjør omtrent 0,67 prosent (2024: 0,53). Andelen er noe usikker, da det kan være økologiske kjøp som ikke er fanget opp i systemet.

7 Luftkvalitet

Mål

Mål

Luften har en kvalitet som ikke er helseskadelig for innbyggerne – det er ikke lenger behov for varsel om helsefare.

Grenseverdien for de største partiklene blir ikke overskredet mer enn 7 ganger i løpet av ett år.

Status Luftkvalitet

Kommunene er tillagt hovedansvaret for å sørge for god luftkvalitet lokalt. Kommunene skal ha fokus på langsiktige tiltak med tanke på folkehelse, men samtidig ha beredskap for dager med akutt forurensning med tanke på utsatte grupper.

I Stavanger er det fire målestasjoner for å overvåke luftkvaliteten. Disse er plassert i Kannik, i Vågen, på Våland og i Schancheholen. Målestasjonen i Schancheholen ble etablert i juni 2018. Vågen målestasjon ble etablert i juni 2021 og ga kvalitetssikrede data fra siste halvdel av juni. Kommunen blir vurdert ut fra de til enhver tid verste målingene for luftkvalitet, uavhengig av hvilken stasjon det gjelder.

Luftkvaliteten vurderes etter grenseverdiene i *forurensningsforskriften* og de nasjonale, helsebaserte luftkvalitetskriteriene. I tillegg brukes de nasjonale varslingsklassene ved perioder med dårlig luftkvalitet, når innbyggerne skal informeres med tanke på helserisiko og ekstraordinære tiltak skal iverksettes.

Kravene i forskriften har ikke vært overskredet flere ganger enn tillatt i 2025.

Tabell 33 viser luftkvalitetskriteriene og Stavanger kommune sin oppnåelse. Flere av kriteriene ble skjerpet i 2021 og 2023.

Tabell 33 Luftkvalitetskriteriene og Stavanger kommunens oppnåelse de fem siste årene.K=Kannik, S=Schancheholen, Vål=Våland, Våg=Vågen (kilde: [Luftkvaliteten i Stavanger, Årsrapport 2025](#))

	Kriteriene		2021	2022	2023	2024	2025	
NO ₂	Antall timer over 100 µg/m ³	K	53	16	0	11	0	
		Vål	0	0	0	0	0	
		S	94	19	2	17	0	
		Våg	0*	0	5	0	0	
NO ₂	Antall døgn over 25 µg/m ³ (Nytt krav i 2023)	K			60	60	58	
		Vål			3	7	3	
		S			116	102	84	
		Våg			4	11	7	
NO ₂	Årsgjennomsnitt max 10 µg/m ³ Før 2023: 30 µg/m ³	K	19,54	17,10	16,50	17,20	16,07	
		Vål	8,34	NA	7,14	7,46	7,24	
		S	26,82	21,10	21,32	20,47	19,11	
		Våg	8,49*	8,74	8,70	9,38	9,03	
PM ₁₀	Antall døgn over 30 µg/m ³	K	15	6	6**	10	15***	
		Vål	13	7	7	21	4	
		S	27	12	24	16	51***	
		Våg	3*	4	0	5	0***	
PM ₁₀	Årsgjennomsnitt max 15 µg/m ³ Før 2023: 20 µg/m ³	K	11,75	9,26	**	10,50	12,95***	
		Vål	12,32	11,85	11,53	13,13	11,83	
		S	14,58	10,90	11,01	11,20	10,56***	
		Våg	9,77*	9,06	7,72	8,08	9,10***	
PM _{2,5}	Antall døgn over 15 µg/m ³	K	37	19	15**	23	26***	
		Vål	35	26	22	33	26	
		S	43	18	17	25	20***	
		Våg	9*	19	13	15	22***	
PM _{2,5}	Årsgjennomsnitt max 5 µg/m ³ Før 2023: 8 µg/m ³	K	8,82	7,18	**	7,40	8,51***	
		Vål	8,20	7,44	7,12	7,86	7,38	
		S	9,61	7,38	6,82	7,46	7,10***	
		Våg	7,92*	7,20	6,17	6,41	7,27***	

*Vågen målestasjon ble etablert juni 2021.

** Svevestøvmålinger for Kannik mangler 12 uker om sommeren i 2023.

***Svevestøvmålinger for Schancheholen, Kannik og Våland mangler for 8-9 uker høsten 2025.

Gjennomsnittverdien som vises, er beregnet fra timer med gyldig måleresultat.

De helsebaserte luftkvalitetskriteriene har blitt overskredet i 2025, utenom årsgjennomsnittet for PM10 og timesverdiene for NO2. De andre kriteriene ble overskredet.

Det har fram til og med 2022 vært svevestøv som har gitt størst utfordringer i enkelte vinterperioder. Med de skjerpede luftkvalitetskriteriene er det også utfordringer med NO2, både for timesmiddel, døgnmiddel og årsmiddel. Når det skjer overskridelser med svevestøv, er det ofte PM2,5 som bidrar til høye verdier. Dersom PM2,5 -nivået er høyt, blir samtidig PM10 -nivået høyt.

Forurensningstoppene oppstår i stor grad på kvelden på hverdager, samt fordelt over dagen i helgene. Det er ikke noen tydelig trend for svevestøv i løpet av de siste fem årene. Variasjonene fra år til år skyldes i hovedsak variasjoner i været. I 2021 var det vesentlig høyere verdier enn andre år,

hovedsakelig på grunn av været. Samtidig har det over lengre tid skjedd en reduksjon i NO₂-konsentrasjonen, i stor grad på grunn av økt andel elkjøretøy og stadig strengere krav til utslipp fra dieselskjøretøy. Denne utviklingen er forventet å fortsette.

Helsesjefen gikk ut med helseinformasjon til innbyggerne på grunn av dårlig luftkvalitet én gang løpet av 2025. Det var i forbindelse med en inversjonsperiode i begynnelsen av februar.

Tabell 34 viser luftkvaliteten i forhold til grenseverdiene i forurensingsforskriften, for de største svevestøvpartiklene (PM₁₀). Det er tidligere tillatt å ha nivåer over 50 µg/m³ 30 ganger per år. Kravet ble skjerpet til 25 ganger per år ifra 2022. Dette er overholdt.

Tabell 34 Antall døgn over 50 µg/m³ for de største svevestøvpartiklene (PM₁₀) (kilde: [Luftkvaliteten i Stavanger, Årsrapport 2025](#))

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Kannik	5	0	0	3	2	0**	4	2***
Våland	0	0	0	0	2	0	3	0
Schancheholen	1	4	0	10	3	4	6	9***
Vågen				0*	1	0	2	0***

*Vågen målestasjon ble etablert juni 2021. Data for Vågen er for det siste halve året av 2021.

**Data for Kannik mangler målinger av svevestøv for 12 uker om sommeren i 2023.

***Svevestøvmålinger for Schancheholen, Kannik og Våland mangler for 8-9 uker høsten 2025.

Gjennomsnittverdien som vises, er beregnet fra timer med gyldig måleresultat.

Tabell 35 Helsesjefens varsling til befolkningen om helsefare (kilde: [Luftkvaliteten i Stavanger, Årsrapport 2025](#))

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Antall varslinger	1	0	1	2	1	0	1

De viktigste lokale kildene til luftforurensningen i Stavanger er veitrafikk (NO₂ og PM₁₀) og vedfyring (PM_{2,5} og PM₁₀). Det er fortsatt behov for målrettede tiltak for å forhindre at grenseverdiene blir overskredet, og for å sikre god luftkvalitet for alle.

Pant på gamle vedovner

Stavanger kommune har hatt en «panteordning» for gamle vedovner i 2018- 2021 og gjeninnført i 2024. Det gis 6000 kr i støtte for å skifte til rentbrennende ovn. Tabell 36 viser antall ovner byttet ut med støtte fra ordningen.

Tabell 36 Antall ovner byttet ut etter støtte fra Stavanger kommune (kilde: Stavanger kommune)

	2018	2019	2020	2021	2024	2025
Antall ovner	475 (kr 2, 3 mill.)	286 (kr 1,4 mill.)	357 (kr 1,8 mill.)	157 (kr 0,8 mill.)	134 (kr 0,8 mill.)	45 (kr 0,3 mill.)

Piggdekkpant

I henhold til vedtak i Utvalg for miljø og utbygging (UMU) den 10.3.2021, [sak 40/21](#) ble det innført piggdekkpant i Stavanger kommune i 2021. Dette er en støtteordning hvor innbyggere i Stavanger kommune kan få 300 kr i pant per piggdekk dersom de legger om til piggfrie vinterdekk. Som vist i Tabell 37, har søkermassen gått ned over tid. Dette kan ha sammenheng med at piggdekkgebyret ble fjernet i 2023, og at en høy andel av befolkningen allerede kjører piggfritt.

Tabell 37 Antall utbetalinger for støtteordning piggdekkpant

	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025	2025/2026
Antall utbetalinger	418	181	40	29	29

Antall piggdekkgebyrer/andel piggdekk

Piggfrie dekk skaper betydelig mindre svevestøv enn dekk med pigger. Det har blitt gjennomført piggdekkteellinger i byområdet Stavanger/Sandnes siden 2001. I løpet av denne perioden har andelen piggfrie vinterdekk økt fra 68 prosent til 93 prosent. Tabell 38 viser piggfriandelen i Stavanger-regionen fra 2017-2025.

Tabell 38 Piggfriandel i byområde Stavanger/Sandnes, i prosent (kilde: [Statens vegvesen](#))

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Piggfriandel	75	86	85	88	89	91	91	92	93	89

Stavanger kommune innførte piggdekkgebyr i 2017. Dette ble fjernet høsten 2023 etter politisk vedtak.

Piggdekkandel i kommunens kjøretøypark

Ambisjonen er at kommunens egne tjenestebiler som hovedregel skal ha piggfrie dekk, men tjenestebiler som trenger piggdekk av beredskapshensyn, kan bruke piggdekk. Ifølge kommunens kjøretøyoversikt bruker 10 av tjenestebilene piggdekk om vinteren, tilsvarende 1,4 prosent av bilparken. Stavanger kommune har over flere år hatt en positiv utvikling i retning av redusert bruk av piggdekk. I 2017 var andelen 29 prosent, mens siste registrerte måling som var i 2022, viste en nedgang til 11,7 prosent. Registreringen av piggdekk skjer manuelt, noe som innebærer en risiko for underrapportering. Den lave andelen på 1,4 prosent i 2025 kan derfor være misvisende.

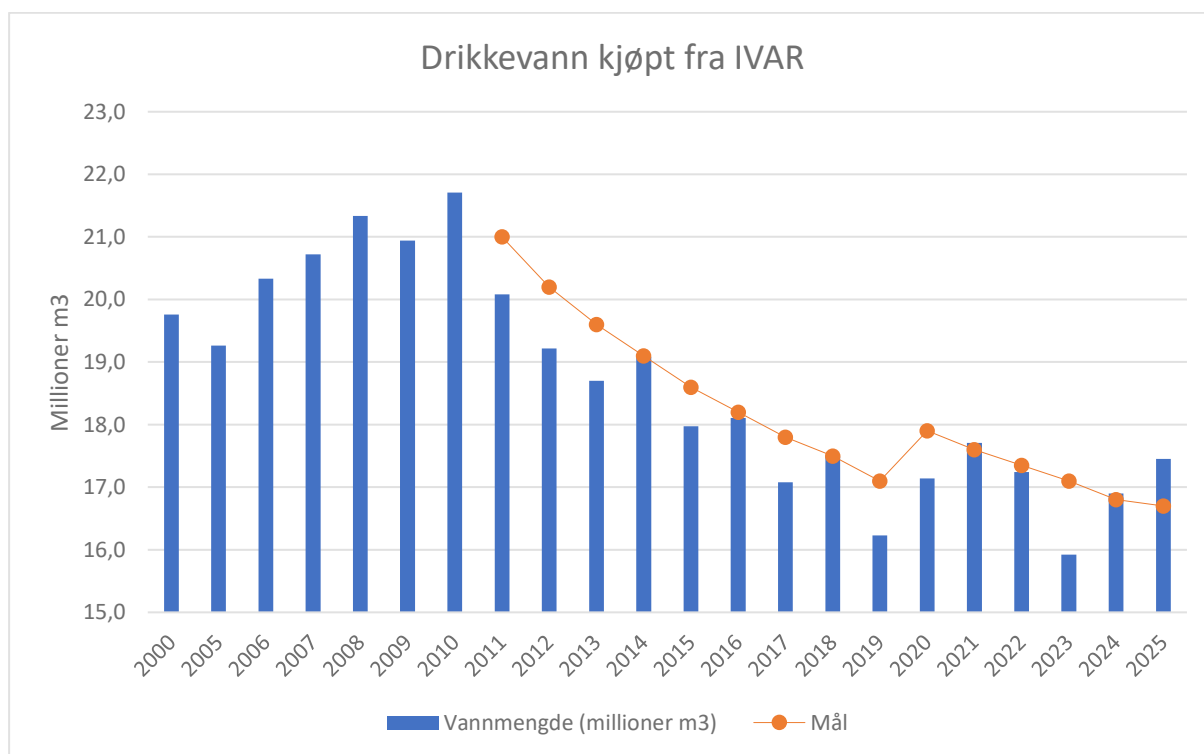
8 Vannmiljø

Stavanger bystyret vedtok 27.05.2024 planene [Blå strategi - vann i Stavanger 2024-2035](#) og [Vann i Stavanger 2024-2035 – temaplan vann og avløp](#). Strategien har mål og strategier for vannforsyning, avløp, overvann og vannmiljø. Den tilhørende temaplanen viser hvordan den gebyrfinansierte vann- og avløpsvirksomheten i kommunen skal følge opp strategiplanen.

Vannforbruk

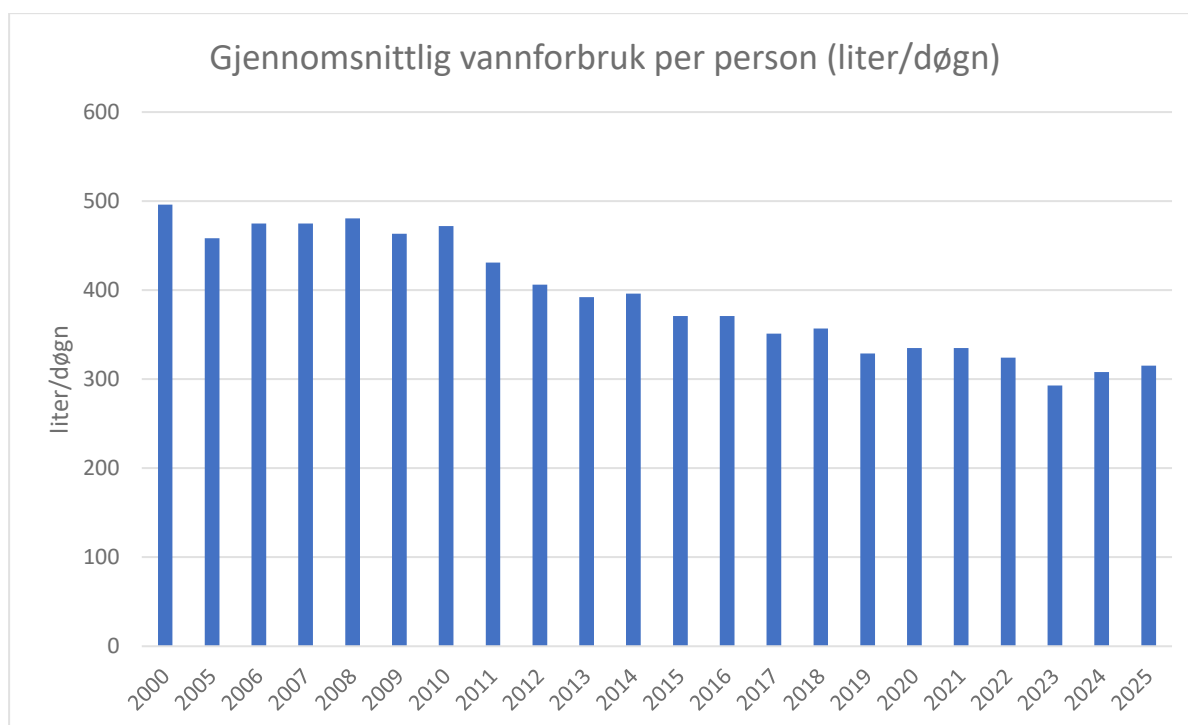
Stavanger kommune skal sikre at alle innbyggere og næringsvirksomheter har sikker og tilfredsstillende vannforsyning. Drikkevannet i den kommunale vannforsyningen skal være hygienisk betryggende og ha god bruksmessig kvalitet. IVAR IKS er kommunens leverandør av rent drikkevann. Dette innebærer at IVAR håndterer kilde og kildevalg, vannbehandling og transport til kommunen.

Målet er at det samlede vannkjøpet fra IVAR ikke skal overstige 15 millioner m³ i 2034. Dette er mål satt i strategiplanen. Figur 18 viser at det i 2025 ble kjøpt 17,5 millioner m³ vann. Det periodiserte målet for 2025 er satt til 16,7.

Figur 18 Innkjøpt vann fra IVAR. Fra og med 2020 er innkjøp og mål oppdatert iht. ny kommunegrense (kilde: IVAR)

Over tid har det vært en tydelig nedgangstrend i vannforbruket, jf. Figur 19, men også i 2025 var det en oppgang fra året før, fra 308 liter/døgn i 2024 til 315 liter/døgn i 2025. Lekkasjereduksjon er fortsatt et viktig fokusområde.

Figur 19 Gjennomsnittlig vannforbruk per person, justert for nye kommunegrenser fra og med 2020 (kilde: IVAR)

Overløp

I Stavanger er det i dag 66 overløp som regnes som regnvannsoverløp i kommunen. 31 av disse er større overløpskonstruksjoner tilknyttet driftskontrollanlegget, mens de resterende er mindre løsninger for avlastning ute på nettet. Mengde produsert forurensning (blant annet fosfor) som går til sjø via overløp vil avhenge av nedbørsmengder og videre overvannsmengder i fellesledningene.

I 2025 var andelen vann som gikk i overløp 2,7 prosent (2024: 3,2 prosent). Tabell 39 viser utviklingen fra og med 2019. Målet er å komme under to prosent innen 2030.

Tabell 39 Overløp i Stavanger (kilde: Stavanger kommune)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Andel vann som går i overløp	3,0	4,0	3,0	3,0	3,5	3,2	2,7

Ulikt nedbørsmønster og forbedringer i avløpsmodeller medfører at overløpsberegningene vil variere noe fra år til år. Tiltak gjennomføres i de områdene hvor overløpene har størst risiko på vannkvaliteten i sjøen.

Vannmiljø

Alle vannforekomster skal ha god økologisk og kjemisk tilstand og naturverdiene i og rundt vann skal ivaretas. Alle krav til brukerinteresser i den enkelte vannforekomst skal være oppnådd, og alle offentlig tilrettelagte badeplasser skal ha god badevannskvalitet.

Jæren vannområde koordinerer prøvetaking for innsjøer og bekker for alle medlemskommunene, og det er etablert et felles prøvetakingsprogram for kommunene på Jæren. For Stavanger måles kvaliteten i Hålandsvatnet årlig, og Mosvatnet annet hvert år. De andre innsjøene undersøkes med 3-6 års mellomrom. I Tabell 4040 vises resultatene for Mosvatnet og Hålandsvatnet. Tilstanden i øvrige

innsjøer/bekker/sjøområder er tilgjengelig på www.vann-nett.no.

Målet iht. vannforskriften er at alle vannforekomstene skal oppnå minimum *God* økologisk tilstand, innen en gitt frist. For Mosvatnet og Hålandsvatnet er fristen for måloppnåelse 2033.

Per i dag er tilstanden *Dårlig* for Hålandsvatnet og *Moderat* for Mosvatnet. For å oppnå miljømålet gjennomføres det tiltak i begge vann.

Tabell 40 Økologisk tilstand (kilde: NORCE, vann-nett.no)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Hålands- vatnet	Dårlig	Svært dårlig	Svært dårlig	Svært dårlig	Svært dårlig	Svært dårlig	Dårlig	Dårlig	Dårlig
Mosvatnet	Dårlig		Moderat		Moderat		Moderat		Moderat

Til Mosvatnet er det planlagt ytterligere tilførsel av overvann for å bedre utskifting av vannmasser, avløp på Eiganes skal separeres og lettsepareres.

Anlegg ved Rektor Hammers gate er planlagt gjennomført i 2025-2026.

Hålandsvatnet er blant de høyest prioriterte vannforekomstene i Stavanger med hensyn til tiltak. I årene 2023-2025 gjennomføres prosjektet «[Bedre vannkvalitet i Hålandsvatnet](#)» og det gjennomføres tiltak bl.a. innen landbruk og avløp for å bedre vannkvaliteten, og tiltak for å bedre gyteforhold for ørret. I 2024 ble 15 boliger spredt i nedslagsfeltet i Stavanger tilknyttet offentlig ledningsnett og det ble lagt ny offentlig avløpsledning i Øygardsveien. 10 boliger langs veien ble tilknyttet i 2025, de resterende 5 tilknyttet 2026. Pga manglende kapasitet på Landbrukskontoret er felles tilsyn med VAR ikke gjennomført i 2025.

Tabell 41 Konsentrasjon av algetoksiner i Hålandsvatnet (kilde: NORCE)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Konsentrasjon av algetoksin (median), µg/l microcystin	65	0,7	11,2	18,2	23	9,9	27,5	2,2	5,2	0,8	2,11

Blågrønnalgene som dominerer i Hålandsvatnet produserer algetoksiner. Konsentrasjonen av algetoksiner måles av konsulent fra april til oktober årlig og gjennomsnittet for målinger gjort i årene 2015 – 2025 er vist i Tabell 411. Når algeproduksjonen er så høy at algetoksinkonsentrasjonen overstiger 10 µg/l microcystin, er det ikke tilrådelig å bade. Vannet stenges da for bading inntil konsentrasjonen igjen er lavere enn 10 µg/l microcystin. I 2025, som i 2022- 2024, var Hålandsvatnet åpent for bading hele badesesongen.

Vannkvaliteten i friluftsbad

Norsk norm for vannkvalitet i friluftsbad har satt en grense på 1 000 tkb/100ml vann for akseptabel badevannskvalitet. Miljørettet helsevern, Rogaland brann og redning IKS tar vannprøver på oppdrag fra helsesjefen i Stavanger kommune og vurderer vannkvaliteten i samråd med helsesjefen. Dersom vannkvaliteten er dårlig, innfører helsesjefen badeforbud.

Våren 2025 ble det foretatt en vurdering av badevannskvaliteten i Stavanger og antall prøvesteder av helsesjefen. Sak ble lagt frem til politisk behandling.

Det ble da bestemt å redusere antall plasser fra 37 til 8 steder og prøvetakingsfrekvensen ble redusert fra fem ganger til tre ganger i løpet av sommeren. Det var ingen prøver over grensen på 1000 tkb/100ml vann og det ble derfor heller ikke satt opp skilt.

Stavanger kommune arbeider systematiske med å separere kloakk fra overvann, samt å fjerne annet uønsket vann fra avløpsnettet (fremmedvannsreduksjon). Dette bidrar til mindre utslipp i overløpene, som også vil bidra til å bedre badevannskvaliteten.

9 Forurenset sjøbunn og forurenset grunn

Mål – forurenset grunn og sjøbunn

Mål

Innen 2030 er miljøgiftene fjernet eller dekket over slik at de ikke blir spredt videre. Det er da trygt å spise selvfanger fisk og sjømat fra hele kystområdet rundt Stavanger, slik at sjømatrådene er opphevet.

Aktsomhetskartet og krav om tiltaksplan er kjent for ansvarlige personer eller firma som skal sette i gang graving eller byggearbeider i Stavanger, og for alle relevante avdelinger i Stavanger kommune.

Status - forurenset sjøbunn

Stavanger havn er en av de 17 prioriterte områdene i regjeringens handlingsplan for opprydding i forurenset sjøbunn, jf. St. meld. nr. 14 (2006 – 2007). Målet er at sjøbunnen ikke skal utgjøre en uakseptabel risiko for miljø og helse. Det er ryddet opp i store deler av forurensningen i sjøbunnen i Bangavågen. Det er også planer om å utføre tiltak i Galeivågen, samt Hillevågsvannet og Hillevågsbukta (Strømvik). Undersøkelser har vist at sjøbunnen i disse områdene er svært forurenset og at det utgjør en uakseptabel risiko for menneskers helse og ytre miljø. Galeivågen har i dag svært redusert miljøtilstand. I tillegg til høye verdier av miljøgifter, har undersøkelser påvist anoksiske forhold i bunnsediment, samt lurv og nedslammet sjøbunn med dårlig sikt i vannsøylen.

I 2025 er det gjennomført flere tiltaksrettede undersøkelser i Galeivågen, Hillevågsvannet og Hillevågsbukta. Det er laget en oppdatert kostnads- og usikkerhetsanalyse og detaljregulering for sjøområdene i Galeivågen er vedtatt (Plan 2853). Gjennom reguleringen er området for sjødeponi avklart. I tillegg er det satt bestemmelser som tilrettelegger for oppryddingen og som kan hindre rekontaminering.

Oppstart for opprydding av forurenset sjøbunn i Galeivågen er avhengig av statlig finansiering. Staten kan gi støtte med opptil 75 prosent av kostnadene ekskl. mva. Opprydding i Galeivågen er estimert til kr 302,9 mill. Opprydding i Galeivågen er i kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan (HØP) for perioden 2026 - 2029 lagt inn for oppstart i 2027. Status Renere havn Stavanger ble orientert om i utvalg for utbygging i sak [39/2025](#) den 10.12.2025.

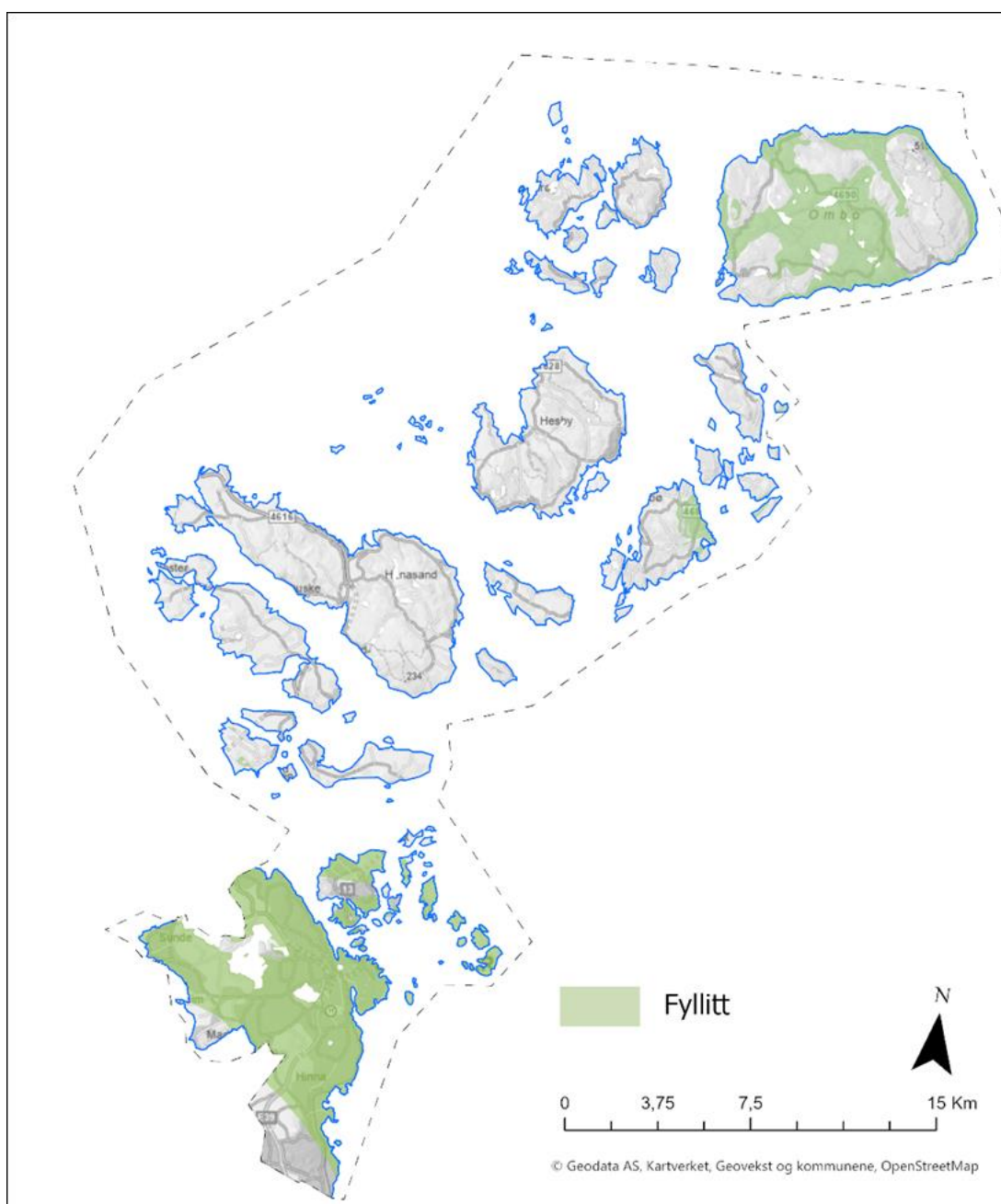
I 2024 og 2025 er det gjennomført en kartlegging av sandfangsdrift i kommunen for å optimalisere tømmefrekvensen på sandfangskummer og med det redusere tilførsel av partikkelbundet forurensning til sjø. I avrenning fra vei og overflater kan det både finnes miljøgifter oppløst i vann, og miljøgifter bundet til partikler i vannet. En betydelig andel av partiklene, inkludert partikkelbundet forurensning, kan fanges opp av sandfang på avløpsnettet, dersom sandfangkummen tømmes før den er halvfull.

Status – forurenset grunn

Stavanger kommune ved klima- og miljøavdelingen er forurensningsmyndighet ved terrenginngrep i forurenset grunn etter kapittel 2 i forurensningsforskriften. I 2025 ble det behandlet 35 nye saker for forurenset grunn og 16 forsøplingssaker. Det ble også ferdigbehandlet 20 sluttrapporter, samt

gjennomført tilsyn og befaringer for å sikre at bestemmelsene i forurensningsforskriftens kapittel 2 følges.

Fyllitt er den dominerende bergarten i Stavanger kommune. I tillegg til at bergarten fyllitt har naturlig forhøyet innhold av arsen, så har den også syredannende potensial og kan lekke ut tungmetaller. Dette har resultert i strengere krav ved terrenginngrep i Stavanger og håndtering av overskuddsmasser av fyllitt. Mesteparten av overskuddsmassene av fyllitt kjøres i dag til Hanasand på Rennesøy. Klima- og miljøavdelingen har i 2025 arbeidet med å kartlegge og vurdere muligheten for å justere grenseverdien for naturlig forhøyet arsen i fyllitt. Dette arbeidet fortsetter i 2026. En økning av grenseverdien for arsen i fyllitt vil bedre muligheten for å gjenbruke fyllittmasser i ulike prosjekter i Stavanger kommune, og derfor kunne støtte opp om en mer bærekraftig massehåndtering.

Figur 20 Områder med fyllitt innenfor Stavanger kommune (figuren er hentet fra NGU rapport 2024.034)

10 Plast på avveie

Mål -Plast på avveie

Mål:

Forsøpling med plast og avrenning av mikroplast er minimert i Stavanger.

Bruk av engangsplast til mat og drikke på serveringssteder i Stavanger er redusert.

Forbrukerne i Stavanger har god tilgang til kunnskap om mikroplast i hverdagsprodukter og om hvordan miljøbelastning fra slike kan unngås.

Status – Plast på avveie

Plastforsøpling

Hoveddelen av forsøplingen i sentrum kommer fra matemballasje fra utsalgsteder for mat. En del plastprodukter som har vært mye brukt i serveringsbransjen ble forbudt ved innføringen av EUs plastdirektiv sommeren 2021. Det gjelder blant annet asjetter, bestikk, sugerør og rørepinner, samt drikkebeget og matbeholdere av EPS («isopor»). Forbudet gjelder også andre typer engangsplast, som vattpinner (Q-tips) og ballongpinner. – Skjerpede regulativ for ulike emballasjeprodukter er under behandling i EU-systemet, med henblikk på å redusere mengden engangsemballasje.

Indikatorene «Mengde plastsøppel i Stavanger sentrum» og «Mengde søppel samlet inn på strandryddedager» finnes det foreløpig ikke tall på. Plast har ikke blitt rapportert inn som egen fraksjon og andelen plast er derfor fremdeles ukjent. I tillegg er det flere aktører, noe som ytterligere kompliserer datainnhenting.

Det kom inn omtrent ett tonn avfall fra strandryddinger i 2025, så å si uendret fra foregående år. Det var også i 2025 en nedgang i innmeldte saker om avfall i VOF. De innmeldte sakene kommer i hovedsak fra kommunedelene Finnøy og Rennesøy. Dette kan gi et inntrykk av at folk har blitt flinkere til å ta med seg sitt eget avfall, og forlate plassen i samme stand som da de kom (kilde: Stavanger kommune, idrett og utemiljø).

Kunstgressbaner

Stavanger kommune har ansvar for 46 kunstgressbaner. 37 av disse har gummigranulat, men to av dem skal skiftes ut i 2026 med granulatfrie systemer. Alle kunstgressbaner har en forventet levetid på 10+ år før de må skiftes ut. Stavanger kommune har fra og med 2025 sluttet å bruke gummigranulat på alle nye og rehabiliterte kunstgressbaner. Kommunen velger nå både baner med bjørkegranulat og helt granulatfrie systemer. Det forventes en ekstra kostnad på ca. 10-25 prosent per bane med kunstgresssystemer uten gummigranulat. Antall baner som blir rehabilitert eller bygget nytt uten gummigranulat per år avhenger av avsatte budsjettmidler.

11 Radon

Radonmål

Mål

- Alle bygg som Stavanger kommune eier eller leier, er under tiltaksverdiene for radon på 100 Bq/m³
- Kommunale bygg med vedvarende radonoverskridelser har fått etablert varige løsninger for å unngå at radon siver inn i bygget
- Kommunens innbyggere kjenner til muligheten for å undersøke radonnivå i boligen, og får informasjon om aktuelle rådgivere ved forespørsel hos kommunen

Status - Radon

Det har i 2025 vært fokus på videre oppfølging av nybygg og bygg som er ferdigstilt de siste årene. Det viser seg at det er et gjentakende problem med radonforekomster over grenseverdier i flere av de nyere byggene, selv om disse tilsynelatende har fysiske tiltak mot radon. Stavanger kommunes eiendomsavdeling er i dialog med ulike fagmiljøer, bl.a. Sintef for å kartlegge problemstillingen. Dette gjelder bl.a. Madlamark skole, Tastaveden skole og Strømvig barnehage. Eiganes skole som ble bygget tilbake i 2024 har også denne utfordringen. Eiendomsavdelingen har tett dialog med Miljørettet helsevern i disse sakene.

Det ble i 2025 gjennomført anskaffelse av sporfilmmålere som skal ut på kommunale bygg i vintersesongen 2025/2026. Dette gjelder skoler og barnehager. Sporfilm ble utplassert ved årsskiftet. Resultatet av målingene foreligger i løpet av 1. halvår 2026.

I 2025 ble de kommunale boligene på Hinna/Gausel målt for radon. De fleste av disse boligene ligger i borettslag, og radonrapportene ble derfor sendt til styrelederne i borettslagene sammen med et brev som forklarte at kommunen forventer at borettslagene iverksetter nødvendige tiltak for å redusere radonnivåene. I flere av de boligene som ikke tilhører borettslag og som hadde forhøyede målinger, ble det installert veggventiler og beboerne ble informert om viktigheten av god og jevnlig lufting.

Kommunens innbyggere får informasjon om radonmåling i offentlige bygg i kommunen og informasjon om hvordan man bestiller radonmåling til egne bygg på [kommunens nettsider](#). Rogaland brann og redning mottar noen få henvendelser årlig knyttet til radon.

12 Anskaffelser og kommunen som miljø- og klimapådriver

Mål

Mål

- Økt miljøengasjement blant innbyggerne
- Større bevissthet om miljøriktige valg ved innkjøp, både hos kommunens ansatte og hos leverandørene
- Miljøledelse i alle kommunens virksomheter
- Samarbeid om tiltak og deling av erfaringer gjennom ulike nettverk

Status – klima og miljøpådriver

Innbyggerorienterte aktiviteter

Økt engasjement for klima og miljø

I 2025 har det blitt arbeidet videre med å engasjere innbyggere i klimaomstilling og gjøre det enklere for folk å ta bærekraftige valg i hverdagen.

Stavangeravtalen ble våren 2025 lansert som er en frivillig innbyggerkontrakt som gir god informasjon om hva innbyggere kan gjøre innen klima, miljø og natur. Ved utgangen av året har 7149 personer signert avtalen. 7,4 prosent av disse var fra Hillevåg. Flest var i aldersgruppen 30-39 år og flest signerte var kvinner. De mest valgte tiltakene har vært å sykle, gå eller bruke kollektivtransport oftere, etterfulgt av å redusere matsvinn og kildesortere avfall.

Klimastavanger.no har fungert som en informasjonskanal for klima, miljø og natur i Stavanger. I løpet av 2025 har nettsiden hatt 126 340 visninger og 56 733 aktive brukere.

Prosjektet Græla grønne greier (GGG) rettet mot ungdom ble avsluttet i juni 2025. Erfaringene har vist at kommunen i større grad når målgruppen gjennom egne kanaler.

I løpet av året er det blitt publisert 128 innlegg i kommunens sosiale medier om klima og miljø. Det har blitt publisert innhold om blant annet matsvinn, forbruk, reiser, avfall og energi. Innleggene har totalt over 780 000 visninger, 8000 likerklikk, 500 delinger og 285 kommentarer.

Innbyggerundersøkelsen gjennomført av Sentio viste at 61 prosent mener målet om 80 prosent utslippskutt innen 2030 er viktig og 60 prosent er villige til å gjøre endringer i eget liv. 28 prosent vurderer kommunens klimainnsats som bra og 27 prosent mener kommunen kommuniserer godt om klimaarbeidet. 1 av 4 opplever at kommunen gir god informasjon om hva de selv kan gjøre.

Et utvalg andre kommunikasjonsprosjekter er blant annet;

Mobilitetsuka (Europeisk mobilitetsuke): 16. til 22. september. Tema i 2025 var «Mobilitet for alle» som handler om viktigheten av at alle mennesker bør ha tilgang til bærekraftig transport, uansett inntekt, beliggenhet, kjønn eller evner. Eksempler på gjennomførte aktiviteter var en «Sykkelfest» i Stavanger sentrum på søndag den 21. september. Innbyggerne ble invitert til en «dag med ulike aktiviteter, underholdning og sykkelmore for alle». Det var barnesykkelrytt, sykkel-loppis (salg av brukte sykler) og stands med lokale sykkelbutikker og sykkelklubber, samt info fra Stavanger kommune, fylkeskommunen og Kolumbus. Ellers ble 600 smoothies og refleks delt ut i Mobilitetsuka og rundt 40 sykler ble reparert på gratis sykkel-service hos PaaHjul. Det ble satt ut sykkel-skap på Domkirkeplassen slik at innbyggerne kunne parkere sine sykler trygt og godt og bli kjent med konseptet. Stavanger orienteringsklubb arrangerte en Postjakt, som er en fin måte å oppdage nye byområder på. Hyggelige beskjeder ble sprayet på fortau for de gående. Stavanger kommune klarte å bli nest beste kommune i landet i Gå til skole-konkurransen «Beintøft», og 4. klasse på Roaldsøy skole vant hovedprisen i Beintøft på 30 000 kroner. En el-sparkesykkelooperatør hadde info om bruk av el-sparkesykkel i sentrum, og PaaHjul hadde gratis bemannet parkering gjennom hele Mobilitetsuka.

HjemJobbHjem: Stavanger kommune inngikk i 2016 en avtale med HjemJobbHjem (HJH). HJH skal gjøre det enklere å reise uten bil til og fra jobb. Leasing av elsykler er ett av tiltakene, og 2437 ansatte har benyttet ordningen siden oppstart i 2019.

Hjem for en 50-lapp: Med støtte fra Kolumbus gjennomførte kommunen ordningen «Hjem for en 50-lapp» i 2025. Ungdom mellom 18 og 24 år i Finnøy kommunedel skulle lettere kunne komme seg hjem fra Stavanger sentrum i helgene. «Hjem for en 50"-lapp på Finnøy resulterte i 32 turer med maxitaxi og til sammen 87 passasjerer. Antall passasjerer varierte mellom 0 og 8 passasjerer per tur. Søknadsprosessen fra Kolumbus ble forsinket i 2026, men det er nå søkt om nye midler til ordningen for 2026.

SHARE-North Squared: Stavanger kommune deltar i EU-prosjektet SHARE-North Squared (2022-26). Sammen med Jåttå utbyggingsselskap og Kolumbus vil det i prosjektet utvikles mobilitetstiltak i det konkrete boligprosjektet «Jåttun» på Jåttå. Det er et mål at prosjektet skal legge til rette for mer miljøvennlige transportformer som blant annet bildeling, trygg sykkel-parkering, bysykler og el-sparkesykler. I tillegg skal samarbeid med en sosial delingsplattform støtte opp om multimodal reiseatferd i boligprosjektet. I desember 2025 ble det arrangert et kurs for arkitekter og planleggere som skal gjøre dem bedre rustet for å integrere delte mobilitetsløsninger i sitt daglige virke.

Klima- og miljøprisen 2025: Klima- og miljøprisen er en årlig pris som deles ut av Stavanger kommune. Prisen premierer personer, organisasjoner eller bedrifter som bidrar til å ta vare på natur og miljø og/eller redusere klimagassutslipp. I 2025 ble prisen delt ut for sjette gang. Den gikk da til kraftfôrprodusenten Felleskjøpet Rogaland Agder for arbeidet med å redusere direkte klimagassutslipp og utnytte rester fra produksjonen med ny biokjel. Mer informasjon om vinneren: [Klimavinner 2025 | Klimastavanger](#)

Formidlingsarbeid ved Ullandhaug økologiske gård: I 2025 har 51 grupper/klasser fra barnehager og skoler besøkt gården – til sammen 1151 barn (mot 26 grupper/klasser og rundt 500 barn og voksne i 2024). Besøkene inkluderer læring om dyrevelferd, livet på bondegården, hvor maten kommer fra, jordhelse og biologisk mangfold.

Gjennom året ble det gjennomført 6 «åpen gård» arrangement (forskningsløype, øko-uka, familiedager og juleverksted) med aktiviteter for barn og familier. I gjennomsnitt har

arrangementene hatt ca. 300 besøkende (til sammen 1800). I tillegg har det vært etablert en blomsteråker med egne selvplukksarrangement.

Nytt prosjekt i 2025: Sammen med Byauk har gården etablert Barnas andelsgård; skolens egen åker som gir barn i Stavanger kunnskap og nærhet til hvor maten kommer fra. De får følge frøets reise fra jord til bord, lage mat, smake, mestre og sanse. Biologisk mangfold og jordliv er en naturlig del av læringen.

Gården er et populært sted for barnefamilier på ettermiddag og helger med tilgjengelig lekeplass, dyr langs turstiene og hvor man kommer tett på natur og dyrkingsareal. Over 5000 barn har besøkt gården i 2025.

Gården har et godt samarbeid med leietakerne Terapiponni, Ullandhaug gårdsbutikk og Byauk. Sistnevnte har fått utvidet areal til andelslandbruk grunnet høy etterspørsel

Av åpne arrangement har Forskningsløypa, Høstmarked og Vintermarked trukket opp mot 900 besøkende. Et firma har hatt teambuilding for ansatte, og drøyt 3 000 personer har benyttet seg av fasilitetene på gården utenom de faste oppleggene. Leietakerne på gården, Firbent Terapi med hester og Byauk med andelslandbruk, bidrar også til gode opplevelser på gården.

Miljøledelse i alle kommunens virksomheter

Intern miljøledelse i Stavanger kommune er igangsatt som en del av kommunens revidering av klima- og miljøplanen med tilhørende handlingsplan. Rapportering av kommunens drift rapporteres som tidligere inn til Klimapartner Rogaland.

Støtte- og utlånsordninger 2024 (finansiert av klima og miljøfondet)

Støtte til kjøp av el-lastesykkel og elsykkel: I løpet av 2025 fikk 74 privatpersoner og 4 bedrifter utbetalt støtte til kjøp av el-lastesykkel. 332 personer fikk utbetalt støtte til kjøp av elsykkel. Det ble brukt totalt kr 3 146 314 fra klima- og miljøfondet til støtte av ulike elsykler i 2025.

Pant på piggdekk: Høsten 2021 ble det innført en støtteordning (pant) for å skifte ut piggdekk med piggfrie vinterdekk. Innbyggere i Stavanger kommune kan få 300 kr i pant per piggdekk dersom de legger om til piggfrie vinterdekk. 29 personer fikk støtte i 2025, og kr 34 800 fra klima- og miljøfondet ble utbetalt i piggdekkpant. Kommunen opphevet piggdekkgebyrordningen før sesongstart i 2023.

Støtte til klima- og miljøtiltak på kulturarrangement: For fjerde gang ble det i 2025 gitt støtte fra klima- og miljøfondet til klima- og miljøtiltak på kulturarrangement. Det ble totalt utbetalt kr 280 000. De syv søkerne som var kvalifisert til å få støtte, fikk mellom 17 000 og 50 000 kroner hver. Midlene ble brukt blant annet til reduksjon av forbruksmaterialer og energi, kollektivtransport til arrangement for både utøvere og publikum, årsnøytrale gjenbruks-t-skjorter til frivillige og sortering av søppel.

Støtte til vinduer, universell ordning: I 2025 ble det satt av kr 2 mill. for støtte til utskiftning av eldre vinduer i hele Stavanger kommune. 213 søkere fikk tilsagn, og det har blitt utbetalt kr 629 990 til 83 søkere.

Pant på gamle vedovner: I 2025 ble det satt av kr 800 000 til pant på gamle vedovner. 134 søkere fikk tilsagn, og det har blitt utbetalt kr 270 000 i pant til 45 søkere.

Støtteordning for ENØK-tiltak i landbruket: I 2025 ble det satt av 4 608 300 kr til ENØK-tiltak i landbruket. 19 søkere fikk tilsagn. Fristen for innsending av dokumentasjon er i 2026, men totalt er 450 000 kr utbetalt så langt.

Regionalt, nasjonalt og internasjonalt samarbeid

Klimanettverk Jæren: Nettverket ble opprettet i 2016, og etter flere kommunesammenslåinger har det fra 2020 av vært ni deltakerkommuner, samt Rogaland fylkeskommune og statsforvalteren i Rogaland. Støtten fra Miljødirektoratets “Klimasats”-ordning falt bort fra 2023 av, men nettverket har fortsatt med halvårlige samlinger for å dele kunnskap og erfaringer. Stavanger kommune leder arbeidet. I 2025 ble vårsamlingen holdt hos Klepp kommune. Her ble [Stavangeravtalen](#) presentert, og Klepp kommune delte informasjon om arbeid med biogass i regionen samt klimaambisjoner for ny overvannsledning i Klepp sentrum. I desember møttes nettverket hos Stavanger kommune. Da sto Rogaland fylkeskommunes regionalplan for natur- og klimaomstilling på agendaen, samt arbeidet med ny klima- og miljøstrategi i Stavanger kommune. – Mellom samlingene deler kommunene også annen relevant informasjon.

Storbynettverk for klima: Klima- og miljøavdelingen er med i et storbynettverk for klima- og nullutslippsløsninger, sammen med byene Oslo, Bergen, Trondheim og KS. Det er en god arena for utveksling av erfaringer, utarbeidelse av felles uttalelser mm. Nettverket møtes minimum fire ganger per år, men har kontakt utenom de faste møtene også.

Plastsmarte kommuner: Nettverket for plastsmarte kommuner, som ble opprettet av WWF Verdens naturfond i 2019, har nå 20 deltakerkommuner over hele landet, og en styringsgruppe med Hold Norge Rent, Oslo kommune og Samfunnsbedriftene. Stavanger har vært med fra starten av. I 2025 har det blitt holdt fire digitale samlinger, med tema som søppelrydding langs elver, reduksjon av plast i bygg, EU-regelverk og produsentansvar, samt redusert bruk av engangsplast på arrangement. Her presenterte Stavanger kommune sin [Handlingsplan for redusert bruk av unødvendig engangsplast](#).

Internasjonalt samarbeid

Kommunen deltar i europeiske nettverkssamarbeid, blant annet gjennom medlemskap i Eurocities.

Stavanger kommune deltar i EU-prosjektet SHARE-North Squared (2022 – 2026). Formålet med prosjektet er å integrere delt mobilitet i eiendomsutvikling for å støtte opp om multimodal reiseatferd for å

- redusere etterspørselen etter parkering, bileierskap og bilavhengighet
- øke bærekraft, ressurs- og arealeffektivitet i eiendomsutvikling
- redusere byggekostnader og bidra til sosial bærekraft

Prosjektet er også nevnt under «Innbyggerorienterte aktiviteter».

Stavanger kommune er utvalgt av EU kommisjonen som en av 112 europeiske byer som skal bli klimanøytrale innen 2030 (Mission Cities). Stavanger kommune sendte inn sitt forslag til klimakontrakt i september 2024. Godkjenningen fra EU kom våren 2025.

Stavanger har vært EU-fyrtårn for satsingen New European Bauhaus med NEB-STAR, New European Bauhaus Stavanger, sammen med tvillingbyene Utrecht og Praha. Prosjektperioden var 2022-2025. Prosjektet utforsket hvordan kommunen kunne samarbeide med næringsliv og innbyggere for å sikre at klimaomstillingen ble attraktiv for folk å delta i, og at det bidrar til berikende, bærekraftige og inkluderende lokalsamfunn.

I 2025 ble læring fra prosjektet sammenstilt og delt med andre byer nasjonalt og internasjonalt. Det ble utviklet en samling av verktøy og metoder, både som håndbok og tilgjengelig på nettsiden [nebstar.eu](#). Det ble også utviklet et veikart for grønn omstilling «Et veikart for stedsbasert

innovasjon i Stavanger». NEB-STAR har medvirket i utarbeidelse av ny revidering av kommuneplanenes samfunnsdel og metoden er beskrevet i Stavangers klimakontrakt til EU.

Kommunen har siden 2007 hatt prosjektsamarbeid om klimatiltak i to av Stavangers vennskapsbyer, Nablus i Palestina og Antsirabé på Madagaskar, for å kompensere for utslipp fra flyreiser blant ansatte i Stavanger kommune. Treplanting og innbyggerinvolvering er sentrale deler av prosjektet i begge byene. De siste årene har vært preget av politisk uro i Palestina. Det ble likevel utarbeidet en prosjektplan i 2024. Grunnet nevnte uro ble prosjektene ikke ferdigstilt før i 2025.

Også Antsirabé har vært preget av politisk uro og klimavoteprosjektet stod derfor på vent i flere år. I 2023 ble det gjennomført to mindre prosjekter. Disse to prosjektene ble utvidet i 2024 og det ble i tillegg igangsatt et par nye. Disse ble videreført i 2025.

Status - anskaffelser

Igangsatte prosesser for innovative anskaffelser

Innovative anskaffelser handler om å utnytte mulighetene som ligger i anskaffelsesregelverket og virkemiddelapparatet til å kjøpe bedre produkter og tjenester. Formålet er bedre og mer effektive tjenester, næringsvekst og lavere utslipp.

I 2025 ble det ikke gjennomført noen innovative anskaffelser i Stavanger kommune.

Antall og andel tredjeparts miljøsertifiserte leverandører

Av de 94 leverandørene som det ble inngått avtale med i 2025, er totalt 68 av dem tredjeparts miljøsertifisert gjennom enten Miljøfyrtårn, ISO 14001 eller begge. Dette utgjør en andel på 72% miljøsertifiserte leverandører. Utviklingen fra 2019 vises i tabell 42.

Tabell 42 Andel miljøsertifiserte leverandører (verdi oppgitt i prosent)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ikke miljøsertifisert	70	60	44	45	43	38	28
Miljøsertifisert	30	40	56	55	57	62	72

Antall og andel tredjeparts miljømerkede produkter som er kjøpt av virksomhetene

I 2025 kjøpte Stavanger kommune 813 554 enheter som inneholdt miljømerkede vare/varer. Dette utgjør en andel på 21,7 prosent. Utviklingen fra 2019 vises i tabell 43.

Tabell 43 Utviklingen i andelen innkjøpte enheter som inneholdt miljømerkede vare/varer (verdi oppgitt i prosent)

	2019	2020	2021	2022 ⁷	2023	2024	2025
Andelen av innkjøpte enheter som inneholdt miljømerkede vare/varer	17,1	21,9	20,5	16,0	24,0	24,0	21,7

⁷ Det ble i 2023 utført en gjennomgang av listen over miljømerker. Denne gjennomgangen medførte en innskrenking (fra 15 til 11 merkeordninger) og med det et lavere antall miljømerker. Den prosentvise andelen miljømerkede varer var derfor i 2022 en del lavere enn de to foregående årene. Gjennomgangen og ryddingen i listen over godkjente miljømerker ble gjort i dialog med Miljømerking Norge. Fom 2023-rapporteringen ble «Bra Miljöval» og «Økotex» lagt til listen.

Andel miljømerkede varer sett i forhold til kjøp

I 2025 har Stavanger kommune kjøpt varer for ca. kr 55,68 mill. ekskl. mva⁸. Som vist i Tabell 444 utgjør verdien til varene med miljømerker 39,16 prosent av totalen.

Andelen miljømerkede enheter har hatt en negativ utvikling fra 2024. En nærmere titt på tallene viser at vi har kjøpt en litt større andel miljømerkede enheter i 2025 sammenlignet med 2024, henholdsvis en økning på ca. 38 000 enheter. Videre har vi hatt en økning i kjøp på ca. 6,38 millioner i 2025. Det er noe usikkert hvor mye av denne økningen som skyldes prisjusteringer fra 2024.

Tabell 44 Andelen miljømerkede varer sett i forhold til kjøp⁹

	2023	2024	2025
Andelen miljømerkede varer sett i forhold til omsetningen	44,00 %	44,00 %	39,16 %

Varene er fordelt på følgende miljømerker (2024-tall i parentes):

Miljømerke	Antall enheter (pakker, stykk, kartonger, osv.)	Kjøp i kr. ekskl. mva
Den Blå Engel	8 765 (9 031)	88 641 (58 782)
EU-Blomsten	366 166 (359 566)	7 222 945 (6 645 711)
FSC	24 812 (45 571)	623 834 (2 204 578)
Svanen	341 271 (259 970)	11 498 538 (9 782 509)
Bra Miljöval	- (20)	- (3 237)
PEFC	14 486 (11 982)	309 021 (72 766)
Økotex	8 658 (10 563)	77 054 (58 043)
Green seal	405 (143)	37 904 (10 482)
DEBIO	24 (151)	1 202 (12 124)
Energy Star	2 (1)	346 (174)
EU Ecolabel	21 321 (66 609)	690 145 (1 541 630)
EU Organic Farming	331 (323)	20 195 (40 690)
NF Environment	15 112 (2 070)	62 535 (6 215)
Rainforest Alliance	12 201 (9 550)	1 173 232 (893 941)
Ikke miljømerke	2 929 877 (2 455 889)	33 876 180 (27 766 903)
Totalt	3 743 431 (3 231 439)	55 681 770 (49 297 783)
Andel miljømerket (antall enheter)	21,73 % (24,00 %)	
Andel miljømerket (kjøp)		39,16 % (44,00 %)

⁸ Innhentet statistikk fra følgende avtaler: kontorrekvisita, renholdsprodukter medisinsk forbruksmateriell og konvolutter

⁹ Andel økologisk mat i kommunale virksomheter er omtalt i kapittel 6. Landbruk, side 9.

13 Tilgrensende områder og arbeid

Grøntområder og naturmangfold

Grønn plan er Stavanger kommunes temaplan for grønnstruktur, naturmangfold og friluftsliv, og skal være det overordna styringsdokumentet for forvaltning og utvikling av grønne områder i kommunen. Den følger også opp klima- og miljøplanens målsetning om å øke biologisk mangfold. Grønn plan bygger på mål om å bevare og utvikle grønnstrukturen som rekreasjonsområde for mennesker, leveområder for naturmangfold og som bidrag til klimatilpasning.

Grønn plan består av to hoveddokumenter; [Grønn plan del 1](#) og [Grønn plan del 2](#) med tilhørende handlingsplan, [Handlingsplan 2025-2028](#).

Støy

Støy anses som forurensning etter forurensningsloven. I forurensningsforskriften er det krav om at byområder med over 100 000 innbyggere skal foreta strategisk støykartlegging av utendørs støyforhold hvert femte år. Den siste kartleggingen ble utført i 2022.

I 2024 ble det vedtatt en handlingsplan mot støy for perioden 2024–2029 for Stavanger kommune. Planen inneholder forslag til prioriterte områder og tiltak for å redusere støyplagen fra kartleggingspliktige støykilder i henhold til forurensningsforskriften kap. 5 i Stavanger.

Støykartleggingen som ble gjennomført i 2024 viste at ingen av bygningene har krav om støytiltak når støykilden er kommunal vei i henhold til forurensningsforskriften kap. 5. Stavanger kommune har derfor, som anleggseier for kommunale veier, ikke tiltaksplikt på noen bygninger i perioden 2024–2029.

I 2025 ble det vurdert behov for tiltaksutredning og ev. tiltak ved Ullandhaug skole, Tasta skole, Johannes Læringssenter og Skeiehagen barnehage, oppsummert i Tabell 45.

Tabell 45 Utredning av tiltaksbehov (kilde: Stavanger kommune)

Virksomhet	Vurdering
Ullandhaug skole	Støyvurdering for hele skolegården i 2026, viser ikke støy over tiltaksgrensen på Lden 65 dB i ute- og oppholdsarealet. Det er vurdert at det ikke er behov for videre tiltak.
Tasta skole	Deler av ute- og oppholdsarealet ligger innenfor rød sone (over Lden.65 dB). Ikke bestilt støyvurdering, avventer pga. planlagt kulvert.
Johannes Læringssenter	Ute- og oppholdsarealet ligger under kravet om Lden 65 dB, og det er ikke behov for videre utredning.
Skeiehagen barnehage	Det er gjennomført en støyvurdering i 2025. Den viser ikke støy over tiltaksgrensen på Lden 65 dB i ute- og oppholdsarealet. Det er vurdert at det ikke er behov for videre tiltak.

Stavangerregionen Havn IKS har innhentet støyfaglig vurdering for oppfølging av vedtak om støymålinger for cruisetrafikk i høysesongen. Overvåkede korttidsmålinger når båtene ligger til kai er anbefalt. Målinger av lavfrekvent støy utføres jevnlig i et utvalg punkter ved boliger i Gamle Stavanger og andre punkter i Stavanger sentrum, avhengig av båtenes plassering til kai. Båter som

avgir mye lavfrekvent støy og ankommer Stavanger hyppig, blir fulgt opp og det kan bli stilt krav om vurdering av støyreducerende tiltak.

Tabell 46 gir en oversikt over tiltakene som er planlagt i perioden 2024-2029.

Forurensningsforskriften setter kun krav til innendørsstøy, hvor Statsforvalteren er myndighet. Kommunen har ikke myndighet til å pålegge anleggseiere å gjennomføre støytiltak. Tiltakene i tiltaksplanen er derfor hovedsakelig for tiltak kommunen selv planlegger å gjennomføre. Tiltakene vil bli vurdert i arbeidet med kommunens handlings- og økonomiplan. Det vises til anleggseierens egne handlingsplaner for deres prioriteringer.

Tabell 46 Oversikt over tiltakene som er planlagt i perioden 2024-2029 (kilde: Stavanger kommune)

Tiltak i handlingsplanen	Ansvar	Periode for gjennomføring	Finansiering	Status
Strategisk utendørs støykartlegging - kommunal vei	Vei og trafikk, Stavanger kommune	2022	HØP	Utført
Innendørs støykartlegging - kommunal vei	Vei og trafikk, Stavanger kommune	2024	HØP	Utført
Tiltaksutredning og evt. tiltak Ullandhaug skole	Park og natur, Stavanger kommune	2024-2029	HØP	Ikke påbegynt
Tiltaksutredning og evt. tiltak Tasta skole	Park og natur, Stavanger kommune	2024-2029	HØP	Ikke påbegynt
Tiltaksutredning og evt. tiltak Johannes læringscenter	Park og natur, Stavanger kommune	2024-2029	HØP	Utført
Tiltaksutredning og evt. tiltak Skeiehagen barnehage	Park og natur, Stavanger kommune	2024-2029	HØP	Utført
Avsette Mosvannsparken som stille område i kommuneplan	Park og natur, Stavanger kommune	2024-2029	HØP	Ikke påbegynt
Oppfølging av støyklager fra naboer på aktiviteten for verksteds- og hensetningsområdet for tog på Kvalaberg	Byggesak og byantikvar, Stavanger kommune	2024-2029	HØP	Fortløpende
Oppfølging av klager på helikopterstøy	Klima og miljø	2024-2029	HØP	Fortløpende
Støykartlegging - kommunal vei	Vei og trafikk, Stavanger kommune	2027-2029	HØP	Ikke påbegynt
Innendørs støykartlegging - riksvei	Statens vegvesen	2024	Egne budsjetter	Ikke påbegynt
Støykartlegging – riksvei	Statens vegvesen	2027-2029	Egne budsjetter	Ikke påbegynt
Innendørs støykartlegging - fylkesvei	Rogaland fylkeskommune	2024	Egne budsjetter	Utført

Støykartlegging – fylkesvei	Rogaland fylkeskommune	2027-2029	Egne budsjetter	Ikke påbegynt
Støykartlegging – havn	Stavangerregionen Havn IKS	2024-2029	Egne budsjetter	Påbegynt
Støykartlegging – jernbane	Bane NOR	2024-2029	Egne budsjetter	Ikke påbegynt
Støykartlegging – fly	Avinor	2026-2027	Egne budsjetter	Ikke påbegynt

Klimatilpasning

I 2025 har arbeidet med klimatilpasning omfattet utvikling av strategi for klimatilpasning, videreutvikling av kunnskapsgrunnlag og analyser, samt oppstart av nye prosjekter.

Strategi for klimatilpasning ble våren 2025 besluttet integrert i revisjonen av klima- og miljøplanen. I 2025 er det derfor arbeidet med innhenting av innspill og utarbeidelse av forslag til felles strategi og handlingsplan som også omfatter klimatilpasning.

For flomvernprosjekt del 1 (Holmen og Østre havn) er det utarbeidet et notat basert på gjennomført prøvespunt ved Kjerringholmen, noe som gir et viktig erfaringsgrunnlag for videre prosjektering. Som del av flomvernprosjekt del 2 ble det bestilt og utarbeidet en flomvernanalyse for strekningen Vågen (Holmen–Bjergsted).

I 2025 ble oppfølgingen av skybruddsplanen startet gjennom etablering av en tverrfaglig organisering og iverksetting av tiltak i handlingsplanen, blant annet utredninger i delområder og informasjon til eiere av risikoutsatte bygg.

Kommunen har også vært aktiv i flere regionale og nasjonale samarbeid:

- deltatt i referansegruppe for Miljødirektoratets utredning om hvordan nasjonale myndigheters arbeid med håndtering av havnivåstigning, høye vannstander og bølgepåvirkning kan styrkes
- deltatt i prosjektet «Kursing i bruk av VERBENA», støttet av Miljødirektoratet og ledet av SINTEF
- deltatt som partner i oppstart av prosjektet SurbArea (2025–2027), som har som mål å redusere samfunnsrisiko i et klima i endring ved bruk av naturbaserte løsninger i bærekraftig byutvikling, med støtte fra Forskningsrådet
- fått tildelt midler til installasjon av to bølgehøydemålere i samarbeid med Rogaland fylkeskommune og Stavangerregionen Havn IKS (2025 – 2027)
- deltatt i søknader til NFR og Miljødirektoratet, som har gitt grunnlag for videre prosjektutvikling

Havbruk

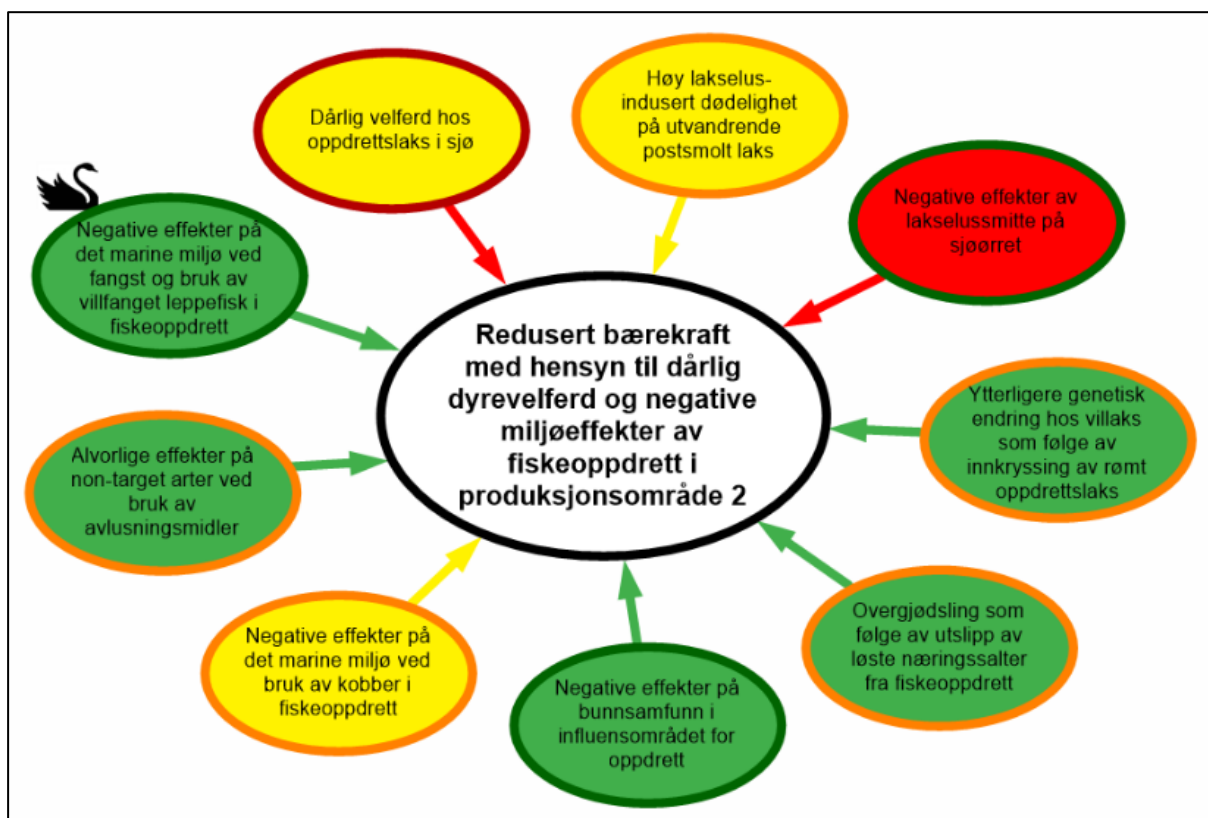
I 2025 ble det på grunn av stor arbeidsmengde ikke levert sak til UKN/UMU om [Havforskningsinstituttets risikovurdering for fiskeoppdrett](#) slik vi har gjort hvert år siden vedtak av havbruksplan for Stavanger i 2022.

Kort oppsummert vurderes situasjonen slik:

Sjøørreten i Ryfylkebassenget har fremdeles vanskelige kår

Stavanger kommune er del av produksjonsområde 2 (PO2), Ryfylke. Som vist i Figur 21, blir bærekraften i vårt produksjonsområde vurdert som redusert, bl.a. på grunn av negative effekter av lakselus på sjørret.

Sjørreten oppholder seg i sjøen over en mye lengre periode enn laks. Modellert smittepress indikerer høy forekomst av lakseluslarver i ytre og midtre deler av Boknafjordsystemet i beiteperioden, mens indre fjorder har noe lavere tetthet. Overvåkingsdata støtter resultatene i modellene.

Figur 21 Risikovurderingene er knyttet til miljøpåvirkning og dyrevelferd hos oppdrettslaks og miljøeffekter i produksjonsområde 2, Ryfylke (kilde: [Havforskningsinstituttet](#))¹⁰

Det er risiko for dårlig velferd hos oppdrettslaksen og usikkerhet rundt utviklingen. PO2 er ett av seks områder i landet med årlig dødelighet på over 15 prosent. Prosentvis dødelighet¹¹ lå i 2025 på rett over 18 prosent i PO2. Målet for næringen er å ligge under 5 prosent. Det er knyttet usikkerhet til utviklingen framover.

¹⁰ Teksten i hver sirkel beskriver konsekvenser av oppdrettsaktivitet som alle vurderes som alvorlige. Sannsynligheten knyttet til hvorvidt konsekvensen vil inntreffe (høy, moderat, lav) uttrykkes ved fargen inni sirkelen (hhv. rød, gul og grønn). Styrken på bakgrunnskunnskapen som sannsynlighetsvurderingen hviler på visualiseres ved fargen på ringen rundt sirkelen (svak = rød, moderat = gul og sterk = grønn). Fargen på pilen representerer nivået på bidraget til risiko (lav = grønn, moderat = gul og rød = høy). Manglende kunnskap kan medføre overraskende hendelser med kritisk store konsekvenser, såkalte svarte svaner.

¹¹ kumulativ dødelighetsrisiko basert på månedlige intervaller (kilde: [Fiskehelserapporten 2025 - Veterinærinstituttet](#) se s 36 – 42)

Usikkerhet rundt villaksen

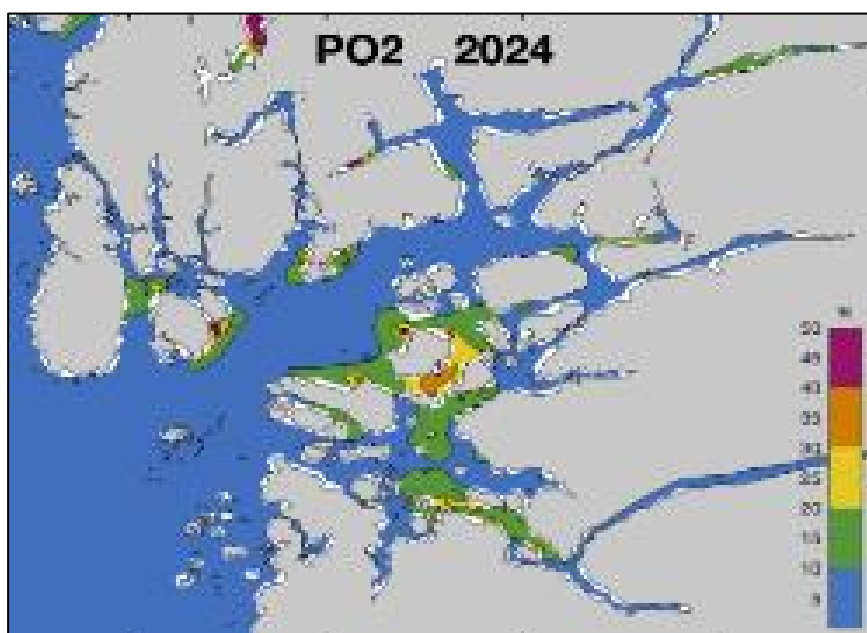
Modellresultat og observasjoner av lusesmitte til villaks viser dårlig samsvar enkelte år, og det er derfor vanskelig å vurdere risiko. Det mangler også kunnskap om villaksen sine utvandningsruter i hele produksjonsområdet. Dette skaper noe usikkerhet om risiko for villaksen, men det antas at dødelighet på utvandrende laks ligger på mellom 10 og 30 prosent. Dette har vært status siste fire år, ref. www.stavanger.kommune.no/havbruksplan#17844 og [Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2026 | Havforskningsinstituttet](#)

Lite rømt oppdrettslaks

Det har vært observert lite rømt oppdrettslaks i elvene og rømmingstallene har vært lave i hele perioden 2020–2024.

Høye utslipp av næringssalter til sjø, men lite observerte effekter av utslipp nær anleggene

Produksjonen av laksefisk er høy i PO2, noe som også gir høye utslipp av næringssalter. Modellert respons på tilførte næringssalt viste høye verdier i planteplanktonproduksjon, særlig i Finnøyfjorden – jf. Figur 22. På bunnen rundt oppdrettsanlegga blir situasjonen imidlertid vurdert til å være god. Dette tyder på at dyresamfunnene i sedimentene under anleggene klarer å omsette partiklene som kommer fra fôrrester og avføring.

Figur 22 Modellert respons (prosentvis økning) i planteplanktonproduksjon i 2024 på grunn av utslipp av løste næringssalter fra oppdrett for produksjonsområde 2 (PO2), Ryfylke ved hjelp av økosystemmodellen NORWECOM.E2E (kilde: [Havforskningsinstituttet](#))

Det blir brukt mindre kobber, men andre stoff overtar og status for disse er usikker

Kobber er et tungmetall som på grunn av giftigheten kan brukes til å hindre begroing av nøtene. Høye konsentrasjoner av kobber er skadelig, og den utstrakte bruken har gjort at kobber har blitt akkumulert i bunnsedimentene. Bruk av kobber til impregnering har avtatt mye de siste årene, og andre stoff har tatt over. Disse stoffene kjenner vi dårligere effektene av. Det foreligger nå data fra fem lokaliteter i Vestland fylke som viser at stoffet tralopyril finnes i alle vannprøver, i sediment og i biota- inkludert i gjeller og lever til oppdrettslaks. Konsentrasjonen var høyere enn anbefalt grense ved alle prøvestasjoner. Ved noen av stasjonene var konsentrasjonene ekstremt høye. Det ble funnet kjente nedbrytingsprodukter fra tralopyril, og også to nye fra nedbrytingsproduktet trifluoracetat

(klassifisert som PFAS). Det har ikke blitt gjort tilsvarende undersøkelser i vårt produksjonsområde, men stasjonene i Vestland bør være sammenlignbare med tilsvarende anlegg hos oss.

Fra februar 2026 skal bruk av antigroemiddel - inkludert tralopyril rapporteres, men det mangler ennå retningslinjer for hvordan oppdretterne skal registrere slik bruk slik at forskerne og andre kan få tilgang til data.

Fylkeskommunens klima- og miljøarbeid

Fylkeskommunens kan bidra til betydelige utslippskutt innenfor Stavanger kommunes grense. Som oppfølging av et samarbeidsmøte mellom Stavanger kommune og fylkeskommunen 10.2.2022, sender Rogaland fylkeskommune en årlig statusrapport om deres klima- og miljøarbeid til Stavanger kommune. Denne ligger vedlagt årsrapporten, i påfølgende sider.

Vedlegg. Statusoppdatering fra Rogaland fylkeskommune på noen relevante momenter for klima i Stavanger

Kollektivtransport – Buss

Fylkeskommunale busser som betjener Stavanger, inngår primært i kontrakten for Nord-Jæren. Ved utgangen av 2025 ble det i denne kontrakten brukt 14 batterielektriske busser og i underkant av 200 dieselbusser. Ny busskontrakt for Nord-Jæren starter opp 1. juli 2026. I denne kontrakten vil så å si alle bussene være batterielektriske, med unntak av 12 nye dieselbusser som skal trafikkere Rennesøy.

Nord-Jæren-kontrakten omfatter fire kommuner. I Miljødirektoratets kommunefordelte utslippsregnskap for 2024 står Stavanger for om lag 62 prosent av de samlede utslippene fra busser i disse fire kommunene. Basert på innrapporterte tall for drivstofforbruk for hele kontrakten, kan vi anslå at utslippene fra fylkeskommunale busser i Stavanger i 2025 var om lag 7 500 tonn CO₂-ekvivalenter. I 2026 blir utslippene kraftig redusert med oppstart av om lag 130 batterielektriske busser midtveis i året. Unntaket er bussene som skal betjene bussveien. Disse er forsinket fra leverandør, og vil neppe komme før årsskiftet 2026/27. På bussveien vil det derfor fortsatt være noen dieseldrevne leddbusser ut 2026. Fra og med 2027 vil utslippene fra fylkeskommunal bussdrift i Stavanger være svært marginale.

De nye kontraktene fra 2026 for Nord-Jæren og for Jæren og Dalane vil være betydelig dyrere enn dagens kontrakter. Samlet kostnadsøkning er på om lag 33 prosent fra dagens situasjon, som er en stor utfordring å håndtere i en situasjon der fylkeskommunen allerede i utgangspunktet må tilpasse aktiviteten til et framtidig inntektsbortfall på flere titalls millioner kroner. I 2025 ble økte billettpriser og justeringer/kutt i rutetilbudet skissert som en del av løsningen med å finansiere merkostnadene. I forliket om statsbudsjett for 2026 vedtok stortingsflertallet å øke rammetilskuddet til kommunene med en milliard, hvorav Rogalands andel utgjør 83,6 millioner kroner. I februar vedtok fylkestinget å bruke en stor del av disse midlene, i tillegg til om lag 30 millioner fra statlige belønningsmidler fra byvekstavtalen til å opprettholde og til dels styrke rutetilbudet på Nord-Jæren (og andre deler av fylket). Dette reverserer tilnærmet alle rutekutt skissert i 2025 og gir i tillegg noe tilbudsøkning på enkelte ruter. Samtidig er fylkeskommunen fortsatt i en utfordrende situasjon der flere andre busskontrakter skal fornyes de nærmeste årene, og der det er rimelig å forvente økte kostnader. Dersom kostnadsøkningene framover blir store, og dersom den statlige finansieringen av fylkeskommunal kollektivtrafikk ikke er tilstrekkelig, vil ulike tiltak kunne måtte vurderes på nytt.

Kollektivtransport – Båt og ferje

Kolumbus har gitt følgende oversikt over det fylkeskommunale hurtigbåt- og ferjetilbudet som berører Stavanger. En tabell med utslippstall fra 2020 til 2025 per samband ligger nedenfor.

- Ryfylkesambandet: Én ferje med batterielektrisk drift fra og med høsten 2022. De beregnede utslippene i 2025 er derfor nær null. Unntaket er dersom den batterielektriske ferja midlertidig må erstattes av dieselfartøy på grunn av reparasjoner osv.
- Ferjesambandet Stavanger-Vassøy: Én ferje på ordinær diesel (marin gassolje, MGO) i 2025. Med Miljødirektoratets utslippsfaktorer¹² er det beregnede klimagassutslippet i 2025 anslått til om lag 1 060 tonn CO₂-ekvivalenter. Ny kontrakt startet opp 1. januar 2024, og det skal brukes

¹² Fylkeskommunens eget klimagassregnskap bruker livsløpsfaktorer (well-to-wheel) for beregning av klimagassutslipp fra forbrenning av fossilt drivstoff i kollektivtrafikk. Stavanger kommune antas å ta utgangspunkt i Miljødirektoratets kommunefordelte klimaregnskap som ikke bruker livsløpsfaktorer, og derfor er det ikke lagt til grunn livsløpsutslipp i dette notatet.

batterielektrisk ferje som er ferdig ombygget. Leverandøren av ladeinfrastruktur har derimot ikke klart å levere som lovet, og som følge av manglende ladeinfrastruktur har sambandet i hele 2025 derfor vært driftet med diesel. Det jobbes aktivt med å få på plass en ny leverandør slik at installasjon, testing og idriftsettelse kan fullføres så raskt som mulig. Når det ombygde fartøyet settes i drift, vil utslippene fra dette sambandet være redusert til nær null. Unntaket er dersom den batterielektriske ferja midlertidig må erstattes av dieselfartøy på grunn av reparasjoner osv.

- Hurtigbåtsambandet Stavanger-Byøyene-Hommersåk: Ruta til Byøyene og Hommersåk ble i 2023 trafikkert av to hurtigbåter, en med MGO og en med batterielektrisk drift (MS Medstraum). Mye av trafikken for denne hurtigbåtruta skjer i Stavanger kommune, med unntak av Hommersåk og et par andre kaier i Sandnes kommune. Hvis vi på svært usikkert grunnlag antar at rundt 80 prosent av utslippene fra sambandet skjer i Stavanger kommune, tilsvarte det om lag 1 580 tonn CO₂-ekvivalenter i 2025.

MS Medstraum har vært ute av drift i perioder i 2025, og utslippene gikk derfor opp fra 2024 til 2025 på grunn av reservefartøy på diesel/MGO. Medstraum er nå satt inn i en driftsprofil som er bedre tilpasset både tekniske forutsetninger og operasjonelle behov. Denne tilpasningen har fungert etter hensikten, og driften har vært stabil etter at endringene ble gjennomført. Ny kontrakt startet opp 1. januar 2024, og i gjennomføringen av denne kontrakten skal også hurtigbåt nummer to være batterielektrisk. Denne båten er ferdig, men leverandøren av ladeinfrastruktur har ikke klart å levere som avtalt. Som følge av manglende ladeinfrastruktur har hurtigbåt nummer to i hele 2025 vært en diesalbåt. Det jobbes aktivt med å få på plass en ny leverandør slik at installasjon, testing og idriftsettelse kan fullføres så raskt som mulig. Når både Medstraum og batterielektrisk hurtigbåt nummer to er på plass, vil utslippene fra disse hurtigbåtene være redusert til nær null. Unntakene er dersom et av fartøyene midlertidig må erstattes av dieselfartøy på grunn av reparasjoner osv.

- Hurtigbåtrutene Stavanger-Ryfylke: Fem hurtigbåter på MGO i 2025. Dette er en rutepakke som består av en rekke ulike hurtigbåtruter, hvor deler av trafikken skjer innenfor Stavangers kommunegrenser. Ut fra de opplysningene vi har i dag er det svært krevende å anslå nøyaktig hvor mye av utslippene som skjer innenfor eller utenfor Stavanger. Hvis vi på svært usikkert grunnlag antar at rundt halvparten av utslippene finner sted innenfor Stavanger, tilsvarte det om lag 4 100 tonn CO₂-ekvivalenter i 2025.

Kontrakten var på anbud i 2023, og ny kontrakt startet opp 1. januar 2025. Denne kontrakten vil driftes med fartøy på diesel/MGO, som i dag. Oppstart av neste kontrakt etter det, vil være tidligst 1. januar 2028, senest 1. januar 2030.

Det er usikkerhet rundt hva som vil bli framtidig drivstoffteknologi for disse hurtigbåtene. Regjeringen har foreløpig valgt å ikke innføre et nasjonalt krav om nullutslippsmateriell for hurtigbåter, etter at et forslag om det har vært på høring. Det er uvisst hvordan kostnadene vil utvikle seg i årene som kommer, og kostnadene vil spille en sentral rolle i om lav- og nullutslippsmateriell vil nå opp i konkurranse med fossilt materiell. Staten har til nå ikke vist tilstrekkelig evne eller vilje til å gi fylkeskommunen forutsigbar kompensasjon for merkostnader i forbindelse med overgangen til nullutslippsmateriell. I klimabudsjettet til fylkeskommunen for 2026 er det antatt at neste kontrakt fra 2030 også vil skje med fossildrevne båter, men det er anslått en viss utslippsreduksjon som følge av mer effektive fartøy.

- Finnøysambandet: To ferjer på MGO i 2025. Med Miljødirektoratets utslippsfaktorer er det beregnede klimagassutslippet i 2025 anslått til om lag 4 250 tonn CO₂-ekvivalenter. Nåværende kontrakt for Finnøysambandet varer i utgangspunktet ut 2028 – med ett års opsjon. Det er innført nasjonalt krav om at nye ferjesamband som skal på anbud må lyses ut med krav om nullutslippsmateriell. Fra og med 1. januar 2029 (evt. 1. januar 2030 dersom opsjonen utløses), vil utslippene fra dette sambandet derfor reduseres til nær null. Unntaket er dersom de batterielektriske ferjene midlertidig må erstattes av dieselfartøy på grunn av reparasjoner osv.

De samlede klimagassutslippene innenfor Stavangers kommunegrenser fra disse fem sambandene/rutepakkene i 2025 er med Miljødirektoratets utslippsfaktorer anslått til om lag 11 150

tonn CO₂-ekvivalenter. Historiske og estimerte framtidige utslippstall (tonn CO₂-ekvivalenter) innenfor Stavangers kommunegrenser er vist i tabellen nedenfor (utslippene fra elektrifiserte samband handler blant annet om erstatningsfartøy ved verkstedopphold osv.)

Samband/ rutepakke	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Hurtigbåter Byøyene	1 618	1 570	1 553	913	619	1580	800	120	120	120	120
Ryfylkeferja	1 679	1 679	928	141	107	146	120	120	120	120	120
Vassøyferja	851	831	847	759	949	1 063	1050	50	50	50	50
Finnøyferja	4 976	5 867	5 258	4 139	4 112	4 245	4 250	4 250	4 250	450	450
Hurtigbåter Ryfylke	4 910	4 630	4 619	3 906	3 812	4 127	4 000	4 000	4 000	4 000	3 000
Totalt	14 034	14 577	13 205	9 858	9 599	11 161	9 540	8 540	8 540	4 740	3 740

Klimaaspekter i andre relevante fylkeskommunale saker

Slutt på fossil oppvarming i fylkeskommunale bygg

Flere fylkeskommunale bygg i Stavanger har de siste årene gått bort fra forbrenning av naturgass til oppvarming. Fylkeshuset, St. Olav vgs. og Svithun vgs. har brukt biogass, mens Jåttå vgs., Hetland vgs. og Godalen vgs. bruker fjernvarme. Når den pågående rehabiliteringen av fylkeshuset er ferdig, skal også dette bygget benytte fjernvarme. I løpet av 2025 gikk også Bergeland vgs. og SOTS over til biogass i stedet for naturgass, og ved inngangen til 2026 er det dermed ingen gjenværende fylkeskommunale lokasjoner i Stavanger som fortsatt bruker naturgass til oppvarming.

Historiske og forventede framtidige estimer for utslippstall fra naturgass til oppvarming (tonn CO₂-ekvivalenter) innenfor Stavangers kommunegrenser er vist i tabellen nedenfor.

Lokasjon	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Bergeland vgs.	195	97	154	161	128	19	0	0	0	0	0
Fylkeshuset (har brukt biogass hele perioden)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Godalen vgs.	229	186	114	0	0	0	0	0	0	0	0
Hetland vgs.	69	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jåttå vgs.	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SOTS	68	56	68	66	63	9	0	0	0	0	0
St. Olav vgs. (har brukt biogass hele perioden)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
St. Svithun vgs.	71	67	68	68	48	0	0	0	0	0	0
Totalt	635	423	404	295	239	28	0	0	0	0	0

Bygg og anlegg

I 2025 har så å si alle fylkeskommunale anleggsprosjekter (fylkesveier og gang- og sykkelveier) levert tall for drivstofforbruk i prosjektene. Forbrenning av fossilt drivstoff i kjøretøy og maskiner som brukes i anleggsvirksomhet innenfor Stavanger kommune vil være inkludert i Miljødirektoratets kommunefordelte klimagassregnskap for Stavanger. Basert på innrapporterte forbrukstall er utslippene fra fylkeskommunale anleggsprosjekter i Stavanger i 2025 anslått til om lag 943 tonn CO₂-ekvivalenter, ned fra 2 159 tonn i 2024. Mye av denne nedgangen skyldes lavere aktivitet i 2025.

Omfanget av klimagassutslipp fra slike prosjekter vil, i tillegg til graden av utslippsfrie maskiner og kjøretøy, variere med omfanget av anleggsaktivitet i ulike kommuner fra år til år. Her kan det være betydelige variasjoner over tid. Når det i flere år har vært betydelig trykk på utbygging av Bussveien som skal forbedre forholdene for bilfri transport, bidrar det isolert sett til å trekke utslippene opp, samtidig som den langsiktige effekten forhåpentligvis blir lavere bilbruk og tilhørende utslipp derfra. I mange prosjekter vil indirekte utslipp fra produksjon av for eksempel betong og asfalt være betydelig større enn fra drivstofforbruk, men disse utslippene vil ofte finne sted utenfor Stavangers kommunegrenser.

I tråd med nasjonale føringer vekter fylkeskommunen klima og miljø i anskaffelser med minst 30 prosent¹³. De konkrete detaljene vil kunne variere noe fra prosjekt til prosjekt, men for anleggsprosjekter vil graden av utslippsfri anleggsplass, i tillegg til massehåndtering, være relevante kriterier å bruke i vekting, ref. anbefalinger fra Direktoratet for forvaltning og økonomistyring¹⁴. I 2025 er det flere fylkeskommunale utlysninger der vinnende tilbyder (og i flere tilfeller også den billigste) har tilbudt relativt høy grad av utslippsfrie gravemaskiner og/eller lastebiler til å gjennomføre kontrakten. For Stavangers del gjelder dette bymiljøpakkeprosjektet Madlaveien-Regimentveien der entreprenøren har forpliktet seg til å bruke kun elektriske gravemaskiner i prosjektet.

Klimagassregnskap og klimabudsjett

Fra og med 2021 utarbeider Rogaland fylkeskommune klimagassregnskap for egen drift og aktiviteter i regi av fylkeskommunen (eksempelvis kollektivtransport). Målet er at klimagassregnskapet på sikt skal inkludere alle utslippssektorer for Rogaland fylkeskommune, både direkte og indirekte, i den grad det er mulig og hensiktsmessig å kartlegge utslippene. Det vil gi et stadig bedre bilde av fylkeskommunens muligheter til å bidra til utslippsreduksjoner i samfunnet. Lenke til klimaregnskapet for 2025 finnes her: [Klimagassutslippene gikk ned i fjor - Rogaland fylkeskommune](#) Rogaland fylkeskommunes klimabudsjett legges fram hver høst som en integrert del av økonomiplan og årsbudsjett. Klimabudsjettet for 2026 kan finnes her: [Klimabudsjett](#) Klimabudsjettet skal være et styringsverktøy for fylkeskommunens klimaarbeid, og fokus er på å identifisere mulige tiltak og beregne klimaeffekt og kostnad av disse for å kunne oppnå mest mulig utslippsreduksjoner per krone.

Regionalplan for natur og klimaomstilling

Fylkeskommunen har i flere år arbeidet med en regionalplan for natur og klimaomstilling som skal se på utfordringer og muligheter for hvordan Rogaland i tiden fremover kan omstilles til å bli et klimavennlig lavutslippssamfunn. Planprogrammet ble vedtatt i juni 2023, og selve planen med

¹³ [Nå skal klima og miljø vektes minst 30 % i offentlige anskaffelser - regjeringen.no](#)

¹⁴ [Veileder til regler om klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser - 9. Bygg, anlegg og eiendom – bruk av reglene | Anskaffelser.no](#)

handlingsprogram var på høring høsten 2025. Planen og det tilhørende handlingsprogrammet skal sluttbehandles i fylkestinget i juni 2026.

STAVANGER KOMMUNE